

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

75351

50.

a zakonov.

L. snopič:
Novelirani
kazenski zakonik
za kraljevino Jugoslavijo
s kratkimi pojasnili.

V Ljubljani 1932.

Založila Tiskovna zadruga, r. z. z o. z. v Ljubljani.

Natisnila Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (predstavnik Miroslav Ambrožič).

Tiskovna zadruga v Ljubljani

(Šelenburgova ulica št. 3)

je založila doslej

nastopno zbirko zakonov:

- I. snopič (četrti natisk): Ustava kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.
- II. snopič: Zakon o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji. (Razprodan.)
- III. snopič (drugi natisk): Zakon o obci upravi. — Zakon o oblastni in sreski samoupravi. — Uredba o razdelitvi države na oblasti. — Uredba o oblastnih in sreskih samoupravnih proračunih.
- IV. snopič: Zakon o zavarovanju delavcev. (Razprodan.)
- V. snopič (drugi natisk): Zakon o zaščiti delavcev. — Zakon o inspekciji dela.
- VI. snopič: Zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi (z dne 2. avgusta 1921.). — Zakon o pobljanju draginje življenskih potrebščin in brezvestne spekulacije.
- VII. snopič: Zakon o glavni kontroli. (Zakon o izpremembah in dopolnitvah v tem zakonu v XXIV. snopiču.)
- VIII. snopič (drugi natisk): Zakon o državnem svetu in upravnih sodiščih. (Zakon o izpremembi in dopolnitvi tega zakona v XXIV. snopiču.) — Zakon o volilnih imenikih. — Zakon o ministrski odgovornosti.
- IX. snopič (drugi natisk): Zakon, s katerim se veljavnost zakona o državnem računovodstvu kraljevine Srbije razširja na vse ozemlje kraljevine. — Zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu, s katerim se je veljavnost zakona o državnem računovodstvu kraljevine Srbije razširila na vse ozemlje kraljevine. — Pravilnik za izvrševanje določil iz oddelka «B. Pogodbe in nabave» zakona o državnem računovodstvu.
- X. snopič: Zakon o stanovanjih (z dne 30. decembra 1921.). (Razprodan.)
- XI. snopič (tretji natisk): Zakon o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbenih (z dne 31. julija 1923.).
- XII. snopič: Zakon o ustroju vojske in mornarice (z dne 9. avgusta 1923.).
- XIII. snopič: Zakon o državnem prometnem osebju. (Razprodan.)
- XIV. snopič: Zakon, s katerim se razširjajo na vse območje kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev odredbe IX. in X. poglavja «Kriminalnega (kazenskega) zakonika za kraljevino Srbijo» kakor tudi odredbe uvodnih pravil in prvega dela tega zakonika, kolikor gre za uporabljanje IX. in X. poglavja. — Zakon o posesti in nošenju orožja (z dne 18. februarja 1922.).
- XV. snopič: Zakon in naredba o prisilni poravnavi izven konkurza kakor tudi nekatere odredbe, na katere se sklicujeta ta zakon in ta naredba.
- XVI. snopič: Zakon o stanovanjih (z dne 15. maja 1925.). (Zakon o dopolnitvah v tem zakonu v XXI. snopiču.) (Razprodan.)
- XVII. snopič: Zakon o kmetijskem kreditu.
- XVIII. snopič: Zakon o tisku. (Zakon o izpremembah in dopolnitvah tega zakona v XXIV. snopiču.)
- XIX. snopič: Zakon o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.
- XX. snopič: Invalidski zakon (z dne 17. novembra 1925.).

Nadaljevanje na tretji strani ovitka.

L. snopič zbirke zakonov.

Novelirani
kazenski zakonik
za kraljevino Jugoslavijo
s kratkimi pojasnili.

—
Priredila

dr. Metod Dolenc, in dr. Rudolf Sajovic,
univerzitetni profesor. apelacijski sodnik.

V Ljubljani 1932.

—
Založila Tiskovna zadruga, r. z. z o. z. v Ljubljani.

Natisnila Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.
Predstavnik Miroslav Ambrožič.

+75351

75351

720 1867/1952

Vsebina.

Stran

Predgovor	5
Okrajšave	7

Zakon, s katerim se uveljavljajo in uva- jajo kazenski zakonik, zakonik o sodnem kazenskem postopku in zakon o izvrše- vanju kazni na prostosti.

I. Uveljavitev	9
II. Prehodne odredbe	9
III. Končne odredbe	12

Kazenski zakonik za kraljevino Jugoslavijo.

I. oddelek: Občni del.

I. poglavje: Uvodne odredbe	13
II. poglavje: Kaznivo dejanje in storilec:	
1. Razdelitev kaznivih dejanj	18
2. Kazenska odgovornost in kaznivost	18
3. Odgovornost maloletnikov	22
4. Poskus	26
5. Nasnova in pomoč	27
III. poglavje: Kazni	27
IV. poglavje: Očevalne odredbe	35
V. poglavje: Stek več kazenskih zakonov in kaznivih dejanj	41
VI. poglavje: Pogojna obsodba	43
VII. poglavje: Kazniva dejanja obsojencev	45
VIII. poglavje: Odmerjanje kazni	46
IX. poglavje: Zastaranje	51
X. poglavje: Odobritev. Predlog. Zasebna tožba	53
XI. poglavje: Povračilo pravic in izbris ob- sodbe [rehabilitacija]	56

	Stran
II. oddelek: Posebni del.	
XII. poglavje: Kazniva dejanja zoper obstoj države in njeno ustavno ureditev	57
XIII. poglavje: Kazniva dejanja zoper državno oblastvo	73
XIV. poglavje: Kazniva dejanja zoper pravosodje	77
XV. poglavje: Kazniva dejanja zoper javni mir in red	85
XVI. poglavje: Kazniva dejanja zoper življenje in telo	89
XVII. poglavje: Kazniva dejanja zoper občno varnost ljudi in imovine	99
XVIII. poglavje: Kazniva dejanja zoper varnost javnega prometa za ljudi, imovino in obvestila	108
XIX. poglavje: Napravljanje lažnih listin in mer	112
XX. poglavje: Napravljanje lažnega denarja .	120
XXI. poglavje: Kazniva dejanja zoper osebno prostost in varnost	122
XXII. poglavje: Kršenje tujih tajnosti	126
XXIII. poglavje: Kazniva dejanja zoper občno zdravje	128
XXIV. poglavje: Kazniva dejanja zoper javno moralo	135
XXV. poglavje: Kazniva dejanja zoper zakon [brak] in rodbino	142
XXVI. poglavje: Kazniva dejanja zoper čast . .	144
XXVII. poglavje: Kazniva dejanja zoper imovino:	
1. Tatvina in utaja	151
2. Razbojništvo in izsiljevanje	158
3. Prikrivanje in potuha	160
4. Prevara in bankrotstvo	161
5. Oderuštvo in ogražanje kredita	170
6. Igre na slepo srečo	171
7. Poškodba tujih stvari in imovinskih koristi	172
XXVIII. poglavje: Kazniva dejanja zoper službeno dolžnost	179
III. oddelek: Končna odredba .	187
Stvarno kazalo	189

Predgovor.

Od dne 6. januarja 1929., ko je prenehala neplodna zakonodajna era bivše narodne skupščine, temelječe na predpisih Vidovdanske ustave, pa do vzpostavitve parlamentarne vladavine je dobila kraljevina Jugoslavija toliko in tako važnih novih zakonov, da se je lice splošnega pravnega stanja v naši državi temeljito izpremenilo. Skoraj ni zakona, ki bi ne imel v tem ali onem pogledu vpliva na uporabljanje ali tolmačenje določb kazenskega zakonika. Vsi činitelji, ki sodelujejo pri sodnih kazenskih stvareh, se morajo ozirati na omenjeno izpremenjeno zakonito stanje, sicer bi bilo njihovo delo prazno ali pa ponesrečeno.

Že to dejstvo bi priporočalo, da se izda p r i r o č n a i z d a j a kazenskega zakonika, ki naj bi nudila migljaje, na katerem mestu obširne nove zakonodaje išči pravnik opore za pravilno razlago kazenskopravnih določb. Razen tega je bilo besedilo prvega s l o v e n s k e g a prevoda kazenskega zakonika tupatam netočno. To je zahtevalo, da se prevod vnovič natančno pregleda in ustvari zanesljiva podstava za praktično uporabo.

Čim pa je dobil kazenski zakonik z dne 27. januarja 1929. dne 9. oktobra 1931. novo besedilo, je postala izdaja n o v e l i r a n e g a kazenskega zakonika nujno potrebna.

S pričujočo izdajo, opremljeno s kratkimi pojasnili, naj bi bilo to delo opravljeno. Ker je namenjeno tako rekoč samo praksi, so bila noveli-

rana mesta kazenskega zakonika označena s *kurzivnimi črkami*, a razen tega so bile sprejete med pojasnila tudi še odločbe najvišjih sodnih instanc, kolikor jih je bilo priobčenih v zbirki Slovenskega Pravnika [Ljubljana] ali v Mjesečniku [Zagreb]. Seveda je moralo zelo mnogo dosihmal natisnjenih odločb odpasti, ker so postale zaradi novele z dne 9. oktobra 1931. brezpredmetne.

V Ljubljani, o božiču 1931.

M. D. R. S.

Okrajšave.

- § s številko brez pristavka** pomeni paragraf v kazenskem zakoniku.
- § s številko in pristavkom** «*novel. k. z.*» pomeni paragraf v kazenskem zakoniku po besedilu zakona o izpremembah in dopolnitvah itd. z dne 9. oktobra 1931.
- k. p.** = sodni kazenski postopnik z dne 16. februarja 1929., Sl. N. št. 45—XX/97, Ur. L. št. 432/109.
- k. z.** = kazenski zakonik z dne 27. januarja 1929.
- Mjes.** = Mjesečnik [Zagreb].
- n. p.** = natančnejši podatki.
- Sl. L.** = Službeni list [Ljubljana, od dne 13. maja 1930.].
- Sl. N.** = Službene Novine [Beograd].
- Sl. Pr.** = Slovenski Pravniki [Ljubljana].
- S. S. A. ali B.** = stol sedmorice, oddelek A ali B [Zagreb].
- tisk. zak.** = zakon o tisku z dne 6. avgusta 1925., Sl. N. št. 179—XXXIX/225, Ur. L. št. 272/84, izpremenjen in dopolnjen z zakonom z dne 6. januarja 1929., Sl. N. št. 9—IV/10, Ur. L. št. 12/5 z dne 17. januarja 1929.
- Ur. L.** = Uradni list [Ljubljana, do dne 3. maja 1930.].
- ust.** = ustava z dne 3. septembra 1931., Sl. N. št. 207—LXVI/427, Sl. L. št. 338/53.
- uv. zak. kaz. zak.** = zakon, s katerim se uveljavljajo kazenski zakonik itd.
- voj. kaz. zak.** = vojaški kazenski zakonik z dne 11. februarja 1930.
- zak. zaščit. drž.** = zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi po besedilu novele z dne 1. marca 1929.
-

Zakon,
s katerim se uveljavljajo in uvajajo
kazenski zakonik, zakonik o sodnem
kazenskem postopku in zakon o iz-
vrševanju kazni na prostosti
z dne 16. februarja 1929.^{1 2}

¹ Razglašen v Sl. N. z dne 26. februarja 1929., št. 47—XXI/103, in Ur. L. z dne 20. julija 1929., št. 311/75.

² Iz tega zakona so natisnjeni v tem snopiču samo člani, ki se tičejo kazenskega zakonika.

I. Uveljavitev.

Člen 1.

Kazenski zakonik za Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev z dne 27. januarja 1929. dobi za vso državo obvezno moč z dnem 1. januarja 1930.

II. Prehodne odredbe.

1. Za kazenski zakonik.

Člen 4.

(¹) Ko dobi ta kazenski zakonik obvezno moč, prestanejo veljati vsi občni kazenski zakoniki:

1. za Srbijo: kriminalni [kazenski] zakonik za kraljevino Srbijo z dne 28. marca 1860.;

2. za Črno goro: kazenski zakonik za kraljevino Črno goro z dne 23. februarja 1906.;

3. za Bosno in Hercegovino: kazenski zakon o zločinstvih in prestopkih z dne 26. junija 1879.;

4. za Hrvatsko in Slavonijo: kazenski zakon o zločinstvih, prestopkih in prekrških z dne 27. maja 1852.;

5. za Dalmacijo in Slovenijo: kazenski zakon o zločinstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1852.;

6. za Vojvodino [Banat, Bačko in Baranjo] in Medjimurje: V. zakonski člen iz leta 1878. [kazenski zakon o zločinstvih in prestopkih] in XL. zakonski člen iz leta 1879. [zakon o prekrških].

(²) Vsi ti zakoni prestanejo veljati z vsemi svojimi izpremembami in dopolnitvami.¹

¹ Ta določba je deloma preklicana [glede prekrškov] z zakonom, s katerim se začasno podaljšuje veljavnost zakonitih predpisov o kaznovanju prekrškov z dne 31. decembra 1929., Sl. N. št. 307—CXXXI/651, Ur. L. št. 99/22 iz leta 1930.

Člen 5.

Ko stopi v veljavo ta zakonik, prestanejo tudi še veljati:

ukaza z dne 25. februarja 1919., št. 2092, in z dne 16. marca 1921., št. 12.710, s katerima se razširjajo na vse območje Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev odredbe IX. in X. poglavja kriminalnega [kazenskega] zakonika za kraljevino Srbijo kakor tudi odredbe uvodnih pravil in prvega dela [§§ 1. do 82.] tega zakonika, kolikor gre za uporabljanje IX. in X. poglavja, katera ukaza sta bila uzakonjena z zakonom z dne 21. aprila 1922., št. 16.744 [«Službene Novine» z dne 22. januarja 1924., št. 15/III], nadalje vsi drugi zakoni, kolikor obsezajo predpise o kaznivih dejanjih, ki so predmet¹ tega zakonika.

¹ Mišljen ne more biti «dejanski stan», ampak «predmet vobče.» — Prim. odl. S. S. B. z dne 4. novembra

1930., Sl. Pr. št. 185.: Zakon z dne 25. maja 1883., št. 78. drž. zak. [avstrijski devastacijski zakon] je prestal veljati.

Člen 6.

(1) V veljavi ostanejo še nadalje:

1. vojaški kazenski zakonik kraljevine Srbije z dne 31. januarja 1901., razširjen na vse ozemlje Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev z uredbo z dne 19. avgusta 1919., F. A. O. br. 7968, uzakonjeno s členom 127. finančnega zakona za leto 1927./1928.;

2. zakon o tisku z dne 6. avgusta 1925. z izpremembami in dopolnitvami v zakonu z dne 6. januarja 1929., kolikor ni izpremenjen s tem kazenskim zakonikom;

3. zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 6. januarja 1929.

(2) Občni del tega kazenskega zakonika velja izjemno od predpisa¹ njegovega § 13. tudi za navedene zakone, kolikor se z njimi² izrečno ne odreja kaj drugega.

¹ V izvorniku «izuzetno od propisa». [Gl. pripombo ¹ k § 13. na strani 17.]

² T. j. z zakoni, naštetimi pod 1. do 3. Od teh zakonov pa je voj. kaz. zak. zamenjan z vojaškim kazenskim zakonikom z dne 11. februarja 1930., Sl. N. št. 43—XV/77, Ur. L. št. 273/56, ki pa s svoje strani določa v § 3.: «Odredbe občnega dela kazenskega zakonika z dne 27. januarja 1929. veljajo tudi za vojaška kazniva dejanja, kolikor se ne odreja v tem zakonu drugače» itd.

Člen 7.¹

Vojaški kazenski zakonik se izpreminja v tem:

1. V § 1.: Zapor mora biti daljši «od sedmih dni» namesto «od enega meseca». To je navadni, a ne strogi zapor.

2. V §§ 2., 3., 14., 15., 16., 20., 21., 22., 24., 29., 103. in 144. je treba umeti namesto kazenskega zakonika iz leta 1860. ta kazenski zakonik.

3. V §§ 14. in 15.: Kazen robije ali zatočenja ne sme biti krajša «od enega leta» namesto «dve leti».

4. V § 16.: Zapor ne sme biti krajši «od sedmih dni» namesto «od tridesetih dni».

5. V § 144., prvem odstavku, je nadomestiti besedi «deset» in «štirideset» z besedami «petdeset» in «dve sto», v drugem odstavku pa številko «40» s številko «200».

6. V § 145., prvem in drugem odstavku, je nadomestiti besedo «dvajset» z besedama «dve sto».

Izpremembe §§ 144. in 145. stopijo v veljavo takoj z dnem, ko se razglasi ta zakon.

¹ Povsem derogiran.

Člen 8.

V zakonu o tisku je smatrati kazen zapora za zapor, ne pa za strogi zapor po tem kazenskem zakoniku.

III. Končne odredbe.

Člen 25.

Minister pravde se pooblašča, da predpiše vse uredbe in pravilnike, potrebne za izvrševanje kazenskega zakonika, zakonika o sodnem kazenskem postopku in zakona o izvrševanju kazni na prostosti.

Člen 26.

Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razglasi v «Službenih Novinah».

Kazenski zakonik za kraljevino *Jugoslavijo*¹

z dne 27. januarja 1929.,²

izpremenjen in dopolnjen z zakonom
z dne 9. oktobra 1931.³

¹ Glede izpremembe državnega imena gl. čl. 5. zakona o izpremembah in dopolnitvah itd. z dne 9. oktobra 1931., razglašenega v Sl. N. z dne 20. oktobra 1931., št. 245—LXXV/512, in v Sl. L. z dne 31. oktobra 1931., št. 474/67. — Ta pripomba velja tudi za vse primere v zakonu, kjer se je nadomestilo prejšnje državno ime s sedaj veljavnim.

² Razglašen v Sl. N. z dne 9. februarja 1929., št. 33—XVI/73, in v Ur. L. z dne 18. julija 1929., št. 310/74.

³ Gl. n. p. o tem zakonu v prednji pripombi ¹.

I. oddelek: Občni del.

I. poglavje.

Uvodne odredbe.

§ 1.

Nihče ne sme biti kaznovan zaradi dejanja, za katero ni predpisal zakon, preden je bilo storjeno, da bo in kako bo kaznovan oni, ki ga stori.¹

¹ Ta določba je zasidrana v čl. 8. ust. Analogna poraba materialnopravnih kazenskih določb je zabranjena; edina izjema od tega načela je ustanovljena glede ministrske odgovornosti po čl. 17., odst. 2., zakona o ureditvi vrhovne državne uprave z dne 31. marca 1929., Sl. N. št. 78—XXXII/166, Ur. L. št. 140/38. Ta zakon z ustavo ni bil razveljavljen [gl. čl. 118. ust.].

§ 2.

(1) Če se kazenski zakon po storjenem kaznivem dejanju izpremeni, se uporablja milejši zakon.¹

(2) Očuvalne odredbe² se uporabljajo po novem zakonu, najsi ne bi bil storilec po njem obsojen na kazen.³

¹ Tudi vmesni, že razveljavljeni kazenskopravni zakoni se morajo vpoštovati, če so milejši. — Prim. odl. S. S. B. z dne 16. septembra 1930., Sl. Pr. št. 179.: Zločinstvo po § 172., odst. (2), k. z. je smatrati v primeru s hudodelstvom po § 144. avstrijskega k. z. kot blažji zakon.

² T. j. vse tiste, ki so v § 50. navedene.

³ Gl. pripombi ³ k § 334. in ³ k § 385.

§ 3.

(1) Na vsakogar, ki stori v kraljevini *Jugoslaviji* kaznivo dejanje, se uporabi ta zakon.

(2) Ta zakon se uporablja tudi na dejanja, storjena na domačem brodu ali zrakoplovu, tudi takrat, kadar ta ob času storjenega dejanja nista v območju kraljevine *Jugoslavije*.

§ 4.

Ta zakon se uporabi tudi na onega, ki stori izven kraljevine *Jugoslavije* kakšno izmed kaznivih dejanj, navedenih v §§ 91. do 98., §§ 102. do 104., §§ 106. do 110., § 115., odstavku (1), § 215., št. 1. in 2., § 222., § 225., § 229., §§ 234. do 239. in § 283.

§ 5.

Ta zakon se uporabi tudi na inozemca, ki stori izven kraljevine *Jugoslavije* zoper njo ali njenega državljana kakšno drugo kaznivo dejanje [§ 4.], za

katero predpisuje ta zakon najmanj kazen zapora, če pride v kraljevino ali če se izroči njenim oblastvom.

§ 6.

Ta zakon se uporabi tudi na državljana kraljevine *Jugoslavije*, ki stori razen kaznivih dejanj, navedenih v § 4., kakšno drugo kaznivo dejanje izven kraljevine *Jugoslavije*, če pride v kraljevino ali če se izroči njenim oblastvom.

§ 7.

Ta zakon se uporabi tudi na inozemca, ki stori izven kraljevine *Jugoslavije* zoper tujo državo ali zoper inozemca zločinstvo, za katero predpisuje ta zakon najmanj robijo, če je prišel v kraljevino *Jugoslavijo*, pa se njegova izročitev ni zahtevala ali se je zahtevala, pa je bila ta zahteva zavrnjena, in če odredi pregon minister pravde.

§ 8.

V primerih §§ 5. do 7. se storilec ne kaznuje:

1. če je kazen, na katero je bil obsojen v inozemstvu, popolnoma prestal;
2. če je v inozemstvu oproščen s pravnomočno sodbo ali če mu je kazen odpuščena;
3. če se kaznuje kaznivo dejanje po inozemskem zakonu samo na predlog, po odobritvi ali na zasebno tožbo, a le-ti niso podani;
4. če je pravica do pregona ali pravica do izvršitve kazni po inozemskem zakonu zastarana.

§ 9.

Če za kaznivo dejanje, navedeno v §§ 5. do 7., v zakonih države, v kateri je bilo storjeno, kazen ni predpisana, se započne pregon v kraljevini *Jugoslaviji* samo na zahtevo ministra pravde.

§ 10.

Kazen, ki jo je storilec deloma preстал v inozemstvu zaradi istega kaznivega dejanja, se všteje ob izrekanju nove kazni v kraljevini *Jugoslaviji*, če pa nista kazni iste vrste, po svobodni oceni sodišča.

§ 11.

(1) Kaznivo dejanje je storjeno *tako* na kraju, kjer *ga je storilec* bodisi celoma, bodisi deloma izvršil, *kakor tudi na kraju, kjer je nastopila posledica. Poskus kaznivega dejanja je storjen tako na kraju, kjer ga je storilec izvršil, kakor tudi na kraju, kjer bi morala po njegovem naklepu nastopiti posledica.*¹

(2) Kaznivo dejanje je storjeno takrat, kadar je storilec ravnal ali je moral ravnati, ne glede na nastop posledice dejanja.

¹ Izpremema je odstranila nejasnost pojma «bitje kaznivega dejanja», ki naj bi bil odločilnega pomena za kraj storitve po prejšnjem besedilu, in je ustanovila, da veljaj čisto načelo ubikvitete, kakor v §§ 14. in 15. k. p.

§ 12.

(1) Državljan kraljevine *Jugoslavije* se ne sme izročiti tuji državi.¹

(2) Inozemci se ne smejo izročati zbog političnih kaznivih dejanj.

¹ Ta določba je zasidrana v ustavi [čl. 20.].

§ 13.

Predpisi tega zakona se ne uporabljajo na osebe, ki jih je kaznovati zaradi storjenega kaznivega dejanja po posebnih zakonih.¹

¹ Poudarek leži na besedah «p o s e b n i zakoni». Izjema od pravila § 13. je ustanovljena v čl. 6. uv. zak. kaz. zak. Po vojaškem kazenskem zakoniku z dne 11. februarja 1930., Sl. N. št. 43—XV/77, Ur. L. št. 273/56, se kaznujejo praviloma vojaške osebe, izjemoma pa tudi nevojaške, kolikor ta zakon to posebej odreja.

§ 14.

Po tem zakonu so:

1. «otroci» osebe, ki niso dovršile 14 let; «mlajši maloletniki» so osebe, ki imajo 14 let, a niso dovršile 17 let; «starejši maloletniki» so osebe, ki imajo 17 let, a niso dovršile 21. leta;

2. «krčma» pomeni vsak prostor, kjer se točijo alkoholne pijače;

3. za «državnega uslužbenca» se smatra poleg osebe, ki je v državni službi po zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih,¹ tudi oseba, ki je v službi pri državnem² ali samoupravnem oblastvu³ ali ki vrši z zakonsko pooblastitvijo trajno ali začasno javno službo, a ne spada pod zakon o uradnikih;⁴

4. «listina» je vsak predmet, ki je sposoben ali namenjen, služiti za dokaz činjenice, ki ima pomen za pravne odnošaje;

5. «denar» je kovinski ali papirnati denar, ki je na podstavi zakona v tečaju v naši ali v tuji državi;

6. «premična» stvar je tudi električna, parna in vsaka druga slična energija;

7. pod «silo» se umeje tudi uporaba hipnoze in omamljivih sredstev z namero, da se kdo zoper svojo voljo onesvesti ali da se onesposobi za odpor.

¹ Sedaj zakon o činovnikih [č. z.] [uradnikih] z dne 31. marca 1931., Sl. N. št. 73—XXII/150, Sl. L. št. 133/25.

² Sem spadajo uslužbenci državnih prometnih ustanov; prim. § 80., odst. 7., zakona o državnem prometnem osebju z dne 22. junija 1931., Sl. N. št. 146—XLVIII/317, Sl. L. št. 246/40.

³ Gl. zlasti zakon o banski upravi z dne 7. novembra 1929., Sl. N. št. 261—CV/529, Ur. L. št. 1/1 z dne 20. novembra 1929.

⁴ N. pr. zapriseženi lovski čuvaji. Gl. § 44. zakona o lovu z dne 5. decembra 1931., Sl. N. št. 285A—XCIV/697.

II. poglavje.

Kaznivo dejanje in storilec.

1. Razdelitev kaznivih dejanj.

§ 15.

(1) Kazniva dejanja so po tem zakonu zločinstva ali prestopki.

(2) Zločinstva so ona kazniva dejanja, za katera predpisuje zakon smrtno kazen, robijo ali zatočenje.¹

(3) Prestopki so ona kazniva dejanja, za katera predpisuje zakon strogi zapor, zapor ali denarno kazen.²

¹ Odločilne važnosti je abstraktno zapretna najtežja kazen; alternativno ali kumulativno zapretna milejša kazen za kvalifikacijo kaznivega dejanja ni vpoštevna.

² Za prekrške [Übertretungen], ki spadajo še v pristojnost sreskih sodišč, gl. zakon, s katerim se začasno podaljšuje veljavnost zakonitih predpisov o kaznovanju prekrškov z dne 31. decembra 1929., Sl. N. št. 307—CXXXI/651, Ur. L. št. 99/22 iz leta 1930.

2. Kazenska odgovornost in kaznivost.

§ 16.

(1) Kaznivo dejanje je storjeno naklepoma: če je storilec hotel njega izvršitev¹ ali če je, dasi ve vnaprej za prepovedano posledico, ki utegne nastopiti iz njegovega dejanja, pristal na njen nastop, ne glede na to, ali je to želel ali ne.²

(2) Kaznivo dejanje je storjeno iz malomarnosti: če je storilec vnaprej vedel za nastopivšo posledico, pa je lahkomišlno smatral, da jo bo mogel odvrniti, ali če ni vedel vnaprej za nastopivšo posledico, dasi je mogel ali bil dolžan vedeti zanjo po okolnostih, zlasti pa po svojih osebnih lastnostih.

¹ T. j. tako zvani dolus directus. O pojmu «namera» gl. pripombo ¹ k § 101.

² T. j. tako zvani dolus eventualis.

§ 17.

Če je nastala iz kaznivega dejanja posledica, ki je težja, kot je bila v naklepu, ter predpisuje za tako posledico zakon strožjo kazen, je izreči to strožjo kazen samo, če se mora pripisati nastopivša posledica storilčevi malomarnosti.^{1 2}

¹ To ni dolus indirectus v zmislu § 140. avstr. k. z., ampak zakonito ustanovljena odgovornost za preterintencionalne posledice pri poedinih, izrečno od zakonodajca navedenih deliktih, storjenih z naklepom.

² Gl. odl. S. S. B. z dne 3. decembra 1930., Sl. Pr. št. 189.: Ako je iz storilčevega naklepa, usmerjenega na telesno poškodbo, nastala težja kakor nameravana posledica, je izreči v zmislu § 17. strožjo kazen, če se mora pripisati nastala posledica storilčevi malomarnosti [§ 178.].

§ 18.

(1) Če ne predpisuje zakon drugače, se kaznuje storilec samo zaradi kaznivega dejanja, storjenega naklepoma.

(2) Zaradi kaznivega dejanja, ki je bilo storjeno iz malomarnosti, se kaznuje storilec samo, če to zakon izrečno predpisuje.¹

¹ V § 208. je ustanovljeno edino zločinstvo, ki se stori iz malomarnosti; vsa druga iz malomarnosti storjena kazniva dejanja so prestopki.

§ 19.

(1) Za kaznivo dejanje, storjeno naklepoma, ni odgovoren, kdor ob času, ko je storil dejanje, ni vedel za katerokoli izmed bistvenih oznamenil bitja kaznivega dejanja, najsi so stvarnega ali pravnega značaja.¹

(2) Če storilec za ta oznamenila ni vedel zbog malomarnosti, je odgovoren za malomarno kaznivo dejanje v primeru, v katerem je predpisana kazen tudi za malomarnost.

¹ Gl. odl. S. S. A. z dne 6. junija 1930., Mjes. 1930., str. 458: Error in persona nima vpliva na kazenskopravno odgovornost za naklepno kaznivo dejanje, ker gre samó za pomoto o nebistvenih oznamenilih.

§ 20.

(1) Odgovoren ni oni, ki smatra ob storitvi dejanja pomotoma, da obstoje okoliščine, po katerih bi bilo to dejanje dopustno, če bi te resnično obstajale.¹

(2) Če je bil storilec v tej zmoti zbog malomarnosti, je odgovoren za malomarno kaznivo dejanje v primeru, v katerem je predpisana kazen tudi za malomarnost.

¹ Prim. tudi določbo § 304., ki pa ni uporabljiva, če dokazovanje resničnosti ni dopustno [§ 312. novel. k. z.].

§ 21.

Neznanje ali nepravilno pojmovanje tega kazenskega zakona ne oprasča nikogar; toda glede na razmere, v katerih je bilo kaznivo dejanje storjeno, sme izreči sodišče milejšo kazen, v posebno lahkih primerih pa sme storilca tudi oprostiti vsake kazni.

§ 22.

(1) Odgovoren ni oni, ki ob času, ko je storil dejanje, ni mogel pojmovati narave in pomena svojega dejanja¹ ali po tem pojmovanju ravnati² zbog duševnega razstroja ali skaljene zavesti ali duševne nerazvitosti ali slaboumnosti.

(2) Če je bilo kakšno izmed navedenih stanj tako, da sta bili zaradi tega pri storilcu ob času, ko je storil dejanje, pojmovanje narave in pomena dejanja ali možnost ravnanja temu primerno bistveno zmanjšani, sme sodišče omiliti kazen po svobodni oceni.³

¹ Misli se na hibe razuma.

² Misli se na hibe volje.

³ O postopku, kako se ugotove take okolnosti, gl. § 199. k. p.

§ 23.

Kaznivega dejanja ni, če izključujejo predpisi javnega¹ ali zasebnega prava protipravnost ravnanja.

¹ Sem spadajo zlasti predpisi o tako zvani odvetniški imuniteti po § 21., odst. 2., zakona o advokatih [odvetnikih] z dne 17. marca 1929., Sl. N. št. 65—XXVIII/145, Ur. L. št. 131/32. [Prim. tudi § 294., ki priznava roditeljem itd. pravico kaznovanja glede otrok.]

§ 24.

(1) Ono dejanje, ki ga stori kdo v silobranu, ni protipravno.

(2) Silobran je ona obramba, ki je potrebna, da odvrne kdo od sebe ali od koga drugega¹ istovremen protipraven napad.

(3) Če storilec prekorači meje obrambe,² mu sme sodišče kazen po svobodni oceni [§ 72.] omiliti; ni ga pa kaznovati, če je storil to prekoračitev zbog hude razdraženosti, prepasti ali strahu.

¹ Torej je pomoč v sili zoper napad [od strani človeka] dopustna in zanjo velja, da ni protipravna, a ne samo nekazniva.

² Gl. odl. S. S. B. z dne 14. januarja 1931., Sl. Pr. št. 193.: Niso prekoračene meje obrambe, potrebne za obrambo proti protipravnemu napadu, ako je napadeni storilec opustil klicati na pomoč, ki bi utegnila priti prepozno.

§ 25.

(1) Kaznovati ni onega, ki stori kakšno dejanje, da odvrne od sebe ali od koga drugega¹ istočasno, drugače neodklonljivo nezakriviljeno² nevarnost za življenje, telo, prostost, čast, imovino ali drugo dobrino,³ če ni poškodba, ki jo je storil s tem dejanjem, večja od nevarnosti; v nasprotnem primeru sme sodišče omiliti kazen po svobodni oceni [§ 72.].

(2) Ta predpis se ne sme uporabiti na onega, ki se je dolžan izpostavljati nevarnosti.

¹ Torej je pomoč v sili zoper nevarnost, ki ne preti od strani človeka, dasi protipravna, vendarle nekazniva.

² Prim. pripombo ² k § 173.

³ Gl. odl. S. S. B. z dne 5. marca 1930., Mies. 1930., str. 180: Nevarnost, da se razkrije morebitni disciplinski prekršek, ni nikakšna pravna dobrina, ki jo ima v mislih § 25. k. z.

3. Odgovornost maloletnikov.

§ 26.

(1) Otrok, ki stori dejanje, za katero predpisuje kazenski zakon kazen, se ne sme ne preganjati ne kaznovati.

(2) Takega otroka je izročiti roditeljem ali varuhom [skrbnikom] ali šolskemu oblastvu, da ga oni kaznujejo, da skrbе zanj in da ga nadzirajo.

(3) Če je tak otrok zanemarjen ali moralno pokvarjen, ga je izročiti zavodu za vzgajanje¹ ali pri-

merni rodbini, kjer ostane, dokler se ne poboljša, toda najdlje do dovršenega sedemnajstega leta.

(4) To prisilno vzgajanje odredi varstveno sodišče.

¹ Gl. uredbo o ustanavljanju in delovanju državnih zavodov za vzgajanje in poboljševanje otrok in mlajših maloletnikov z dne 18. januarja 1930., Sl. N. št. 23—IX/40, Ur. L. št. 131/30.

§ 27.

(1) Mlajši maloletnik se ne sme kaznovati, če ni mogel pojmovati narave in pomena svojega dejanja ali ravnati po tem pojmovanju.

(2) Takega mlajšega maloletnika je izročiti roditeljem ali varuhom [skrbnikom] ali osebam, ki skrbe zanj, da ga kaznujejo, da ga nadzirajo in se brigajo zanj.

(3) Če je tak maloletnik zanemarjen ali moralno pokvarjen, se izroči zavodu za vzgajanje¹ ali primerni rodbini, kjer ostane, dokler se ne poboljša, toda najmanj eno leto in najdlje do dovršenega enaindvajsetega leta.

¹ Gl. pripombo ¹ k § 26. in dalje uredbo o delovanju in načinu vzgajanja v državnih zavodih za poboljševanje mlajših maloletnikov z dne 7. novembra 1930., Sl. N. št. 271—XCIII/577, Sl. L. št. 284/45, in razpored ministra pravde za oddajanje maloletnikov [maloletnic] v zavode za vzgajanje in poboljševanje z dne 31. decembra 1929., Sl. N. št. 5—I/6 iz leta 1930., Ur. L. št. 96/21 iz leta 1930. O bistveni razliki, če gre za oddajo v državni zavod za vzgajanje ali poboljševanje ali v kakšen drugi [zasebni] zavod gl. §§ 443. nasl. k. p.

§ 28.

(1) Če je mlajši maloletnik toliko zrel, da je mogel pojmovati naravo in pomen svojega dejanja ter po tem pojmovanju ravnati, se mu izreče ukor ali odpust na preskušnjo ali oddaja v zavod za

vzgajanje ali v zavod za poboljševanje mlajših maloletnikov.

(2) Mlajšemu maloletniku se izreče ukor, če je kaznivo dejanje bolj neznatne narave in če je nastalo iz očitvidne nepremišljenosti ali lahko-miselnosti.

(3) Mlajši maloletnik se odpusti na preskušnjo za dobo do enega leta, če je nastalo kaznivo de-
janje iz zgoraj navedenih razlogov, a je težje narave.

(4) Vse te odredbe se uporabijo, če ni po-
trebno ne vzgajanje ne poboljševanje.

(5) Oddaja v zavod za vzgajanje se izreče zoper mlajšega maloletnika,¹ če je zanemarjen ali mo-
ralno pokvarjen. V zavodu mora ostati, dokler se
ne poboliša, toda najmanj eno leto in najdlje do
dovršenega enaindvajsetega leta.

(6) Oddaja v zavod za poboljševanje se izreče
zoper mlajšega maloletnika, če je toliko pokvar-
jen, da ne more biti sprejet v zavod za vzgajanje.
V tem zavodu ostane, dokler se ne poboliša, toda
najmanj tri in najdlje deset let.

(7) Mlajši maloletnik, ki stori, ko je dovršil
petnajst let. v zavodu za vzgajanje ali v zavodu za
poboljševanje ali izven zavoda² zločinstvo in ki ga
spozna sodišče za toliko zrelega, da je mogel poj-
movati naravo in pomen svojega dejanja in rav-
nati po tem pojmovanju, se kaznuje po predpisu
§ 30. Zaradi drugega kaznivega dejanja, storje-
nega med vzgajanjem ali poboljševanjem, se kaz-
nuje disciplinski.

¹ Gl. pripombi ¹ k § 26. in ¹ k § 27.

² Gre za bivanje mlajšega maloletnika po pogodnem
odpustu iz zavoda v zmislu § 451. k. p., ki dopolnjuje v
odst. 5. tukajšnje določbe.

§ 29.

Z odredbami, ukrenjenimi zoper mlajše maloletnike, niso združene nikakršne druge pravne posledice. Mlajši maloletnik, zoper katerega so bile te odredbe ukrenjene, se smatra za neoporečnega.

§ 30.

(1) Starejši maloletnik se kaznuje po teh pravilih:

1. zaradi kaznivega dejanja, za katero predpisuje zakon smrtno kazen¹ ali dosmrtno robijo, se kaznuje z robijo ali zatočenjem najmanj sedmih let;

2. zaradi kaznivega dejanja, za katero predpisuje zakon časno kazen, ni sodišče vezano na najmanjšo mero kazni, ki jo predpisuje zakon za to kaznivo dejanje, niti ne sme izreči večje od desetih let, če je uporabiti robijo ali zatočenje;

3. če sodišče spozna, da je treba kazen omiliti, sme izreči namesto robije ali zatočenja strogi zapor ali zapor.

(2) Starejši maloletnik ne sme biti obsojen na izgubo častnih pravic.

(3) Obsojeni starejši maloletnik prestaja kazen prav do dovršenega enaindvajsetega leta ločen od polnoletnikov v posebnih zavodih.²

¹ Če je starejši maloletnik izpolnil 18 let starosti, zanj ta določba izjemoma ne velja, t. j. obsodba se more glasiti na smrtno kazen po § 16. zakona o državnem sodišču za zaščito države z dne 24. oktobra 1930., Sl. N. št. 254—LXXXVIII/539, Sl. L. št. 273/44.

² Gl. uredbo o vzgajanju in poboljševanju starejših maloletnikov, obsojenih na kazen na prostosti, z dne 18. januarja 1930., Sl. N. št. 23—IX/41, Ur. L. št. 132/30, ki je bila izdana na podstavi § 4., odst. 4., zakona o izvrševanju kazni na prostosti.

4. P o s k u s.

§ 31.

Kdor je izvršitev naklepnega kaznivega dejanja začel, a ga ni dovršil, se kaznuje zaradi poskusa ob zločinstvih vedno,¹ ob prestopkih pa samo, če zakon to izrečno predpisuje.²

¹ Zločinstvo po § 208. ne spada sem, ker ni naklepno kaznivo dejanje.

² Ta določba velja sedaj tudi za delikte po zakonu o tisku [čl. 6., št. 2., uv. zak. kaz. zak.].

§ 32.

(1) Zaradi poskusa se sme kaznovati storilec mileje kot zaradi izvršenega dejanja.

(2) Če je sredstvo, s katerim je kdo poskusil izvršitev kaznivega dejanja, ali predmet, zoper katerega je poskušal izvršitev, tak, da se ne bi moglo izvršiti kaznivo dejanje niti s takim sredstvom niti zoper tak predmet niti ob nobenih pogojih, omili sodišče storilcu kazen po svobodni oceni; v posebno lahkkih primerih pa ga sme oprostiti vsake kazni.

(3) Zaradi pripravljanih dejanj se storilec ne kaznuje, razen v primerih, za katere zakon to posebej predpisuje.¹

¹ Po izvršenih pripravljanih dejanjih se določa kraj storitve [§ 11.] samo tedaj, kadar so že kot taka inkriminirana.

§ 33.

Zaradi poskusa se storilec ne kaznuje, če je prostovoljno odstopil od izvršitve ali če je prostovoljno odvrnil posledico, ki bi nastopila z izvršitvijo kaznivega dejanja, preden je zvedel, da je njegovo dejanje razkrito.¹

¹ Nadaljnji primer, da se storilec ne kaznuje, gl. v § 97., odst. (2).

5. Nasnova in pomoč.

§ 34.

(1) Kdor drugega naklepoma zavede ali nasnuje, da stori kaznivo dejanje, se kaznuje, kakor bi ga bil sam storil.

(2) Kdor poskuša drugega naklepoma zavesti ali nasnovati, da bi storil zločinstvo, se kaznuje zaradi takega poskusa mileje.

(3) Kdor drugemu naklepoma pomore, storiti kaznivo dejanje, se sme kaznovati mileje.

(4) Osebne razmere, lastnosti in okolnosti, zbog katerih se ali odgovornost izključuje ali kaznivost povečava, zmanjšuje ali izključuje, se smejo vzeti v poštev samo pri onem storilcu, nasnovatelju ali pomagачu, pri katerem se najdejo.

(5) Kdor naklepoma zavede drugega, da izvrši iz malomarnosti kaznivo dejanje, ali kdor mu naklepoma pomore pri izvršitvi takega dejanja, se smatra za storilca tega dejanja.

III. poglavje.

Kazni.

§ 35.

(1) Glavne kazni so: smrtna kazen, robija, zatočenje, strogi zapor, zapor in denarna kazen.

(2) Stranski kazni sta: izguba častnih pravic in izguba službe.¹

¹ Med stranske kazni je treba šteti tudi prisilno objavo obsodbe [gl. §§ 139., 305., 342., 363.], kar izhaja iz besedila § 332., odst. 2., k. p.

§ 36.

Smrtna kazen se izvršuje z obešanjem.^{1 2 3}

¹ Tudi za delikte po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 6. januarja 1929., Sl. N. št. 9—IV/9, Ur. L. št. 11/5 z dne 17. januarja 1929., odnosno po zakonu z dne 1. marca 1929. [o izpremembi in dopolnitvi zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 6. januarja 1929.], Sl. N. št. 54—XXIII/112, Ur. L. št. 104/25. [gl. čl. 6. uv. zak. kaz. zak.].

² Po § 22. voj. kaz. zak. [n. p. v pripombi ¹ k § 13.] se izvršuje smrtna kazen nad oficirji, podoficirji, kaplarji in redovi s streljanjem iz pušk, nad ostalimi obsojenci z obešanjem.

³ O izvrševanju smrtne kazni gl. §§ 415. do 417. k. p.

§ 37.

(1) Robija je dosmrtna ali časna.

(2) Časna robija ne sme biti krajša od enega¹ in ne daljša od dvajsetih let.

(3) Kjer ni zakon izrečno dejal, da je robija dosmrtna, je časna.

(4) Robija se prestaja v posebnih kazenskih zavodih.²

¹ Ipak govori § 20., odst. 2., zakona o izvrševanju kazni na prostosti z dne 16. februarja 1929., Sl. N. št. 47—XXI/102, Ur. L. št. 450/113, o kazni robije manjši od enega leta, kar je opravičeno spričo določb § 30., odst. (1), t. 2., in § 72.

² Glede na §§ 117. in 109. zakona z dne 18. januarja 1929., o ureditvi sodišč itd., Sl. N. št. 20—X/40, Ur. L. št. 49/14 z dne 9. februarja 1929., je kazen težke in navadne ječe smatrati za enako robiji.

§ 38.

(1) Zatočenje ne sme biti krajše od enega¹ in ne daljše od dvajsetih let.²

(2) Zatočenje se prestaja v posebnih kazenskih zavodih.

¹ Prim. pripombo ¹ k § 37.

² Pri obsodbi na zatočenje sme sodišče obtožencu priznati olajšave, določene v zakonu o izvrševanju kazni na prostosti [gl. § 281., odst. 3., k. p.].

§ 39.

(1) Strogi zapor in zapor¹ ne smeta biti krajša od sedmih dni² in ne daljša od petih let.³

(2) Strogi zapor in zapor enega leta in dlje se prestajata v posebnih kazenskih zavodih, krajša pa praviloma v sodnih zaporih.

¹ Zapor v zmislu zakona o tisku ni strogi, ampak navadni zapor. Isto velja tudi za kazni zapora v XI. poglavju zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino z dne 10. septembra 1931., Sl. N. št. 218—LXIX/443, Sl. L. št. 352/55.

² Prim. pripombo ¹ k § 37.

³ Kazen zapora v čl. 53., odst. 4., zakona o tisku je s to določbo znižana od desetih na pet let.

§ 40.

(1) Kazni na prostosti se izvršujejo ločeno po vrsti in trajanju kazni, po spolu in starosti in po posebnosti obsojene osebe.

(2) Izvrševanje kazni se začne v posebnih kazenskih zavodih praviloma v celici, nadaljuje se postopoma v skupnem zaporu pri delu z osamitvijo ponoči in med odmorom, potem v oddelku za svobodnjake in naposled na pogojnem odpustu.

(3) V sodnih zaporih se izvršujejo kazni na prostosti praviloma v celici ali v skupnem zaporu.

(4) Vsak obsojenec mora delati.¹

(5) Natančnejše predpise o izvrševanju teh kazni obseza posebni zakon o izvrševanju kazni na prostosti.

¹ Gl. uredbo o organizaciji, uporabljanju in plačevanju delovne moči obsojencev v kazenskih in drugih podobnih zavodih z dne 18. januarja 1930., Sl. N. št. 23—IX/38, Ur. L. št. 129/30 [deloma izpremenjeno z uredbo z dne 26. marca 1931., Sl. N. št. 74—XXIII/159, Sl. L. št. 413/61], dalje uredbo o zavarovanju obsojencev zoper nezgode pri delu z dne 14. februarja 1931., Sl. N. št. 43—XII/68, Sl. L. št. 131/24.

§ 41.

(1) Časna robija, zatočenje, strogi zapor in zapor se računijo na leta in mesece,¹ strogi zapor in zapor *do*² treh mesecev pa tudi na polne dni.

(2) Za en dan se šteje štiri in dvajset ur, mesec in leto pa se računata po koledarskem času.³

¹ Prim. odl. S. S. B. z dne 30. septembra 1930., Sl. Pr. št. 191.: Robija se računi le na leta in mesece, ne pa na dneve.

² Pri razglasitvi k. z. v Sl. N. se je bila pripetila tiskovna napaka, da je stalo «od» namesto «do».

³ Določitev zadnjega dneva kazni na prostosti se vrši po § 60. zakona o izvrševanju kazni na prostosti [n. p. v pripombi ¹ k § 37.]. [Pri rokih po k. p. se dan, od katerega bi se moral rok začeti, ne računi — § 87., odst. 3., k. p. —, pri izračunanju roka za legis vacatio pa se dan proglasitve zakona vračuni — čl. 66. ust.]

§ 42.

(1) Denarna kazen ne sme biti manjša nego pet in dvajset dinarjev.¹

(2) Denarna kazen se steka v fond za zidanje in popraviljanje kazenskih zavodov, zavodov za vzgajanje inboljševanje in zavodov za izvrševanje očuvalnih odredb.^{2 3}

¹ Če se izreče s sodbo denarna kazen, se izreče obenem kazen na prostosti, ki naj jo nadomesti, ako se ne bi mogla izterjati [§ 287. k. p.]. V zakonu o tisku, v zakonu o volitvah narodnih poslancev itd. so odrejene denarne kazni v najmanjšem znesku na d 25 dinar-

jev [n. pr. 30, 100, 20.000 dinarjev], v posebnem delu k. z. pa v nobenem primeru. [Točno po številki je določljiva kazen samo v primeru iz § 106., odst. (2).]

² Ta fond se imenuje v čl. 20. uv. zak. kaz. zak. «centralni fond za kazenske in podobne zavode»; natančnejši predpisi so v §§ 158. do 176. poslovnega reda za redna kazenska sodišča z dne 21. novembra 1929., Sl. N. št. 286—CXVI/577, Ur. L. št. 33/10 z dne 16. decembra 1929.

³ O izvrševanju denarnih kazni gl. § 424. k. p. in §§ 154. do 157. uredbe o poslovnem redu za redna kazenska sodišča.

§ 43.

(1) V sodbi se odredi za plačilo denarne kazni rok, ki ne sme biti krajši nego štirinajst dni in ne daljši nego tri mesece od dne, ko je postala sodba pravnomočna.

(2) Če nima obsojenec v kraljevini *Jugoslaviji* stalnega bivališča, sme zahtevati sodišče od njega plačilo ali jamstvo takoj.

(3) Sodišče sme dovoliti obsojencu plačevanje denarne kazni v delnih odplačilih. V tem primeru je treba odrediti velikost odplačil in čas, v katerem se mora denarna kazen izplačati. Ta čas ne sme biti daljši od enega leta.

(4) Sodišče sme dovoliti siromašnemu obsojencu, da odsluži denarno kazen z delom, opravlja kakšen posel v korist fonda, navedenega v § 42., če je kaj takih poslov.

(5) Natančnejše predpise o vrsti dela in njega poračunavanju za denarno kazen izda minister pravde z uredbo.¹

¹ Glej uredbo o odsluževanju denarnih kazni in nadomeščanju teh kazni s kaznijo na prostosti z dne 31. decembra 1929., Sl. N. št. 5—I/4 iz leta 1930., Ur. L. št. 83/19 iz leta 1930. [§ 7.: 60 dinarjev = en dan zapora; § 8.: 100 dinarjev denarne kazni po § 45. = en dan robije, odnosno strogega zapora.] Glede izterjave denarne kazni gl. pripombo ³ k § 42.

§ 44.

(1) Če obsojenec v odrejenem roku ne izplača denarne kazni in je tudi ne odsluži z delom, odredi sodišče prisilno izvršitev. Če se denarna kazen niti na ta način ne izterja, se nadomesti z zaporom po uredbi, ki jo izda minister pravde.¹ Ta zapor ne sme biti daljši nego eno leto pri zločinstvih ali šest mesecev pri prestopkih.

(2) Sodišče mora izreči v sodbi poleg denarne kazni tudi zapor, ki naj nastopi, če se denarna kazen na nikakršen način ne izvrši.

(3) Če je plačal obsojenec samo del denarne kazni, se nadomesti ostanek z zaporom po ugotovljenem razmerju. Prav tako sme obsojenec ob vsakem času prekiniti prestajanje zavora, če odsluži z delom ali izplača denarno kazen po odbitku onega dela, ki ustreza prestanemu zaporu.²

(4) Po obsojenčevi smrti se denarna kazen ne izvršuje.³

¹ Gl. pripombo ¹ k § 43. — Gl. odl. S. S. B. z dne 4. marca 1931., Sl. Pr. št. 198.: Nadomeščanje denarne kazni z zaporno, ki se ne vrši po §§ 7. in 9. uredbi ministristva pravde z dne 31. decembra 1929. [n. p. v pripombi ¹ k § 43.], krši zakoniti predpis § 44.

² Posledica, če obsojenec denarne kazni, na katero je bil obsojen po zakonu o tisku, ne plača v treh dneh, more biti popolna zabrana nadaljnjega izhajanja novin [čl. 14., št. 3., novel. zakona o tisku].

³ Pač pa obremenjajo stroški kazenskega postopka po smrti pravnomočno obsojene osebe njene dediče, kolikor so res dedovali za njo [§ 310., odst. 3., k. p.].

§ 45.

(1) Če je storil kdo iz koristoljubja kaznivo dejanje, za katero predpisuje zakon robijo ali strogi zapor, ga sme obsoditi sodišče poleg robije ali strogega zavora tudi na denarno kazen do 250.000

dinarjev, kolikor ne odreja ta zakon v posebnem delu drugače.

(2) Če se ta denarna kazen ne plača, jo zamenja sodišče z robijo ali s strogim zaporom, kakor je pač izrečena kot glavna kazen robija ali strogi zapor, po uredbi [§ 44.];¹ vendar pa ne sme biti ta robija daljša nego eno leto, strogi zapor pa ne daljši nego šest mesecev.

¹ Gl. pripombo ¹ k § 43.; prim. tudi pripombo ¹ k § 42.

§ 46.

(1) Pri obsodbi na smrt ali na robijo preko petih let izreče sodišče trajno izgubo častnih pravic.

(2) Pri obsodbi na robijo do petih let izreče sodišče izgubo častnih pravic od enega do petih let.

(3) Pri obsodbi na zatočenje izreče sodišče izgubo častnih pravic samo za čas, ko se prestaja kazen.

(4) Pri obsodbi na strogi zapor izreče sodišče v primerih, ki so navedeni v tem zakonu, izgubo častnih pravic¹ za dobo od enega do treh let. *Razen v teh primerih sme sodišče izreči izgubo častnih pravic za isto dobo samó, ko izreče namesto robije strogi zapor [§§ 71. in 72.].*²

¹ V § 84. zakona o volitvah narodnih poslancev itd. [n. p. v pripombi ¹ k § 39.] se navaja kot stranska kazen «izguba državljanske časti», kar pa se mora istovetiti z «izgubo častnih pravic». V istem paragrafu se odreja «izguba državljanske časti» pri obsodbi na zapor, kar je čisto osamljen primer, ker se smatra po ideologiji k. z. zapor za ne-nečastno, a strogi zapor za nečastno kazen.

² Dodatek odstranja prejšnjo nejasnost; a c o n t r a r i o sledi, da ob omilitvi zatočenja na strogi zapor obsodba na izgubo častnih pravic ni dopustna.

§ 47.

Izguba častnih pravic sestoji iz izgube pravic:¹

1. do državne ali kakršnekoli druge javne službe ali do javnih poklicev;
2. do akademskih dostojanstev, odlikovanj in drugih javnih počastil;
3. glasovati v javnih stvareh, voliti² ali biti izvoljen, kakor tudi izvrševati vse ostale politične pravice.³

¹ Odl. S. S. B. z dne 20. maja 1930., Sl. Pr. št. 174.: Obsojenec, ki je bil obsojen na izgubo častnih pravic, izgubi vse pravice, ki so v § 47. navedene, a ne samo njih dele.

² Pri obsodbah po § 73. zakona o volitvah narodnih poslancev itd. [n. p. v pripombi ¹ k § 39.] se mora [obligatorno] izreči tudi izguba pravice, voliti poslance, najmanj za dobo enega leta, a največ za dobo šestih let; doba se računi od dne, ko je kazen zapora prestana ali odpuščena. Če se kazen zapora omili v denarno, ostane vendarle pri obligatornosti izreka izgube omenjene pravice.

³ Po § 178., št. 2., k. p. se osebe, ki so jim bile s sodbo odvzete častne pravice, kot priče ne smejo zaprisegati.

§ 48.

Kdor je obsojen na izgubo častnih pravic, izgubi pravice, omenjene v § 47., od dne, ko postane sodba pravnomočna;¹ čas, za katerega izgubi te pravice, če ni ta izguba trajna, pa se šteje od dne, ko je kazen prestana, zastarana ali odpuščena.²

¹ O postopku v teh primerih gl. § 427. k. p.

² Drugi stavek ne more veljati za primer izgube častnih pravic po § 46., odst. (3).

§ 49.

(1) Pri vsaki obsodbi najmanj na šest mesecev strogega zapora ali na eno leto zapora izreče sodišče izgubo državne ali druge javne službe.¹

(2) Tudi pri krajšem strogem zaporu sme izreči sodišče izgubo državne ali druge javne službe, če se je pokazal obsojenec s storjenim kaznivim dejanjem za nevrednega službe.²

¹ Gl. § 104., št. 1., zakona o činovnikih [n. p. v pripombi ¹ k § 14.]; o št. 10. v istem paragrafu smatramo, da je odveč. Posebej odreja uporabo predpisa [§ 49.] določba § 211. za železniške, brogarske, zrakoplovne, poštne, telegrafske, telefonske in tramvajske uslužbenice.

² Gl. čl. 16. zakona o pobijanju zlorab v službeni dolžnosti z dne 30. marca 1929., Sl. N. št. 78—XXXII/168, Ur. L. št. 161/40, po katerem se sme izreči odpust iz službe brez pravice do pokojnine eventualno tudi pri obsodbi na denarno kazen.

IV. p o g l a v j e.

Očuvadne odredbe.

§ 50.

Očuvadne odredbe so: pridržba po prestani novi kazni, oddaja v prisilno delavnico, oddaja v zavod za zdravljenje ali za čuvanje, oddaja v zavod za zdravljenje pijancev, prepoved, zahajati v krčmo, zaščitni nadzor, izgon, prepoved, izvrševati poklic ali obrt,¹ in odvzem izvestnih predmetov.²

¹ V izvorniku stoji v § 50.: «zabrana vršenja... zanata», v § 268.: «zabraniti držanje radnje», odnosno v § 363. pa: «oduzimanje prava na držanje radnje»; stvarno pa med temi pojmi ni razlike.

² Gl. uredbo o izvrševanju očuvadnih odredb z dne 13. januarja 1930., Sl. N. št. 17—VI/29, Ur. L. št. 125/28.

§ 51.

(1) Državljan kraljevine *Jugoslavije*, ki je bil zaradi naklepne zločinstva najmanj trikrat obsojen¹ na robijo, pa stori v času petih let, ko je prestal poslednjo kazen, zopet naklepno zločinstvo, se pridrži po prestani kazni še nadalje, če se

dá sklepati po storjenih dejanjih in po njegovem življenju, da je nevaren za javno varnost.

(2) Odločbo o tem pridrževanju izreče sodišče z isto sodbo, s katero izreče kazen zaradi novega dejanja; toda pridržba ne sme trajati dlje nego deset let.

(3) Ti obsojenci se pridrže v posebnih zavodih ali v posebnih oddelkih kazenskega zavoda in se strogo drže na delu.

(4) Pridržani obsojenec sme biti pogojno odpuščen, ko minejo tri leta po prestani kazni, če je moči smatrati, da ni več nevaren za javno varnost.

(5) Pogojni odpust dovoli in prekliče sodišče na predlog uprave zavoda in po zaslišanju državnega tožilca.

(6) Če se pogojni odpust ne prekliče v treh letih, je smatrati obsojenca za popolnoma prostega.²

¹ Ni govora o povratku po § 76.

² GL §§ 32. do 38. uredbe, navedene v pripombi ² k § 50.

§ 52.

(1) Za osebo, ki je storila ob potepanju, beračenju ali vlačuganju v povratku kakršnokoli kaznivo dejanje,¹ ki se preganja po službeni dolžnosti, izreče sodišče s sodbo, da jo je oddati po prestani izrečeni kazni v prisilno delavnico kot nevarno za javno varnost, če spozna, da je nagnjena na izvrševanje kaznivih dejanj, a je sposobna za delo.²

(2) Pridrževanje traja najmanj eno leto, najdlje pa pet let.

(3) Pogojni odpust je možen čez šest mesecev, preklic odpusta pa čez leto dni. Pogojni odpust dá in prekliče sodišče na predlog uprave zavoda in po zaslišanju državnega tožilca.

¹ Gl. odl. Vrh. suda v Sarajevu z dne 22. decembra 1930., Mjes. 1931., str. 368: Uporaba očuvalne odredbe po § 52. predpostavlja, da se je storilec proglasil za krivega prestopka po § 158.

² Ni izrekati dobe trajanja. Prim. § 39. v pripombi ² k § 50. navedene uredbe [gl. § 426. k. p.]. O postopanju za primere oddajanja oseb v prisilne delavnice po § 12. zak. zašč. drž. gl. uredbo ministra pravde z dne 26. junija 1923., Sl. N. št. 149, Ur. L. št. 236/65. Uporaba njenih predpisov pa ni več dopustna, če gre za sodbe iz časa, odkar velja sedanji kazenski zakonik [prim. § 2.].

§ 53.

(1) Če sodišče spozna, da je treba v korist javne varnosti storilca, ki ni vračunljiv ali čigar vračunljivost je zmanjšana, oddati v zavod za zdravljenje ali za čuvanje, odredi to oddajo.

(2) Oddajo v zavod za zdravljenje ali za čuvanje odredi sodišče tudi takrat, kadar spozna, da je to v korist zdravju nevračunljive osebe same ali onega, čigar vračunljivost je zmanjšana.¹

(3) Če sodišče spozna, da zadošča namesto te odredbe zaščitni nadzor, odredi ta nadzor [§ 56.].

(4) Odpust iz zavoda odredi sodišče, če spozna po zdravniškem pregledu, da je nadaljnje zdravljenje ali čuvanje nepotrebno, na predlog uprave zavoda in po zaslišanju državnega tožilca.

(5) Čas, ki ga je prebil obsojenec z zmanjšano vračunljivostjo v zavodu za zdravljenje ali za čuvanje, se mu všteje v čas, ko bi bil prestajal kazen, če je bil obsojen na kazen na prostosti. Če v trenutku, ko se odpusti iz zavoda za zdravljenje ali za čuvanje, doba izrečene kazni še ni pretekla, mora prestatiti ostanek kazni v kazenskem zavodu.²

¹ O rešitvi, če se ustavi postopek zbog nevračunljivosti, gl. § 110. novel. k. p., če se izda oprostilna sodba, gl. § 280. k. p., o sodbi, s katero se izrečejo

poleg kazni tudi očevalne odredbe, gl. § 281. k. p. Giede postopka, da se dožene nevračunljivost, gl. § 199. k. p.

² Gl. §§ 40. do 44. uredbe, navedene v pripombi ² k § 50.

§ 54.

(1) Če sodišče ugotovi, da je storilec pijanec,¹ sme odrediti, da se odda v zavod za zdravljenje pijancev,² v katerem ostane najdlje dve leti, a sodišče ga sme izpustiti tudi prej, če sporoči uprava zavoda sodišču, da je ozdravljen.

(2) Storilec se odda v zavod za zdravljenje pijancev po prestani ali odpušeni kazni, če pa je nevračunljiv [§ 22., odstavek (1)], čim dobi sodba pravno moč.

(3) Če sodišče spozna, da zadošča namesto te odredbe zaščitni nadzor, odredi ta nadzor [§ 56].

¹ Gre za habituelne pijance, ne za osebe, ki so storile v pijanosti kaznivo dejanje [§ 55.]. Pijanost, v kateri je bil storjen delikt, je samo po sebi že kaznivo dejanje [§ 166.].

² Gl. §§ 45. do 48. uredbe, navedene v pripombi ² k § 50.

§ 55.

Kdor je storil kaznivo dejanje v pijanosti,¹ pa je, kadar pije, nagnjen na izgrede, temu prepove² sodišče, zahajati v krčmo³ za dobo od treh mesecev do dveh let od dne, ko je dobila sodba pravno moč, če pa je bila izrečena tudi kazen, po prestani kazni.

¹ Gl. pripombo ¹ k § 54.

² Prepoved izvrši krajevno upravno oblastvo. Gl. §§ 52. do 55. uredbe, navedene v pripombi ² k § 50. Vsakdo, ki dá, vedoč za prepoved, osebi, ki se je ta prepoved tiče, alkoholne pijače, se kaznuje po § 268., št. 4.

³ Gl. § 14., št. 2.; kršitev prepovedi iz § 55. od strani gostilničarjev itd. se kaznuje po § 268.

§ 56.

(1) Osebe, ki se odpuste iz kazenskega zavoda ali zapora, iz zavoda za izvrševanje očuvalnih odredb kakor tudi iz zavoda za vzgajanje in poboljševanje¹ ali na preskušnjo,² sme postaviti sodišče pod zaščitni nadzor.³

(2) Zaščitni nadzor je v tem, da se odpuščenec čuva zoper nevarnost novih kaznivih dejanj, da se privadi poštenemu življenju in da se mu olajša gospodarski obstanek.

(3) Zaščitni nadzor ne sme biti daljši od treh let.

¹ Gl. §§ 26. do 28.

² Gl. § 68.

³ Gl. §§ 56. do 66. uredbe, navedene v pripombi ² k § 50. Za maloletnike, ki so pod zaščitnim nadzorom, gl. § 454. k. p.

§ 57.

(1) Če se mora smatrati glede na način izvršitve ali na nagibe storjenega kaznivega dejanja, da bi bilo obsojenčevo bivanje v kakšnem kraju nevarno za pravni red, se sme izreči v sodbi poleg robije ali strogega zapora izgon iz tega kraja.¹

(2) Izgon ne sme trajati dlje nego tri leta.

(3) Nihče se ne sme izgnati iz domovinske občine.²

(4) Inozemec se sme izgnati iz kraljevine *Jugoslavije* za določeno dobo ali za vselej.

¹ Gl. § 423. k. p., dalje § 67. uredbe, navedene v pripombi ² k § 50.

² O izgonu iz kraja v kraj v tuzemstvu glede oseb, ki motijo red in mir, gl. čl. 12. zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.]. O pristojnosti domovinske občine gl. čl. 2. uredbe za izvrševanje zakona o državljanstvu z dne 28. decembra 1928., Sl. N. št. 1—I/1 iz leta 1929.,

Ur. L. št. 48/13 z dne 8. februarja 1929. Za Slovenijo in Dalmacijo veljajo še določbe zakona z dne 2. decembra 1863., drž. zak. št. 105.

§ 58.

(1) V primerih, posebej predpisanih v zakonu, sme prepovedati sodišče onemu, ki je obsojen na robijo ali strogi zapor, izvrševanje izvestnega poklica ali obrta, če je nameroma ali po hudi nepazljivosti zlorabil svoj poklic ali obrt ali če je na isti način kršil dolžnosti, ki mu jih nalaga njegov poklic ali obrt, ako obstoji nevarnost, da ponovi zlorabe ali kršitve.¹

(2) Prepoved, izvrševati poklic ali obrt, ne sme biti krajša nego eno leto in ne daljša nego pet let. Ta doba se šteje od dne, ko je glavna kazen prestana, zastarana ali odpuščena.²

(3) Če gre za povratek, se sme izreči prepoved tudi za vselej.

¹ Gl. § 427. k. p., dalje § 68. uredbe, navedene v pripombi ² k § 50.

² Gl. § 363. s posebnimi določbami. Po čl. 100. zakona o zrakoplovstvu z dne 22. februarja 1928., Sl. N. št. 50—XIII/75, Ur. L. št. 83/29, se sme voditelju ali pilotu zrakoplova vzeti pravica, voditi zrakoplov, za dobo treh mesecev do treh let.

§ 59.

(1) Predmeti, ki so nastali s kaznivim dejanjem ali ki so bili uporabljeni ali namenjeni za izvršitev kaznivega dejanja, se smejo¹ storilcu ali udeležniku odvzeti, če so njegova last.

(2) Odvzamejo se v korist fonda, navedenega v § 42.^{2 3}

¹ Pri deliktih iz §§ 214. do 233., 241., 362., 364., 388. je odvzem obligatoren, drugod fakultativen. [Pri dejanjih iz §§ 214. do 233. se vzamejo corpora delicti ne glede na to, čigava so.]

² Gl. § 70. uredbe, navedene v pripombi ² k § 50. Nadalje gl. § 425., odst. 2., k. p.

³ Prim. čl. 14. zakona o pobianju draginje življenjskih potrebščin in brezvestne spekulacije z dne 30. decembra 1921., Sl. N. št. 5 iz leta 1922., Ur. L. št. 6/5 iz leta 1922.

§ 60.

Natančnejše odredbe o izvrševanju očevalnih odredb predpiše z uredbo minister pravde.¹

¹ Gl. v pripombi ² k § 50. navedeni citat te uredbe.

V. p o g l a v j e.

Stek več kazenskih zakonov in kaznivih dejanj.

§ 61.

(1) Če se prekrši z enim dejanjem več zakonskih predpisov¹ ali večkrat isti zakonski predpis, se odredi kazen po onem zakonu, ki predpisuje najstrožjo kazen, pri neenakih vrstah kazni pa najtežjo vrsto.

(2) Stranske kazni in očevalne odredbe se morajo ali morejo izreči po tem, ali jih določa ali dopušča ta ali oni prekršeni zakon.

¹ To je tako zvani pravi idealni stek.

§ 62.

(1) Kdor zasluži zbog več kaznivih dejanj več časnih kazni na prostosti,¹ se obsodi na eno kazen, ki je v tem, da se zaslužena najtežja kazen zviša.

(2) Zvišana kazen ne sme doseči zneska poedinih zasluženih kazni, niti ne sme prekoračiti dvajsetih let robije ali zatočenja niti petih let strogega zapora ali zapora.²

(3) Zaslužno najtežjo kazen zviša sodišče po svobodni oceni glede na ostale zaslužene kazni.³

(4) Za uporabljanje stranskih kazni in očuvalnih sredstev velja predpis § 61., odstavka (2).⁴

¹ To je tako zvani realni stek samih kazni na prostosti.

² Sresko sodišče ostane pristojno, čeprav prekorači zvišana kazen eno leto [gl. § 9. novel. k. p.].

³ O določitvi zasluženih kazni na prostosti in njih zvišanju gl. § 286. k. p.; če se predpis § 286. k. p. ni uporabil, velja § 360., št. 1., k. p.

⁴ Realni stek med kaznivimi dejanji po k. z. in med onimi po tisk. zak. je izključen [čl. 76. tisk. zak.]. Prim. § 438. k. p. glede realnega steka pri storilcih, ki so mlajši maloletniki.

§ 63.

(1) Kdor zasluži zbog več kaznivih dejanj več kazni in med njimi tudi denarno kazen,¹ se obsodi poleg kazni na prostosti, odrejene po predpisih §§ 61. in 62., tudi na denarno kazen; kdor pa zasluži zbog več kaznivih dejanj več denarnih kazni, se obsodi na polni znesek poedinih zasluženih kazni.

(2) Predpisi § 44. veljajo tudi tukaj.

¹ To je tako zvani realni stek raznovrstnih kazni.

§ 64.

Predpisi §§ 62. in 63. se uporabljajo tudi, če se obsodi kdo, preden je bila izrečena kazen prestana, zastarana ali odpuščena, zbog kaznivega dejanja, storjenega pred razglasitvijo prejšnje obsodbe. Kazen, ki jo je obsojenec prestal, se všteje ob odmeri nove kazni.¹

¹ Gl. § 286. k. p.; za primer obnove kazenskega postopka gl. § 369. k. p.

VI. p o g l a v j e.
Pogojna obsodba.

§ 65.

(1) Pri obsodbah na strogi zapor do šestih mesecev ali na zapor do enega leta ali na denarno kazen sme odrediti sodišče s sodbo, da se izvršitev izrečene kazni odloži na določeno dobo, ki ne sme biti krajša nego eno leto in ne daljša nego pet let, če spozna, da se dá osnovano pričakovati, da se bo obsojenec v bodoče tudi brez izvršitve obsodbe vzdrževal izvrševanja kaznivih dejanj. Odlog se ne dovoli onemu, ki je bil prej pravno-močno obsojen zbog zločinstva ali v poslednjih desetih letih na kazen strogega zapora ali zapora nad en mesec.¹

(2) Pri tej odločbi mora vzeti sodišče posebno v poštev: obsojenčevo starost, prejšnje življenje in ponašanje, neznatnost storjenega dejanja, olajšujoče okoliščine, ob katerih je bilo storjeno, kakor tudi to, ali je obsojenec pred sodiščem popolnoma in odkritosrčno priznal svoje dejanje in ali je povrnil oškodovancu stroške in storjeno škodo ali se vsaj resno izrazil, da jih povrne.

(3) Za odlog izvršitve kazni sme postaviti sodišče pogoj, da povrne obsojenec škodo, ugotovljeno s sodbo, v roku, ki se določi s sodbo in ki ne sme biti daljši nego eno leto.

¹ Gl. §§ 281., št. 4., 388., 389. in 422. k. p.; glede vpisa v kazenski register gl. § 49. uredbe o poslovnem redu za državna tožilstva z dne 21. novembra 1929., Sl. N. št. 286—CXVI/578, Ur. L. št. 34/10 z dne 16. decembra 1929.

§ 66.

(1) Če stori obsojenec v dobi, odrejeni v § 65., naklepoma kakšno kaznivo dejanje in je zaradi

njega obsojen na strogi zapor ali težjo kazen, se smatra odlog izvršitve prve kazni za prekinjenega in obe kazni se izvršita neskrajšani.

(2) Če je storjeno novo kaznivo dejanje iz malomarnosti ali če je naklepno, toda je oni, ki ga je storil, obsojen na milejšo kazen od strogega zapora, odloči sodišče, ko je ocenilo pomen obeh kaznivih dejanj, ali naj se odložena kazen takoj izvrši ali pa naj se odloži izvršitev še nadalje. Če sodišče spozna, da je treba odložiti izvršitev tudi nove kazni, določi s sodbo rok tega odloga.

(3) Če postavi sodišče za odlog kazni pogoj, da se škoda povrne, a preteče rok, ki je bil odrejen za to, ne da bi jo bil obsojenec povrnil, se izvrši odložena kazen takoj, razen če so bile vzrok temu okoliščini, ki se njemu ne morejo pripisati v krivdo. Sodišče sme odrediti v tem primeru nov rok za povračilo škode, sme pa dovoliti odlog tudi brez tega, če dobi prepričanje, da obsojenec povračila ne zmore.

§ 67.

(1) Odlog izvršitve kazni strogega zapora in zapora se prekliče, ako se izreče zoper obsojenca, omenjenega v § 65., nova obsodba zaradi kaznivega dejanja, ki je bilo storjeno pred prvo obsodbo. V tem primeru se izreče za obe kaznivi dejanji ena kazen po §§ 62. in 63. To velja tudi, če je bila denarna kazen odložena, a mora sodišče zaradi prvega kaznivega dejanja, storjenega pred prvo obsodbo, izreči robijo ali zatočenje.

(2) Če imata obe kaznivi dejanji za posledico denarno kazen ali če je doneslo prvo strogi zapor ali zapor, drugo pa denarno kazen, odloči sodišče, ali naj se odložena kazen takoj izvrši ali pa naj se odloži njena izvršitev še nadalje.

(³) Če se pred pretekom preskusne dobe ne dovrši kazensko postopanje, pokrenjeno zoper obsojenca zbog kakšnega kaznivega dejanja, se preskusna doba podaljša, dokler se to postopanje pravnomočno ne dovrši.

§ 68.

(¹) Preskusna doba se začne z dnem, ko dobi obsodba pravno moč. Dokler traja ta doba, ne nastopijo posledice, združene z obsodbo.

(²) Za preskusno dobo sme odrediti sodišče zaščitni nadzor [§ 56.].

(³) Ko preteče poskusna doba, za katero je izvršitev kazni odložena, pa sodišče ne odredi njene izvršitve, se smatra, da obsojenec niti ni bil obsojen na kazen.¹

¹ Gl. § 422. k. p.; oporečenost ostane.

VII. poglavje.

Kazniva dejanja obsojencev.

§ 69.

(¹) Obsojenca, ki stori v času, ko se izvršuje kazen na prostosti, prestopok, za katerega predpisuje zakon strogi zapor ali zapor do enega leta ali denarno kazen, kaznuje zbog tega izvrševalno oblastvo disciplinski.¹ Sodno preganjanje se sme vršiti v tem primeru samo, če se zbog kratkega ostanka kazni disciplinska kazen ne more ostvariti ali če se zve storjeno dejanje šele, ko je obsojenec kazen prestal.

(²) To pravilo velja tudi za osebe, ki jim je vzeta prostost zbog izvrševanja kakšne očuvalne odredbe.

(³) Če stori oni, ki je obsojen na dosmrtno ro-
bijo, zločinstvo ali prestopok, težji od onega, ki je
naveden v odstavku (¹) tega paragrafa, izreče
sodišče namesto predpisane kazni na prostosti po-
ostritev ostanka kazni po disciplinskih predpisih,
navedenih v zakonu o izvrševanju kazni na pro-
stosti.²

¹ Gl. §§ 53. do 55. zakona o izvrševanju kazni itd.
[n. p. v pripombi ¹ k § 37.]; za obsojence, ki so jim pri-
znane olajšave ob izvrševanju kazni na prostosti, gl. § 78.
istega zakona.

² Gl. § 56. zakona o izvrševanju kazni itd.

VIII. p o g l a v j e.

Odmerjanje kazni.

§ 70.

(¹) Kazen se odmerja storilcu po stopnji nje-
gove kazenske odgovornosti.¹

(²) Pri tem je treba jemati v poštev vse okol-
nosti, ki vplivajo na to, da bodi kazen večja ali
manjša,² posebno nevarnost za družabni red zbog
storilčeve zločinske nagnjenosti, nagibe, iz katerih
je bilo dejanje storjeno, svrho, v katero je bilo
dejanje storjeno, neposrednji podnet na izvršitev
dejanja, prejšnje storilčevo življenje in njegove
osebne in gospodarske razmere, mero uvidevnosti,
posledico dejanja in storilčevo ponašanje po stor-
jenem dejanju, ali se kesa dejanja in ali se je tru-
dil, popraviti ali odvrniti nastopivše posledice.

(³) Ob odmerjanju denarne kazni je treba je-
mati v poštev poleg ostalih okolnosti zlasti ob-
sojenčevo imovinsko stanje in njegove ostale živ-
ljenske razmere, ki vplivajo na njegovo plačilno
zmožnost.

¹ Vendar v primerih osebne podpomoči ne sme biti ne po vrsti ne po velikosti večja od one, ki je zapretna na kaznivo dejanje, kateremu je to pomaganje veljalo [§ 141., odst. (4)].

² V § 293., odst. 2., k. p. so te okolnosti označene kot «obtežujoče» ali «olajšujoče» ter jih je treba v obsodbi navesti. V § 71. pa je govor o okolnostih, zbog katerih je treba «omiliti kazen».

§ 71.

Če sodišče spozna, da je ena ali več okolnosti, zbog katerih je treba kazen omiliti,¹ se izvrši omiljenje tako-le:

1. če je predpisana za kaznivo dejanje smrtna kazen, stopi na njeno mesto dosmrtna robija ali robija najmanj desetih let;²

2. če je predpisana za kaznivo dejanje dosmrtna robija, stopi na njeno mesto robija najmanj sedmih let;

3. če je predpisana za kaznivo dejanje časna kazen, katere najmanjša mera je odrejena v zakonu, se sme znižati na najmanjšo mero te vrste kazni;³

4. če je predpisana za kaznivo dejanje časna kazen, ni pa označena najmanjša mera, se sme *izrēči namesto robije strogi zapor najmanj treh mesecev, namesto zatočenja zapor najmanj enega meseca,*⁴ *a namesto strogega zapora zapor;*

5. pri prestopkih, za katere predpisuje zakon zapor ali zapor in denarno kazen, *ni pa označena najmanjša mera,*⁵ sme zamenjati sodišče zapor z denarno kaznijo, če se dá doseči svrha kazni tudi s to.⁶

¹ Legalno vpoštevne olajšujoče okolnosti so neznanje kazenskega zakona in pravna zmota [§ 21.], zmanjšana vračunljivost [§ 22.], primer poskusa [§ 32.], naklepne pomoči [§ 34.], neznatnost krivde [§ 73.], malopomembnost posledic [§ 73.], primer, da je dal razžaljenec povod za žalitev [§ 298.] itd.

² Predpis po št. 1. velja tudi, če je ena sama olajšujoča okolnost dana. Če pa gre za kazni, ki naj se izreče, ker ni bilo soglasnosti sodnikov za smrtno kazni, namesto smrtno kazni, se izreče kazni robije najmanj 10 let, samo če je v e č olajšujočih okolnosti; če jih ni ali če je le ena sama, se m o r a izreči dosmrtna robija [§ 282., odst. 3., k. p.].

³ Po prejšnjem besedilu § 71. sta stali določbi št. 3. in 5. v nasprotju, če je šlo za delikte iz §§ 245., 258., 276., 307.

⁴ Odpravljena je prejšnja nejasnost, ali se sme izreči nadomestna kazni strogega ali navadnega zapora iz p o d najmanjšine za robijo ali zatočenje [eno leto] ali ne. Razlika med višino nadomestne kazni glede robije ali zatočenja poudarja različen značaj teh dvoje kazni v sistemu kazenskih sredstev.

⁵ Dostavek v noveliranem besedilu je bil potreben, da se določbi po št. 3. in 5. ne bi našprotovali.

⁶ Toda prim. določbe čl. 16. zakona o pobijanju draginje življenskih potrebščin itd. [n. p. v pripombi ³ k § 59.], po katerih se kazni zapora, izrečene po tem zakonu, ne smejo izpreminjati v denarne kazni.

§ 72.

Če zakon sodišče izrečno pooblašča,¹ omiliti kazni po svobodni oceni, ni vezano sodišče ne na vrsto ne na mero kazni, ki je predpisana za² kaznivo dejanje.³

¹ Gl. §§ 22., 25., 32., 147., 170., 171., 202., 245., 303., 305., 321., 324., 325., 351. k. z. in § 310. novel. k. z.

² Tudi tu je mišljeno za « t o » kaznivo dejanje, kakor stoji v § 30., t. 2.

³ Gl. odl. S. S. B. z dne 4. marca 1930., Sl. Pr. št. 199.: Ob omilitvi kazni po svobodni oceni sme sodišče iti izpod zakonskih najmanjših kazni, določenih v §§ 37., 38., 39. in 42. k. z.

§ 73.

(¹) V posebno lahkih primerih, ki jih zakon izrečno določa,¹ se sme oprostiti storilec tudi vsake kazni.²

(²) Za posebno lahek primer gre, če je storilčeva krivda tako neznatna in so posledice dejanja tako malopomembne, da ni potrebe za kaznovanje.

¹ Gl. §§ 171., 202., 245., 250., 323., 324., 325., 365., 370., 373.

² Oprostitev se more izreči na podstavi § 280., odst. 1., k. p., če sodišče «spozna, da je kaj takih okolnosti, ki ... ukinjajo obtoženčevo kaznivost». Samo v primerih, kakor po § 139., odst. (²), ko naj se sodba o lažni ovadbi po preklicu objavi, naj pride v sodbi do izreka, da je obtoženec kriv, da se pa «po odredbah kazenskega zakona oprasha kazni» [§ 281., št. 3., k. p.].

§ 74.

Kjer dopušča zakon izbor med dvema ali več vrstami kazni, se izreče strožja vrsta kazni, če je poteklo kaznivo dejanje iz nečastnih nagibov ali če kaže hudobni storilčev značaj.¹

¹ Glede obligatornih olajšav pri izvršitvi kazni — § 76. zakona o izvrševanju kazni itd. [n. p. v pripombi ¹ k § 37.] — za politične delikte gl. § 281., odst. 3., k. p.; glede fakultativnih pri kazni zatočenja ali zapora gl. § 281., odst. 4., k. p.

§ 75.

(¹) V posebno težkih primerih,¹ ki jih zakon izrečno določa, se sme vrsta ali mera predpisane kazni izpremeniti.²

(²) Primer je posebno težak, če se je pokazalo, da je storilčeva zločinska volja nenavadno močna in zavržna in da zasluži dejanje zlasti zbog posebnih okolnosti, v katerih je bilo storjeno, ali zbog svojih težkih posledic težjo kazen.

¹ Gl. §§ 128., 135., 141., 198., 199., 209., 246., 280., 296., 322., 371.

² V vseh pod ¹ navedenih primerih brez izjeme je že določeno po samem besedilu zakona, do katere mere ali katera strožja kazen se sme izreči. Prekoračenje te

mere ali vrste kazni smatramo za nedopustno. [T. Živanovič, Krivični zakonik i zakonik o sudskom krivičnom postupku... s kratkim objašnjenjem, str. 67, misli nasprotno.]

§ 76.

(1) Kdor je obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja na kazen na prostosti,¹ pa stori v petih letih od dne, ko je to kazen celoma ali deloma preстал ali, če je bil pridržan v zavodu za očuvalna sredstva, ko je bil odpuščen iz njega, zopet naklepno kaznivo dejanje, ta je v povratku ter se kaznuje strože.

(2) Če je poteklo to drugo kaznivo dejanje iz sorodnih nagibov kakor prejšnje dejanje, ni vezano sodišče na največjo mero, ki je predpisana za to kaznivo dejanje, ampak sme izreči največ dvakratno predpisano kazen, toda niti tedaj se ne sme prekoračiti dvajset let robije ali zatočenja niti pet let strogega zopora ali zopora.^{2 3}

(3) Ko se ocenja vprašanje o povratku, velja obsodba inozemskega sodišča kakor obsodba domačega sodišča, če je dejanje, zaradi katerega je bila dotična oseba v inozemstvu obsojena, tudi po tem zakonu naklepno kaznivo dejanje.

¹ Obsojenec, ki je neprikorno preстал dobo preskušnje, se smatra, da ni bil obsojen na kazen [§ 68., (odst. (2))].

² Sresko sodišče ostane pristojno, čeprav postane dejanje kaznivo s kaznijo na prostosti do dveh let [gl. § 9. novel. k. p.].

³ Povratek je v § 343. samostojno penalizirano kaznivo dejanje.

§ 77.

Pripor ali preiskovalni zapor, ki ga je obsojenec preстал, preden je bila sodba izrečena, se všteje v izrečeno kazen.¹

¹ Gl. predpise o vštevanju v §§ 281., odst. 1., št. 4.; 293., odst. 2.; 420., odst. 1., k. p. Zoper izrek o všteti ali nevšteti v sodbi je dopusten priziv [§ 332., odst. 2., k. p.].

IX. p o g l a v j e.

Zastaranje.

§ 78.

Pravica do preganjanja kaznivih dejanj zastara:
 čez dvajset let pri zločinstvih, za katera je predpisana smrtna kazen ali dosmrtna robija;
 čez petnajst let pri zločinstvih, za katera je predpisana kazen na prostosti do dvajsetih let;
 čez deset let pri ostalih zločinstvih;
 čez pet let pri prestopkih, za katere je predpisan strogi zapor ali zapor, daljši od enega leta;
 čez dve leti pri vseh ostalih prestopkih.¹

¹ Za prekrške, ki so ostali iz kazenskih zakonov izza dobe pred edinstvenim k. z. nadalje v veljavi, znaša zastaralna doba glede pravice do preganjanja šest mesecev — § 4. zakona, s katerim se začasno podaljšuje veljavnost zakonitih predpisov o kaznovanju prekrškov [n. p. v pripombi ² k § 15.]. Enoletna zastaralna doba je določena za delikte, ki so ostali kaznivi po zakonu o pobjanju draginje življenskih potrebščin itd. [n. p. v pripombi ³ k § 59.].

§ 79.

(1) Zastaranje pravice do preganjanja se začne onega dne, ko je kaznivo dejanje storjeno.¹

(2) Zastaranje se prekine z vsakim sodnim dejanjem, ki je naperjeno zbog storjenega kaznivega dejanja zoper storilca zaradi preganjanja.

(3) Z vsako prekinitvijo se začne zastaranje iznova. Vendar pa zastara pravica, preganjati kaznivo dejanje, v vsakem primeru, če mine dvakrat toliko časa, kolikor ga zahteva zakon, da zastara pravica, preganjati to dejanje.²

¹ Vendar se ta dan v rok ne računi [§ 87., odst. 3., k. p.].

² Tako zvano absolutno zastaranje; velja tudi za kazniva dejanja, učinjena s tiskom [čl. 89. tisk. zak.].

§ 80.

Zastaranje ne teče v času, ko se po zakonu preganjanje ne sme začeti ali nadaljevati.¹

¹ Primeri: imuniteta narodnih poslancev in senatorjev [čl. 74., 75. ust.], izdeželnost [§ 24. k. p.], pravda, ki teče zaradi proglasitve zakona [braka] za neveljavnega [§ 291.], obstoj zakona z odvedeno žensko osebo [§ 246.].

§ 81.

Pravica do izvršitve kazni zastara:

- pri smrtni kazni in dosmrtni robiji čez pet in dvajset let;
- pri robiji ali zatočenju, ki sta daljši od desetih let, čez dvajset let;
- pri robiji ali zatočenju do desetih let čez petnajst let;
- pri strogem zaporu in zaporu, ki je daljši od enega leta, čez pet let;
- pri vsaki drugi kazni čez dve leti.¹

¹ Za prekrške, ki so ostali iz kazenskih zakonov izza dobe pred edinstvenim k. z. nadalje v veljavi, znaša zastaralna doba glede pravice do izvršitve kazni eno leto [§ 4. zakona, navedenega v pripombi ² k § 15.].

§ 82.

(1) Zastaranje se začne onega dne, ko je dobila sodba pravno moč.¹

(2) Zastaranje se prekine, če je obsojenec prijet zaradi izvršitve kazni.

(3) Zastaranje denarne kazni se prekine z vsakim dejanjem izvrševalnega oblastva, ki je naperjeno na izvršitev denarne kazni.²

(⁴) Z vsako prekinitvijo se začne zastaranje iznova. Vendar pa zastara pravica, izvršiti kazen, v vsakem primeru, če mine dvakrat toliko časa, kolikor ga zahteva zakon, da zastara pravica, izvršiti to kazen.³

¹ Gl. § 412. k. p.

² N. pr. poziv za plačanje, podaljšanje plačilnega roka itd. gl. § 424. k. p.

³ Gl. pripombo ² k § 79.

§ 83.

Zastaranje ne teče v času, ko se kazen po zakonu ne more izvršiti.¹

¹ Pravni razlog: § 68., odst. (1), k. z., § 75. ust.; dejanski razlog: obsojenec prestaja kazen na prostosti zaradi drugega delikta itd.

X. p o g l a v j e.

Odobritev. Predlog. Zasebna tožba.

§ 84.

(1) Zakon predpisuje, zbog katerih kaznivih dejanj sme predlagati državni tožilec uvedbo preiskave ali vložiti obtožnico samo z upravičenčevo odobritvijo.¹

(2) Dana odobritev se ne more preklicati.

¹ To so po § 313. novel. k. z.: predstavniki javnih oblastev ali političnih teles, predsednik narodne skupščine ali senata, minister pravde, minister za vojsko in mornarico. O kazenskem postopku glede odobritve za pregon gl. §§ 2., 267., 359. k. p.

§ 85.

(1) Zakon predpisuje, zbog katerih kaznivih dejanj se sme preganjati storilec samo na oškodovančev predlog.¹

(2) Predlog se mora podati v treh mesecih² od dne, ko je oškodovanec zvedel za kaznivo dejanje in za storilca, če ne predpisuje zakon kaj drugega [§§ 246. in 291.].^{3 4}

¹ Glede kazenskega postopka gl. §§ 2., 359., 375. k. p. — Prim. odločbo S. S. B. z dne 5. februarja 1930., Mjes. 1930., str. 535: Rok za vložitev predloga glede zločinov, storjenih pred dnev 1. januarja 1930., pričenja teči z dnev 1. januarja 1930.

² Meseci se računijo po koledarskem času, dies scientiae facti et auctoris se ne računí v rok [§ 87. k. p.].

³ Zakotni pisarji se kaznujejo po § 120. zakona o advokatih [n. p. v pripombi ¹ k § 23.] na predlog državnega tožilca ali advokatske komore, odnosno če gre za posle, ki spadajo v območje javnih beležnikov, na predlog državnega tožilca ali javnobeležniške komore [§ 239. zakona o javnih beležnikih (notarjih) z dne 11. septembra 1930., Sl. N. št. 220—LXXVII/472, Sl. L. št. 196/33 (popravki št. 95/16 iz leta 1931.)].

⁴ Gl. odl. S. S. B. z dne 29. januarja 1931., Sl. Pr. št. 196.: To, da se je pridružil oškodovanec kot zasebni udeleženec kazenskemu postopku, je istovetno s predlogom po § 85.

§ 86.

(1) Zakon predpisuje, zbog katerih kaznivih dejanj se sme preganjati storilec samo na zasebno tožbo.¹

(2) Pri kaznivih dejanjih, zbog katerih se preganja storilec samo na zasebno tožbo, se začne kazensko postopanje samó, če je vložil zasebni tožilec tožbo v treh mesecih² od dne, ko je zvedel za storjeno kaznivo dejanje in za storilca.³

¹ Vsi drugi delikti se preganjajo «po službeni dolžnosti», tudi tisti, pri katerih je odvisna sprožitev pregoná od oškodovančevega predloga.

² Gl. pripombo ² k § 85.

³ Prvotno besedilo je imelo še nadaljnji stavek: «če ne predpisuje zakon kaj drugega [§ 292.]». Ta stavek je v § 86. novel. k. z. kot nepotreben izpuščen, ker je dobil § 292. novel. k. z. novo določbo o tem, odklej se sme delikt preganjati.

§ 87.

(1) Za osebe, nesposobne za pravne posle,¹ sme podati predlog ali zasebno tožbo zakoniti zastopnik; oseba, ki je dovršila šestnajsto leto, sme to storiti tudi sama.

(2) Če umre oseba, upravičena za predlog ali zasebno tožbo [§§ 85. in 86.], med navedenim rokom ali med postopanjem, preide ta njena pravica na zakonskega druga, na njene otroke ali roditelje,² glede katerih začne teči nov trimesečni rok od smrti navedene osebe.³

¹ Gl. § 55. k. p., ki pa razlikuje maloletnike in druge osebe, ki niso sposobne za pravne posle. Glede pravnih sredstev v kazenskem postopku zoper maloletnike gl. § 324., odst. 3. in 4., k. p.

² Gl. odl. S. S. A. z dne 16. maja 1930., Mjes. 1930., str. 412: Mati se smatra za zastopnico otroka v zmislu § 87., odst. (2).

³ Prim. § 51., odst. 4., k. p. Izjema glede podedljivosti pravice na vložitev zasebne tožbe je ustanovljena pri prešuštvu, če umre tožeči razžaljeni soprog [§ 292.]. — Takisto po § 53., odst. 3., zakona o zaščiti avtorske pravice z dne 26. decembra 1929., Sl. N. št. 304—CXXIX/629, Ur. L. št. 109/24 iz leta 1930.

§ 88.

Postopanje se začne zoper vse udeležence tudi takrat, kadar sta bila podana predlog [§ 85.] in tožba [§ 86.] zoper enega izmed njih.

§ 89.

(1) Predlog se more preklicati samo do začetka glavne razprave¹; od zasebne tožbe pa je moči odstopiti, dokler se glavna razprava ne dokonča.²

(2) Z odstopom od predloga ali od zasebne tožbe zoper enega izmed udeležencev³ se ustavi postopanje tudi zoper ostale.⁴

¹ Prve glavne razprave, ker so vse nadaljnje razprave samo nadaljevanje enotnega postopanja.

² Glede postopka pri odstopu zasebne tožbe gl. §§ 51., odst. 2., 215., odst. 2., in 361., odst. 2., k. p.

³ Gl. odl. S. S. B. z dne 15. maja 1931., Sl. Pr. št. 202.: Storilec kaznivega dejanja po § 333. ni udeleženec v zmislu § 89.

⁴ Gl. odl. Vrh. suda v Sarajevu z dne 26. septembra 1931., Mjes. 1931., str. 82: Pri kaznivih dejanjih, pri katerih je več udeležencev, je smatrati določbo § 89., odst. (2), za blažjo v primeri z določbami prejšnjega kazenskega zakonika, ki takšne določbe ni poznal.

XI. p o g l a v j e.

Povračilo pravic in izbris obsodbe [rehabilitacija].

§ 90.

(1) Po preteku treh let, odkar je bila kazen prestana, zastarana ali odpuščena, sme proglasiti sodišče na prošnjo obsojenca, zoper katerega je bila izrečena po § 46., odstavku (1), izguba častnih pravic, za vrednega, vršiti izgubljene pravice, navedene v § 47., št. 3., kakor tudi pridobiti ostale izgubljene pravice, navedene v § 47., št. 1. in 2., če se je v teh treh letih kakor tudi v času, ko je prestajal kazen, dobro vedel in če je oškodovancu po možnosti povrnil škodo, provzročeno s svojim dejanjem.

(2) Obsojencem, zoper katere je bila izrečena z obsodbo po § 46., odstavku (2) do odstavka (4), izguba častnih pravic za določeno dobo, se vrnejo pravice, navedene v § 47., št. 3., kakor tudi možnost, pridobiti ostale pravice, navedene v § 47., št. 1. in 2., s samim pretekom tega časa.

(3) Po preteku petih let, odkar je bila kazen prestana, zastarana ali odpuščena, sme izbrisati sodišče¹ na prošnjo osebe, ki je bila prvič obsodjena,² s svojo rešitvijo za bodočnost tudi obsodbo, izrečeno zoper njo, z vsemi njenimi zakonitimi posledicami, če se je v tem času dobro vedla³ in če je oškodovancu po možnosti povrnila škodo, provzročeno s svojim dejanjem. Toda z izbrisom obsodbe se ne smejo žaliti pravice tretjih oseb do povračila škode.⁴

¹ Gl. določbe za povrnitev pravic, izgubljenih s kazensko sodbo, v §§ 476. do 484. k. p.

² Odl. S. S. B. z dne 27. marca 1930.; Sl. Pr. št. 168.: Pri rešitvi o predlogu za izbris sodbe ne šteje poznejša obsodba za vprašanje, ali je bil predlagatelj s sodbo, ki naj se izbriše, prvič kaznovan, pač pa utegne biti odločilna za presojo vedenja v preskusni dobi.

³ Gl. odl. S. S. B. z dne 30. oktobra 1930., Sl. Pr. št. 184.: Pri presoji dobrega vedenja mora sodišče vpoštevati poznejše obsodbe.

⁴ Glede prekrškov določa § 5. zakona, s katerim se začasno podaljšuje veljavnost zakonitih predpisov o kaznovanju prekrškov [n. p. v pripombi ² k § 15.] dobo treh let, po kateri se [pod podobnimi pogoji] izbriše kazen.

II. oddelek: Posebni del.

XII. poglavje.

Kazniva dejanja zoper obstoj države in njeno *ustavno ureditev.*¹

¹ Dopolnitev po čl. 1., št. 6., zakona o izpremembah in dopolnitvah itd. [n. p. v pripombi ¹ pod glavnim naslovom].

§ 91.

Kdor usmrti ali poskusi usmrtiti kralja ali prestolonaslednika¹ ali kraljevskega namestnika,² se kaznuje s smrtjo.^{3 4}

¹ Gl. čl. 36. in 37. ust.

² Gl. čl. 41. do 43. ust.

³ Kazenski postopek zaradi tega delikta spada v pristojnost državnega sodišča [§ 1. zakona o državnem sodišču itd. (n. p. v pripombi ¹ k § 30.)].

⁴ Za kaznovanje inozemcev velja § 4. [realno-zaščitno načelo].

§ 92.

(1) Kdor započne dejanje, ki meri na to, da bi bil kralj ali prestolonaslednik ali kraljevski namestnik usmrčen, zaprt, pregnan iz države ali izročen sovražniku, se kaznuje z dosmrtno robijo.

(2) Kdor stori to zoper člana kraljevskega doma,¹ se kaznuje z robijo najmanj desetih let.^{2 3}

¹ Gl. čl. 38. ust.

² Pristojnost državnega sodišča.

³ Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 93.

(1) Kdor dejanski stori nasilje kralju ali prestolonasledniku ali kraljevskemu namestniku, se kaznuje z robijo najmanj desetih let.

(2) Kdor stori to drugemu članu kraljevskega doma, se kaznuje z robijo do desetih let.^{1 2}

¹ Pristojnost državnega sodišča.

² Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 94.

Z robijo ali zatočenjem se kaznuje, kdor započne dejanje, ki meri na to:

1. da bi se s silo ali s pretnjo, da se uporabi sila zoper osebe ali stvari, izpremenila državna *ustava*¹ ali izpremenil *ustavni* red prestolonasledstva;²

2. da bi se vladar, *narodno predstavništvo in druga državna oblastva, predvidena z ustavo*,³ s silo odstavili ali da bi se *jim* s pretnjo sile preprečilo, vršiti svoje *ustavne* pravice in dolžnosti, ali da bi se *prisilili*, vršiti svoje *ustavne* pravice in dolžnosti v odrejenem pravcu;

3. da bi se nezakonito pridobila vrhovna državna oblast zaradi neposrednjega izvrševanja ali njenega prenosa na druge osebe;

4. da bi se kraljevina *Jugoslavija* ali njen del *protiustavno* spojil s tujo državo ali da bi se njen del izločil iz celote in postal samostalna država.^{4 5}

¹ Vse izpremembe glede ustave in kar je z njo v zvezi se tičejo v naslovu XII. poglavja na novo ustanovljene pravne dobrine «ustavne ureditve države».

² Gl. čl. 36. do 38. ust.

³ Gl. čl. 41. do 44., 50. do 62., 77. ust.

⁴ Za vse te delikte — pristojnost državnega sodišča.

⁵ Gi. pripombo ⁴ k § 91.

§ 95.

Kdor zavaja ali nasnavlja javno ali z razširjanjem spisov,¹ slik ali objav na izvršitev kakšnega izmed dejanj iz §§ 91. do 94. ali kdor sprejme tak poziv, se kaznuje, če niso nastopile nikakršne posledice, z robijo ali zatočenjem do desetih let.^{2 3}

¹ Določba čl. 43. tisk. zak. je derogirana, kolikor se tiče izpodbadanja na izvršitev kakšnega izmed dejanj iz §§ 91. do 94. [gl. čl. 13. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o tisku z dne 6. januarja 1929., Sl. N. št. 9—IV/10, Ur. L. št. 11/5].

² Pristojnost državnega sodišča. § 2. zakona o državnem sodišču itd. [n. p. v pripombi ¹ k § 30.] pravi, ako bi bilo dejanje, ki spada pred državno sodišče, kaznivo po določbah več zakonov, se uporablja strožji zakon.

³ Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 96.

Če se je dogovorilo več oseb, izvršiti kakšno dejanje iz §§ 91. do 94., pa ostane dejanje neizvršeno, se kaznujejo dogovorniki z robijo ali zatočenjem do petih let.^{1 2}

¹ Pristojnost državnega sodišča.

² Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 97.

(1) Kdor stopi zaradi izvršitve dejanj iz §§ 91. do 94. v stik z vlado tuje države ali njenimi zaupniki¹ ali zlorabi službeno oblast ali zbira ali vežba ljudi, priskrbuje, pripravlja ali razdeljuje orožje, municijo ali denar, se kaznuje z robijo ali zatočenjem do desetih let.

(2) V lažjih primerih sme uporabiti sodišče odredbo § 33.^{2 3}

¹ Tako zvana «veleizdajniška konspiracija» v nasprotju z «izdajniško» [§ 104.].

² V vsakem primeru: pristojnost državnega sodišča; seveda odredi državno sodišče glede dejanj, ki spadajo pod določbo odstavka (2) ustavitev, ker nastopi nekaznivost.

³ Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 98.

Kdor ustanovi društvo zaradi prepričevanja ali nasnavljanja drugih, da bi se na nasilen način uničil *ustavni*¹ red v državi ali uničile osnove vsakega državnega *ali ustavne* reda, kakor tudi kdor ve za svrho takega domačega ali inozemskega društva, pa mu vendarle pristopi kot član ali mu s čimerkoli pomaga ali sprejme od njega pomoč, se kaznuje z robijo do desetih let ali s strogim zaporom in z izgubo častnih pravic.^{2 3}

¹ Gl. pripombo ¹ k § 94.

² Pristojnost državnega sodišča.

³ Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 99.

(¹) Kdor uporabi brez dovolitve znak državne ali vladarske oblasti ali ga odpravi, uniči, poškoduje, onesnaži ali izvrši proti njemu hudo nesposobnost, se kaznuje z zaporom ali v denarju.

(²) Kdor stori to proti znakom tuje države, ki jih je izobesilo priznано zastopništvo v kraljevini *Jugoslaviji*, kakršni so: zastave in napisi, se kaznuje na predlog vlade tuje države¹ z isto kaznijo, če velja vzajemen pregon.

(³) Poskus se kaznuje v obeh primerih.

¹ Gl. § 85.

§ 100.

(¹) Kdor javno izpostavlja posmehu ali preziranju *kraljevino Jugoslavijo kot celoto*,¹ *ustavne pravice vladarjeve*, zakoniti red nasledstva ali obstoječo obliko vladavine, se kaznuje z zaporom do treh let.

(²) Z isto kaznijo se kaznuje tudi, kdor javno izpostavlja posmehu ali preziranju pravne naprave, priznane z *ustavo*:² rodbino, zakon [brak] in lastnino.

(³) Če se je storilo to izpostavljanje na tak način, da se s tem kdorkoli izpodbada k nasilnim izpremembam teh pravic in pravnih naprav, se kaznuje storilec z zaporom.

(⁴) Poskus se kaznuje.³

¹ Po prejšnjem besedilu država kot celota [gl. čl. 29. ust.] ni imela zaščite, dasi je govor o taki zaščiti kolikor toliko v čl. 47. tisk. zak. Niti čl. 4. novel. zak. zaščit. drž. ne daje točno omenjene zaščite.

² Gl. čl. 21. in 22. ust.

³ Pristojnost državnega sodišča.

§ 101.

Kdor vedoma javno izreka ali raznaša lažne trditve z namero,¹ da bi izpostavil posmehu ali preziranju državne naprave,² zakone, uredbe ali naredbe oblastev, se kaznuje z zaporom do dveh let ali v denarju do 20.000 dinarjev.

¹ «Namera» je naklep [§ 16.], združen z zavestnim animus nocendi, iniuriandi in pod. [prim. besedilo §§ 92., 98., 300.: «ki meri na to»...].

² Prim. podoben delikt v čl. 48., odst. 2., tisk. zak., kjer pa je inkriminirana tudi še razžalitev. Razlika med kleveto po § 302. in deliktom klevete po § 101. leži v posebni nameri storilca poslednjega delikta; a razlika med deliktom po čl. 4 zak. zaščit. drž. in deliktom po § 101. more biti samo kvalificirana javnost pri prvonavedenem deliktu, ki mora biti istovetna tisku; kajti kazen v čl. 4. cit. zakona je težja. Kjer ni kvalificirane javnosti, ostane pri kazni § 101.

§ 102.

(¹) Z robijo se kaznuje:

1. kdor izda ali priobči inozemskemu oblastvu ali njegovim zaupnikom državne tajnosti ali listine ali poročila, o katerih ve, da se hranijo v korist države kot tajne, ali jih objavi;¹

2. kdor uniči, predružači ali utaji na škodo kraljevine *Jugoslavije* listine ali dokaze o pravnem razmerju kraljevine proti tuji državi ali kdor napravi lažne listine in spravi s tem v nevarnost koristi kraljevine *Jugoslavije*.

(²) Če se stori kakšno teh dejanj iz malomarnosti, se kaznuje storilec z zaporom.^{2 3}

¹ Prim. pravilnik o raziskavah v glavnem arhivu ministrstva za zunanje posle in o neslužbenem objavljanju diplomatskih in konzularnih dokumentov z dne 14. aprila 1930., Sl. N. št. 95—XXXVII/206, Sl. L. št. 24/7.

² Pristojnost državnega sodišča velja za kazniva dejanja iz obeh odstavkov.

³ Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 103.

(1) Kdor izvrši državni posel, ki mu je poverjen,¹ s tujo vlado ali njenim pooblaščenecem na škodo kraljevine *Jugoslavije*, se kaznuje z robijo.

(2) Če se stori to dejanje iz malomarnosti, se kaznuje storilec z zaporom.^{2 3}

¹ Gl. zakon o ureditvi ministrstva za zunanje posle in diplomatskih in konzularnih zastopništev kraljevine Jugoslavije v inozemstvu z dne 25. marca 1930., Sl. N. št. 72—XXVI/151, Ur. L. št. 260/54.

² Pristojnost državnega sodišča v primerih obeh odstavkov.

³ Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 104.

(1) Kdor stopi v stik z vlado tuje države ali z njenimi zaupniki, da bi provzročil vojno zoper kraljevino *Jugoslavijo* ali pobuno v državi sami v korist tuje države, se kaznuje z robijo do desetih let.

(2) Če je nastala zbog tega vojna ali pobuna, se kaznuje storilec z dosmrtno robijo.^{1 2}

¹ Pristojnost državnega sodišča.

² Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 105.

(1) Državljan kraljevine *Jugoslavije*, ki sprejme med vojno zoper kraljevino ali njene zaveznike službo v sovražnikovi vojski ali ostane v njej še

nadalje, dasi do tega ni prisiljen, se kaznuje z robijo do petnajstih let.

(²) Če se je tak državlján udeležil tudi vojne same kot borec,¹ se kaznuje s smrtjo ali z do-smrtno robijo.²

¹ Izraz «borec» pomenja vse druge h glavnim in pomožnim vrstám vojske spadajoče vojaške osebe, razen tistih, ki spadajo pod «neborske trupe» [gl. čl. 17. zakona o ustroju vojske in mornarnice z dne 6. septembra 1929., Sl. N. št. 222—LXXXIX/463, Ur. L. št. 191/42 iz leta 1930., odnosno zakona o izpremembah in dopolnitvah v tem zakonu z dne 30. septembra 1931., Sl. N. št. 252—LXXVIII/540, Sl. L. št. 16/2 iz leta 1932.]. Voj. kaz. zak. [n. p. v pripombi ¹ k § 13.] pa razlikuje v § 6. «vojaške osebe» od «nevojaških oseb».

² Pristojnost državnega sodišča.

§ 106.

(¹) Kdor dá med vojno zoper kraljevino *Jugoslavijo* ali njene zaveznike sovražniku pomoč s tem, da mu osebno kaj stori ali ga s čim preskrbi, se kaznuje z robijo do desetih let, poleg tega pa se sme kaznovati tudi v denarju.

(²) Če je dal storilec to pomoč s tem, da je prostovoljno podpisal delnice¹ posojila sovražne države, se kaznuje z zaporom in pa v denarju v velikosti podpisane vsote.^{2 3}

¹ Pravilneje: obveznice.

² Pristojnost državnega sodišča. Inostranec, ki je podpisal obveznice za posojilo svoje države, ni kazniv, ker tu ni protipravnosti; to sledi iz predpisov meddržavnega prava, ki je javno pravo.

³ Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 107.

Z robijo do petnajstih let se kaznuje, kdor dá med vojno zoper kraljevino *Jugoslavijo* ali njene zaveznike sovražniku pomoč s tem:

1. da pridobiva sovražniku vojake ali poskuša zavesti vojake¹ kraljevine *Jugoslavije* ali njenih zaveznikov, naj preidejo na sovražno stran;

2. da sprejema ali skriva sovražne vohune ali jim daje kakršnokoli pomoč, da jim je mogoče vohuniti;

3. da nasnavlja na pobuno, izvršitev usmrtitve ali nepokornost vojakov¹ kraljevine *Jugoslavije* ali njenih zaveznikov.^{2 3}

¹ T. j.: borce ali neborce, gl. pripombo ² k § 105.

² Pristojnost državnega sodišča.

³ Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 108.

(¹) Z robijo se kaznuje, kdor prizadene med vojno zoper kraljevino *Jugoslavijo* ali njene zaveznike njih vojski škodo s tem:

1. da stori, da pridejo trdnjave, ceste, zastraženi kraji in druge utrjene ali obrambne točke, vojne ladje, blagajne, orožarnice, založišča orožja, municija, telegrafi in telefoni, mostovi, prevozna sredstva in zrakoplovi, življenske potrebščine in druga vojaška sredstva v sovražne roke, ali jih uniči ali jih napravi za neporabne ali jih spravi posredno ali neposredno v nered glede njih namembe;

2. da stori posredno ali neposredno, da pride vojska kraljevine *Jugoslavije* ali njenih zaveznikov ali pridejo njeni poedini oddelki ali poedini vojaki sovražniku v roke ali da se preprečijo ali spravijo v nevarnost vojaška podjetja ali vojaške odredbe; in

3. da izda ali priobči sovražniku načrte vojnih operacij, trdnjav, utrjenih krajev ali drugih krajev, odrejenih za obrambo, ali uniči ali napravi take načrte za neporabne.

(2) Če se stori to iz malomarnosti, se kaznuje storilec s strogim zaporom in pa v denarju.^{1 2}

¹ Pristojnost državnega sodišča velja za kazniva dejanja iz obeh odstavkov.

² Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 109.

(1) Kdor vohuni trdnjave, utrjene kraje ali kraje, odrejene za obrambo, ali priskrbuje spise, nariske ali poročila o takih krajih in o načrtih vojnih operacij ali vobče o činjenicah, predmetih in odredbah, ki se nanašajo na vojno ali na vojaško obrambo države ali glede katerih je vobče kraljevini *Jugoslaviji* do tega, da se ohranijo v tajnosti, se kaznuje z robijo do desetih let.

(2) Če se pridobe taka zaznanja ali poročila zato, da bi se priobčila posredno ali neposredno tuji državi ali njenim zaupnikom, se kaznuje storilec z robijo do petnajstih let.

(3) Če se store ta dejanja med vojno, se kaznuje storilec z dosmrtno robijo ali z robijo najmanj desetih let.

(4) Če se stori priobčitev iz odstavka (2) tega paragrafa iz malomarnosti, ko se je pridobilo zaznanje po naključju,¹ se kaznuje storilec s strogim zaporom.^{2 3 4}

¹ Priobčitev mora biti tu že storjena, v odst. (2) priobčitev za kaznivost ni potrebna.

² Pristojnost državnega sodišča.

³ Dejanski stan iz čl. 99. zakona o zrakoplovstvu [n. p. v pripombi ² k § 58.] se kaznuje «po odredbah kazenskega zakona», torej po določbah § 109.

⁴ Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 110.

(1) Kdor objavi ob vojni nevarnosti, mobilizaciji ali med vojno načrte vojnih operacij, trdnjav, utrjenih krajev ali krajev, odrejenih za obrambo, ali vobče poročila o gibanju vojaških odredov, glede katerih je državi do tega, da se ohranijo v tajnosti, se kaznuje z robijo.

(2) Kdor stori to v mirnem času, se kaznuje s strogim zaporom najmanj enega leta.^{1 2}

¹ Pristojnost državnega sodišča v primerih obeh odstavkov.

² Gl. pripombo ⁴ k § 91.

§ 111.

(1) Kdor razširja ob vojni nevarnosti, mobilizaciji ali med vojno lažne vesti in s tem moti ali spravi v nevarnost vojaška podjetja ali vojaške odredbe, se kaznuje z robijo do desetih let ali s strogim zaporom najmanj enega leta.

(2) Če se stori to iz malomarnosti, se kaznuje storilec z zaporom ali v denarju.¹

¹ Pristojnost državnega sodišča v primerih obeh odstavkov.

§ 112.

(1) Kdor ne izpolni ob vojni nevarnosti, mobilizaciji ali med vojno sklenjene pogodbe o nabavah za potrebe vojske kraljevine *Jugoslavije*¹ ali njenih zaveznikov ali je ne izpolni pravočasno ali do cela in prizadene s tem škodo vojaškim odredbam, se kaznuje s strogim zaporom najmanj šestih mesecev. Če stori to tudi še z namero koristoljubja,² se kaznuje storilec tudi v denarju do 500.000 dinarjev.

(2) Z isto kaznijo se kaznujejo dobavitelji druge roke, posredniki, pooblaščenca in drugi pomočniki teh dobaviteljev, ki store, da se pogodba o nabavah prekrši na gorenji način.

(3) Kdor stori to iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom do dveh let ali v denarju do 20.000 dinarjev.³

¹ Prim. določbe čl. 65. nasl. o nabavah potrebščin za vojsko in mornarnico v zakonu o administraciji vojske in mornarnice z dne 28. novembra 1929., Sl. N. št. 291—CXXI/603, Ur. L. št. 216/46 iz leta 1930.

² T. j. z namero obogatitve na stroške drugih.

³ Pristojnost državnega sodišča v primerih obeh odstavkov.

§ 113.

(1) Kdor moti ali ovre med vojno vojaško osebo¹ v izvrševanju njene službe, se kaznuje z zaporom ali v denarju.

(2) Z isto kaznijo se kaznujejo tudi oni, ki ustanove v mirnem času ali med vojno društvo,² čigar svrha je, rušiti vojaško disciplino, nadalje oni, ki postanejo člani takega društva.

(3) Poskus se kaznuje v obeh primerih.

(4) Tako se kaznuje tudi oni, ki samo nasnavlja na rušenje vojaške discipline.³

¹ Vojaške osebe so navedene [v soglasju z zakonom o ustroju vojske in mornarnice] v § 6. voj. kaz. zak. [n. p. v pripombi ¹ k § 13.].

² Prim. § 161. in čl. 1., št. 2., in 4., št. 1., zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.].

³ T. j. v mirnem času ali med vojno. Pristojnost državnega sodišča v vseh primerih tega paragrafa.

§ 114.

(1) Kdor kaj ukrene¹ zaradi dajanja obvestil tuji državi ali njenim zaupnikom o vojaški

obrambi kraljevine *Jugoslavije*, se kaznuje s strogim zaporom.

(2) Poskus se kaznuje.

(3) Kdor stori to med vojno, se kaznuje z robijo do petih let.

(4) Kdor zve za te ukrepe, pa jih ne sporoči policijskemu oblastvu, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju. Z isto kaznijo se kaznuje, kdor ujame pismonosnega goloba,² pa ga ne izroči občinskemu, policijskemu ali vojaškemu oblastvu.³

¹ Pripravljalno dejanje v zmislu § 32., odst. (3).

² V zmislu čl. 5. uv. zak. kaz. zak. je s tem predpis čl. 16. zakona o pismonosnih golobih z dne 12. maja 1928., Sl. N. št. 126—LXII/204, Ur. L. št. 198/58, deloma razveljavljen.

³ Pristojnost državnega sodišča za primere vseh odstavkov.

§ 115.

(1) Kdor nasnavlja v kraljevini *Jugoslaviji* ali izven njenih mej javno z besedami, spisi, sliko ali s čim drugim na nasilen prevrat ali sicer na nasilno rušenje *ustavnega*¹ reda ali notranje varnosti kraljevine ali poedinih njenih *banovin*² ali kdor preti na isti način z uporabo takega nasilja ali kdor javno hvali tak prevrat, da bi s tem drugega nasnoval na njegovo izvršitev, se kaznuje z robijo do petih let.

(2) Če je namerjena taka nasnova, pretnja ali tako hvaljenje prevrata na uradnike, uslužbence in delavce pri državnih, *banovinskih* ali drugih samoupravnih napravah, na uradnike Narodne banke in prometnih naprav in naprav za javno preskrbovanje s potrebščinami, kurivom, vodo in razsvetljavo, se kaznuje njih storilec z robijo do desetih let.

(³) Če je šlo pri tem za to, da bi taki uradniki ali uslužbenci protizakonito ustavili delo in opustili nadaljnjo pravilno službo v teh uradih začasno ali stalno in na ta način izsilili izpremembo *ustave*, se kaznuje storilec z robijo.^{3 4 5}

¹ Gl. pripombo ¹ k § 94.

² Gl. čl. 5. zakona o izpremembah in dopolnitvah itd. [n. p. v pripombi ¹ pod glavnim naslovom]; število, naziv in krajevno območje banovin gl. čl. 83. ust.

³ Gl. čl. 23. zakona o državni brambi z dne 14. julija 1930., Sl. N. št. 161—LX/357, Sl. L. št. 186/30: Kdor stopi za časa pripravljenosti, mobilizacije ali vojne v katerihkoli zavodih ali podjetjih, državnih ali ostalih, ki so določena za državno brambo, v stavko ali pripravlja stavko ali druge nagovarja ali z besedami, pretnjami ali drugače ščuva k stavki, kakor tudi one osebe, ki s sabotažo ali pasivno resistenco ovirajo pravičen potek poverjene jim službe ali dela, se kaznujejo s kaznijo, določeno v odstavku (³) § 115. Prim. soroden delikt po čl. 17. zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.], kjer gre za izvršeno stavko, sabotažo ali pasivno resistenco individualno nahujskanih oseb. [Prim. tudi delikte iz čl. 45. in 59. tisk. zak.]

⁴ Pristojnost državnega sodišča za primere vseh odstavkov.

⁵ Gl. glede odst. (1) pripombo ⁴ k § 91.

§ 116.

(1) Kdor nasnavlja vojnega ujetnika¹ ali interniranca, da bi bil nepokoren vojaškim naredbam ali da bi prekršil njemu predpisane dolžnosti, se kaznuje z zaporom.

(2) Poskus se kaznuje.

(3) Če se nanaša nasnavljanje na pobuno ali na izvršitev usmrtnice vojaškega starejšine ali drugih oseb, se kaznuje storilec z robijo do petnajstih let.

¹ Prim. zakon o konvenciji o postopanju z vojnimi ujetniki k dne 27. julija 1929., proglašen dne 31. marca 1931., Sl. N. št. 132—XLI/286, Sl. L. št. 650/83.

§ 117.

(1) Kdor s silo, pretnjo ali zvijačo osvobodi vojnega ujetnika¹ ali interniranca ali mu na kakršenkoli način pomaga pobegniti, se kaznuje z zaporom.

(2) Če je storilo to več oseb, združenih v mnogoto,² se kaznuje vsak udeleženec take mnogote z zaporom najmanj enega leta.

(3) Poskus se kaznuje v obeh primerih.

(4) Udeleženec, ki je uporabil silo zoper osebe ali stvari, se kaznuje z robijo do petih let.

¹ Gl. pripombo ¹ k § 116.

² Za pojem mnogote [v izvirniku «gomile»] prim. še določbe §§ 129. in 154.

§ 118.

(1) Kdor se z okrnitvijo telesa ali na drug način stalno ali začasno onesposobi za vojaško službo, se kaznuje z zaporom.¹

(2) Z isto kaznijo se kaznuje tudi, kdor okrne drugega z njegovo odobritvijo in ga tako onesposobi za vojaško službo.

¹ Za osebe, ki spadajo pod določbe voj. kaz. zak., gl. §§ 55. in 56. voj. kaz. zak. [n. p. v pripombi ¹ k § 13.], ki zagrožajo hujše kazni, in sicer različne za storitev v mirnem času, v mobilnem in vojnem stanju.

§ 119.

(1) Kdor uporabi z namero, da bi sebe ali drugega oprostil stalno ali začasno izvrševanja vojaške obveznosti, proti pristojnemu oblastvu taka

sredstva, ki utegnejo preslepiti to oblastvo v tej smeri, se kaznuje z zaporom.¹

(2) Z isto kaznijo se kaznuje tudi, kdor odvrča koga, ki je zavezan, služiti v vojski, od službe v vojski ali mu pomaga, da se izogne službi v vojski.

¹ Prim. § 58. voj. kaz. zak. [n. p. v pripombi ¹ k § 13.].

§ 120.

(1) Kdor pomaga vojaku pobegniti iz vojske, kolikor ne prehaja to v težje dejanje,¹ se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Z isto kaznijo se kaznuje, kdor nagovarja ali nasnavlja vojaka, naj pobegne iz vojske.²

(3) Poskus se kaznuje v obeh primerih.

¹ N. pr. po §§ 107., 108. ali 113.

² Prim. § 66. voj. kaz. zak. [n. p. v pripombi ¹ k § 13.].

§ 121.

Kdor proda ali nabavi brez dovolitve predmete, ki jih je zaseglo ali rekviriralo vojaško oblastvo zaradi vojaške obrambe, jih sprejme v zastavo, porabi, skrije, uniči ali napravi za neporabne, se kaznuje z zaporom do dveh let ali v denarju do 20.000 dinarjev.

§ 122.

Kdor kupi ali sprejme v dar, v zastavo ali zameno od vojaka vojaške stvari ali kdor sprejme take stvari v hranjenje brez odobritve pristojnega vojaškega oblastva ali tega takoj ne obvesti o tem sprejemu, se kaznuje z zaporom do dveh let ali v denarju do 20.000 dinarjev.

§ 123.

Kdor stopi brez dovolitve v trdnjavo ali med vojno vobče v kraj, kamor je od vojaškega oblastva

dostop prepovedan, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.

§ 124.

(1) Kdor napravi brez dovolitve skice ali narisne trdnjav, utrjenih krajev, ladij vojne mornarice, zrakoplovov ali vojaških zavodov ali jih fotografira ali objavi take posnetke, se kaznuje z zaporom.

(2) Poskus se kaznuje.

§ 125.

Kdor prekrši suvereniteto kraljevine *Jugoslavije*¹ s tem, da nedopustno izvrši službena dejanja v imenu tuje države ali da pride v območje kraljevine protivno mednarodnemu pravu, se kaznuje z zaporom.

¹ Gl. čl. 96. zakona o zrakoplovstvu [n. p. v pripombi ² k § 58.].

§ 126.

(1) Kdor stori kaj zoper predpise,¹ ki jih je izdala vlada zaradi zaščite nevtralnosti ob vojni med drugimi državami, se kaznuje z zaporom.

(2) Kdor stori to iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.

¹ Blanketna določba, ki pride do uporabe šele, če bo naša vlada izdala ob vojni dotične predpise.

XIII. poglavje.

Kazniva dejanja zoper državno oblastvo.

§ 127.

(1) Kdor ovre s silo ali pretnjo, da bo uporabil silo, državnega uslužbenca¹ ali koga, ki je temu

prideljen v pomoč, vršiti službeni posel, ali kdor ga primora na isti način, vršiti službeni posel ali ga ne vršiti, se kaznuje s strogim zaporom ali z zaporom.

(2) Če storita to dejanje dve osebi ali če ga stori več oseb v družbi, se kaznuje vsaka s strogim zaporom.

(3) Poskus se kaznuje.

¹ Gl. § 14., št. 3.

§ 128.

(1) Kdor prizadene pri dejanju iz § 127. poškodbo telesa ali zdravja iz § 181., *odstavka (1)*,¹ ali grdo ravna z državnim uslužbencem ali s pomožno osebo² ali se spusti v grdo ravnanje z državnim uslužbencem ali s pomožno osebo kakor tudi kdor uničuje ali kvari stvari, ki so predmet ali sredstvo službenega posla, ali se obče spušča v uničevanje ali kvarjenje stvari, se kaznuje z robijo ali zatočenjem do petih let,³ kolikor ne preha tako ravnanje v težje kaznivo dejanje.

(2) V posebno težkih primerih se kaznuje storilec z robijo ali zatočenjem do desetih let.

¹ Izprememba je bila potrebna samo zaradi tega, ker je besedilo § 181. novel. k. z. izpremenjeno; gre pa še vedno za lahke poškodbe.

² Gl. § 14., št. 3.; pomožne osebe so, kakor v § 127., tiste, ki so državnemu uslužbencu, ki vrši službeni posel, prideljene v pomoč.

³ Gl. § 131.

§ 129.

Če se zbere več oseb v mnogoto, pa jih pristojni državni uslužbenec pozove, naj se razidejo, a se ne razidejo, se kaznuje vsakdo, ki ne sluša povelja za razid, z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.¹

¹ Gl. § 131. Za «stavke» gl. čl. 18., odst. 2., zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.].

§ 130.

(1) Kdor javno pozivlje na odpor ali neposlušnost proti državnemu ali samoupravnemu oblastvu ali državnemu uslužbencu, vršečemu uradno dolžnost, se kaznuje z zaporom do enega leta.¹

(2) Kdor izpostavlja oblastva ali državne uslužbenice, vršeče uradno dolžnost, posmehu ali preziranju,² se kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.³

¹ Soroden delikt vsebuje čl. 6. zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.], vendar ne gre pri njem za javen direktni poziv na odpor, ampak samo za propagando in ustvarjanje neugodnega razpoloženja.

² Če gre za takšna oblastva ali takšne uslužbenice, ki so individualno določeni, je treba uporabljati § 302., toda samo na predlog [§ 313. novel. kaz. zak.]. V § 130. je zaščiteno državno oblastvo vobče.

³ Gl. § 131.

§ 131.

Kdor stori kakšno dejanje iz §§ 127. do 130., izzvan s protizakonitim ali nepravilnim poslovanjem državnega uslužbenca, se kaznuje z najmanjšo mero kazni, predpisane za to dejanje, sme se pa tudi oprostiti vsake kazni.¹

¹ Tu ni treba, da dokaže obdolženec resničnost svojih trditev, ampak sodišče mora po službeni dolžnosti vpoštevati izzivanje. Prim. še vzporedno določbo § 303.

§ 132.

Z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev se kaznuje:

1. kdor nosi znake državnega uslužbenca, najsi to ni;

2. kdor se izdaja javno ali v protipravnem namenu lažno za državnega uslužbenca;

3. kdor izvrši neupravičeno posel, ki bi ga smel izvršiti samo državni uslužbenec;

4. kdor si prilasti oblast državnega uslužbenca.

§ 133.

(1) Kdor zavaja¹ državnega uslužbenca, sodnika državnega sodišča, razsodišča ali občinskega sodišča, sodnika borznih, upravnih in mednarodnih sodišč ali člane mednarodnih komisij z darilom ali z obljubo kakšne koristi, da kaj stori, kar nasprotuje zakonu, ali da kaj ne stori, kar je treba po zakonu storiti, ali da kaj trpi, kar nasprotuje zakonu,² se kaznuje s strogim zaporom in v denarju do 100.000 dinarjev.

(2) Dano darilo ali dana imovinska korist se odvzame v korist fonda [§ 42.].³

¹ Beseda «zavaja» pomeni ne le uspešno, marveč tudi uspelo zavajanje. Dejanje iz § 133. je posebna oblika zavedenja iz § 34.; gl. odl. S. S. B. z dne 1. oktobra 1930., Sl. Pr. št. 186.

² Ni kazniv, kdor zavaja na to, da državni uslužbenec zakonito posluje; pač pa je le-tá tudi v tem primeru kazniv [§§ 384., 387.]. — V uradnem komunikatu ministrstva pravde ob proglasitvi zakona o izpremembah in dopolnitvah itd. [n. p. v pripombi ¹ pod glavnim naslovom] je bilo na kraju pripomnjeno, da je bila od več strani stavljena zahteva, naj se § 133. sploh ukini, č.š. da bi se potem državni uslužbenci bali, da bi jih storilci delikta po § 133. brez strahu ovajali. Ta zahteva pa se po pravici ni vpoštevala.

³ Pristojnost za ta delikt [senat treh sodnikov] je urejena v čl. 6. in 10. zakona o pobijanju zlorab v službeni dolžnosti [n. p. v pripombi ² k § 49.].

§ 134.

Kdor sname, stre ali poškoduje pečat, s katerim je oblastvo zaprlo ali postavilo pod prepoved

kakšno stvar, ali izbriše znak, s katerim je oblastvo izrečno obeležilo kakšno stvar, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.

XIV. poglavje.

Kazniva dejanja zoper pravosodje.

§ 135.

(1) Kdor ve, da se pripravlja izvršitev zločinstva,¹ pa v času, ko je bilo še mogoče, odvrniti to dejanje, tega ne naznani pristojnemu oblastvu,² se kaznuje z zaporom, če se zločinstvo poskusi ali izvrši. V posebno težkih primerih se kaznuje z robijo do petih let.

(2) Kazen se izreče tudi takrat, kadar je bil storilec, ki je dejanje poskušal ali izvršil, nevračunljiv.

(3) Te osebe ni kaznovati, če je storilec poskušnega ali izvršenega zločinstva s to osebo v sorodu po krvi v prvi vrsti ali v stranski vrsti do vštete druge stopnje³ ali je z njim v zakonu [braku] ali če se je trudila na drug način, preprečiti izvršitev zločinstva ali odvrniti izid, ko je bilo dejanje poskušeno ali izvršeno, ali če bi pretila taki osebi zbog take prijave nevarnost za njeno osebnost ali imovino.⁴

¹ Izvzeta so zločinstva po čl. 1. zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 76.], ker velja zanje čl. 2., odst. 2., navedenega zakona in ne § 135.

² Način naznanitve: § 90. k. p. Gl. odl. S. S. B. z dne 1. oktobra 1930., Sl. Pr. št. 186.: Določba § 135. velja le za osebe, ki same niso udeležene na zločinu.

³ Tot gradus, quot generationes.

⁴ Odst. (3) ne velja za zločinstva po čl. 1. zak. zaščit. drž.

§ 136.

Kdor zavaja ali nasnavlja javno ali z razširjanjem sestavkov,¹ slik ali objav na izvršitev zločinstva, izvzemši zločinstva iz §§ 91. do 94., ali kdor sprejme tako nasnavljanje, se kaznuje, če ne prehaja to v težje kaznivo dejanje, z zaporom do treh let ali v denarju do 30.000 dinarjev.

¹ Ne: natisnjenih, ker velja sicer čl. 43. ali 44. tisk. zak.

§ 137.

Kdor se ponuja, izvršiti kakšno zločinstvo, ali kdor sprejme tako ponudbo, se kaznuje z zaporom do dveh let ali v denarju do 20.000 dinarjev.¹

¹ Navidezne ponudbe, ki jih stori agent provocateur, niso kaznive [§ 34., odst. (2)].

§ 138.

(1) Če se dogovorijo dve ali več oseb, izvršiti zločinstvo, izvzemši zločinstva iz §§ 91. do 94., se kaznujejo, kolikor ne prehaja tak dogovor v težje kaznivo dejanje,¹ z zaporom do dveh let ali v denarju do 20.000 dinarjev.²

(2) Prav tako se kaznujejo tudi osebe, ki se združijo za izvrševanje zločinstev, najsi bi ta v poedinostih še ne bila določena.³

(3) Kaznovati ni onega dogovornika, ki prostovoljno odstopi od dogovora ali poda o tem pravočasno oblastvu ovadbo ali prepreči izvršitev kaznivega dejanja.⁴

¹ Gl. § 316., št. 2., novel. k. z.

² Tako zvaní «komplot».

³ Tako zvana četa [«klapa», «Bande»].

⁴ Prav: zločinstva [gl. odst. (1) in (2)].

§ 139.

(1) Kdor ovadi nekemu oblastvu lažno zoper svoje prepričanje, da je določena oseba storila kaznivo dejanje ali da je prekršila svojo službeno dolžnost, z namero, da bi se začelo zoper njo kazensko ali disciplinsko postopanje,¹ se kaznuje s strogim zaporom ali z zaporom.

(2) Če ovadnik prekliče svojo lažno ovadbo pred začetim postopanjem, ga sme sodišče oprostiti vsake kazni.²

(3) Na zahtevo obsodi sodišče v vseh primerih obsodbe lažnega ovadnika, da se ob njegovih stroških objavi sodna sodba.³

¹ Kazensko postopanje ni omejeno na delikte po kazenskem zakoniku; določba § 13. tu ni uporabna. Disciplinsko postopanje se mora naslanjati na državne ali samoupravne zakone.

² Gl. pripombo ² k § 73.

³ V novinah; gl. §§ 281., št. 6., in 332., odst. 2., k. p.

§ 140.

Kdor ve, da se ni storilo nobeno kaznivo dejanje, pa vendarle poda oblastvu lažno ovadbo o takem dejanju, ali kdor se lažno sam obtoži, da je storil kakšno kaznivo dejanje, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.

§ 141.

(1) Kdor onemogoči ali prepreči, da se uvede zoper koga postopanje, ali komu pomaga, da ga ne doseže kazen zaradi njegovega kaznivega dejanja ali očevalno sredstvo, se kaznuje s strogim zaporom do treh let.

(2) Poskus se kaznuje.

(3) V posebno težkih primerih se kaznuje storilec z robijo do petih let.

(4) Kazen ne sme biti ne po vrsti ne po velikosti večja od one, ki je zapretna za kaznivo dejanje, glede katerega se je ta pomoč izvršila.¹

(5) Takega pomagača ni kaznovati, če je storilec kaznivega dejanja z njim v sorodstvu po krvi v prvi vrsti ali v stranski vrsti do vštete druge stopnje² ali če je z njim v zakonu [braku].

¹ Izjema od § 70., odst. (1). Za stvarno podpomoč takšne izjeme ni [§ 333., odst. (2), novel. k. z.].

² Gl. pripombo ³ k § 135.; če nastopa sorodnik ali svak kot priča, se ne sme zaprisegati; gl. § 178., št. 1., k. p.

§ 142.

(1) Kdor oprosti s silo, pretnjo ali zvijačo koga, ki je v priporu, zaporu, obsojenca ali koga drugega, ki se čuva v zavodu ali je izročen kakšni rodbini¹ po odločbi oblasti, ali mu kako drugače pomaga pobegniti, se kaznuje s strogim zaporom.²

(2) Poskus se kaznuje.

(3) Če je storilo to kaznivo dejanje več oseb, pa se ne ve, kdo je posamič kaj storil, se kaznuje vsak udeleženec s strogim zaporom.

(4) Udeleženci, ki so uporabili silo zoper osebe ali stvari, se kaznujejo z robijo do desetih let.

¹ N. pr. po §§ 27., 28., 51. do 54. k. z., § 451. k. p.

² Za paznike in spremljevalce velja vsekakor določba § 394.

§ 143.

(1) Oni, ki so v priporu, zaporu, ki so obsojeni, in druge osebe, ki se čuvajo po odločbi oblasti v kakšnem zavodu¹ ali zaporu, se kaznujejo s strogim zaporom, če se združijo z namero, da bi nasilno prišli v prostost. Če se združijo z isto na-

mero, da bi z združenimi močmi napadli uradnike zavoda ali druge uslužbenca, katerih nadzoru so izročeni, ali jih primorali s silo ali s pretnjo, da bodo uporabili silo, kaj storiti ali ne storiti ali trpeti, se kaznujejo z robijo do petih let.

(2) Udeleženci, ki so uporabili silo zoper osebe ali stvari, se kaznujejo z robijo do desetih let, če ne prehaja njih ravnanje v težje kaznivo dejanje.²

¹ Prim. § 142. in tam navedeno pripombo ¹.

² N. pr. usmrtitev po § 167.

§ 144.

(1) Kdor pred sodiščem lažno kaj izpove pod prisego,¹ se kaznuje z robijo do petih let.²

(2) Če je priča, izvedenec, prevajalec ali tolmač v kazenskem postopanju lažno prisegel glede koga v njegovo korist ali škodo,³ se kaznuje z robijo do desetih let.

(3) Če je izpovedal krivoprisežnik lažno z namero, da bi bil obtoženec obsojen na smrt, in se obsodba izvrši, se kaznuje z dosmrtno robijo.

¹ Ni razlike, ali je prisega promisorna ali asertorna.

² Kaj šteje za sodišče, gl. § 148., odst. (1); določba § 144., odst. (1), velja tudi za zaslišanje s t r a n k e pod prisego v civilnih spornih stvareh; nadalje za zaslišanje pod prisego v nespornih stvareh. Gl. § 148. novel. k. z.

³ Ne velja, če se je to zgodilo v l a s t n o korist priče, izvedenca itd. [n. pr. glede generalij].

§ 145.

(1) S kaznimi iz predpisov § 144. se kaznujejo vse one osebe, ki so z zakonom¹ oproščene prisega ali so se sklicale na že opravljeno prisego, če so karkoli lažno izpovedale pred sodiščem.

(2) Prisegi je enaka slovesna obljuba, dana namesto prisega.²

¹ Gl. § 178. k. p., § 336. c. pr. r. za Slovenijo in Dalmacijo [odnosno § 432. civilnega pravnega postopnika za Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev z dne 13. julija 1929., Sl. N. št. 179—LXXV/396, Sl. L. št. 76/12 iz leta 1931.].

² Gl. §§ 177., odst. 4., in 381. k. p.; čl. XL. uv. zak. k c. pr. r. za Slovenijo in Dalmacijo [odnosno § 432., odst. (4), postopnika, navedenega v prednji pripombi ¹].

§ 146.

Priča, izvedenec, prevajalec ali tolmač, ki ni prisegel, pa je pred sodiščem¹ lažno pričal, podal lažno izvedensko mnenje, lažno prevajal ali tolmačil, se kaznuje s strogim zaporom in z izgubo častnih pravic.²

¹ Gl. § 148. novel. k. z.; sem šteje torej nezaprisežena izpovedba v nespornem postopku.

² Ne šteje sem nezapriseženo zaslišanje strank v dokazne svrhe v spornih stvareh; za takšne lažne izpovedbe strank kazenskopravne sankcije ni.

§ 147.

(1) Če osebe, omenjene v § 144.,¹ prekličejo svoje lažne izpovedbe, preden se izreče² sodna odločba o dotični stvari, se kaznujejo, ako so storile to iz lastnega nagiba, z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev; ako pa se stori to v zvezi z drugimi razmerami, se kaznujejo z zaporom.

(2) Če ni bilo zbog tega za nikogar ne škode ne posledic, sme sodišče omiliti kazen po svobodni oceni ali oprostiti storilca vsake kazni.

¹ V civilnopravnih stvareh tudi stranke, vendar le, če so pod prisego izpovedale; za vse druge osebe velja § 147. vobče, torej ne glede na to, ali so izpovedale pod prisego ali brez prisege in ali so storile to v spornem ali nespornem postopku.

² Ne gre za objavo sodne odločbe; quaestio facti je, kaj naj velja za «sodno odločbo», vendar gre za neposredno odločbo na isti sodni stopnji

§ 148.

(1) Predpisi §§ 144. do 147. se uporabljajo tudi pri postopanju pred upravnimi, borznimi sodišči, razsodišči in drugimi sodišči in pred inozemskimi ali mednarodnimi sodišči ali mednarodnimi komisijami.

(2) Lažne izpovedbe pred upravnimi oblastvi¹ se kaznujejo z zaporom.^{2 3}

¹ Prejšnje besede: «in v nespornem postopanju» so bile s št. 12. v čl. 1. zakona o izpremembah in dopolnitvah itd. [n. p. v pripombi ¹ pod glavnim naslovom] črtane, ker so izpovedbe v nespornem postopku za pravice poedincev prav tako važne kot v spornem postopku, tako da kriminalno-politično pač ne kaže delati razlike.

² Po § 46., odst. (5), izvršilnega postopnika z dne 9. julija 1930., Sl. N. št. 165—LXII/364, Sl. L. št. 148/28 iz leta 1931., sme državno pravobranilstvo predlagati opravo razodetne prisega v administrativnem postopku zaradi poplačila davkov. Ker se prisega opravi pred sreškim sodiščem, zadene krivoprisežnika kazen po § 144. Prav tako po § 47. i. r. za Slovenijo in Dalmacijo.

³ Tudi po zakonu o občnem upravnem postopku z dne 9. novembra 1930., Sl. N. št. 271—XCIII/571, Sl. L. št. 26/4 iz leta 1931. [gl. § 94.] je mogoče, da pride do zaprisege prič, pa tudi do slovesne obljube namesto prisega. Lažne zaprisege takšnih prič se kaznujejo po odst. (2) § 148. Isto velja za izvedence [§ 96. navedenega zakona], tudi, če so zapriseženi [§ 99. navedenega zakona].

§ 149.

Kdor objavi brez dovolitve pristojnega sodnika po tisku potek sodnega postopka in sodbo, izrečeno zoper mlajšega maloletnika, ali objavi zoper dovolitev maloletnikovo ime celotno ali tako, da se dá sklepati, na koga se to nanaša,¹ se

kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.²

¹ Gl. §§ 223. do 226. in 445. k. p.

² Gl. dejanski stan prestopka po čl. 66., t. 1., tisk. zak., ki je v pogledu postopka zoper mlajše maloletnike derogiran po določbi § 149. [arg. čl. 6., odst. (1), št. 2., uv. zak. kaz. zak.].

§ 150.

Osebe, ki jim je dovoljeno, prisostvovati razpravi, za katero je javnost izključena,¹ se kaznujejo, če objavijo ali priobčijo² komu zoper sodno rešitev to, kar so zvedele na razpravi kot tajnost, a zahteva korist državne varnosti, da ostane to še nadalje tajno, z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.

¹ Gl. §§ 223. do 226. k. p.; § 174. c. pr. r. za Slovenijo in Dalmacijo; § 238. civilnega pravnega postopnika, navedenega v pripombi ¹ k § 145.

² Po čl. 67., št. 1., tisk. zak. je zapretna težja kazen, če gre za natisnjena poročila iz kazenske razprave o dejanjih veleizdaje [§§ 91. do 93.] ali izdajstva države [«izdaja otadžbine» = § 94.], glede katere je bila javnost izključena. Po § 150. pa so kaznive objave ali priobčitve, če niso bile storjene po tiskovini.

§ 151.

Kdor objavi brez dovolitve po tisku obtožnico ali *zbrani*¹ dokazni material v kazenskem postopanju, preden se to objavi na glavni razpravi, ali kdor objavi na ta način vsebino glavne razprave, za katero je javnost izključena, ali objavi,² kako so glasovali poedini sodniki, se kaznuje z zaporom do treh mesecev in v denarju do 3.000 dinarjev.³

¹ Izpremenjena je prvotna redakcijska napaka «pri-bavi» v «pribrani» [t. j. slovenski «zbrani»; prim. § 400., odst. 3., k. p.].

² Če ni natisnjena, ni kaznivosti.

³ Če gre za maloletnike, velja *lex specialis* po § 149. Gl. tudi dejanske stane prestopkov po čl. 66., št. 1. in 4., in čl. 67., št. 2., tisk. zak., ki so, kolikor se krijejo z do- ločbami § 151., derogirani in to tudi glede penalizacije. [Prim. pripombo ² k § 149.]

§ 152.

Z zaporom do treh mesecev se kaznuje:

1. kdor protipravno uniči ali odstrani¹ ali za- menja kakšnega mrliča, tako da ga ni mogoče pre- gledati;²

2. kdor na zahtevo oblastva³ ne pove, kje je tak mrlič, dasi to ve.

¹ Prim. pravilnik o pokopavanju, izkopavanju in pre- našanju mrličev z dne 4. novembra 1930., Sl. N. št. 268— XCII/568, Sl. L. št. 50/7 iz leta 1931.

² Gl. §§ 193. do 196. k. p.

³ Gl. § 89., odst. 3., k. p.

§ 153.

Z zaporom do treh mesecev ali v denarju do 3000 dinarjev se kaznuje, kdor je z zakonom po- zvan, ogledovati mrliče, če po ogledu ne sporoči oblastvu sumnih primerov, v katerih se osnovano smatra, da je bila provzročena smrt s kaznivim dejanjem.

XV. p o g l a v j e.

Kazniva dejanja zoper javni mir in red.

§ 154.

(1) Vsak udeleženec mnogote¹ ljudi, ki se zbere in stori s skupnimi močmi nasilje osebam ali po- škoduje ali opleni tuje stvari, se kaznuje s strogim zaporom.

(2) Vsi udeleženci mnogote, ki so posamezno storili nasilje osebam ali so poškodovali ali ople- nili stvari, se kaznujejo z robijo do desetih let.

¹ Prim. glede pojma mnogote §§ 117. in 129., gl. pa tudi § 121. k. p.

§ 155.

Kdorkoli provzroči pri mnogih osebah strah s pretnjo občenevarnega zločinstva,¹ se kaznuje s strogim zaporom do dveh let.

¹ Isti izraz v § 330. novel. k. z.; razlika je v tem, da gre tam za izsiljevanje, tu — v § 155. — pa je provzročitev strahu, ki mora resnično nastati, sama sebi namen. Glede pojma «občenevarnega zločinstva» prim. v § 203. naštetega zločinstva.

§ 156.

(1) Kdor provzroči z neosnovanim klicanjem na pomoč, z zlorabo znaka za silo ali temu podobnim strah pri večjem številu oseb ali gnečo ljudi ali prihod policije, gasilcev ali vojske, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.

(2) Z isto kaznijo se kaznuje tudi, kdor raznese javno ali po tisku lažno govorico zoper svoje prepričanje ali če ni osnovanega razloga, da bi jo smatral za resnično, toda utegne taka govorica provzročiti občno ogorčenost ali občen strah ali nevarnost za javni mir in občni red.¹

¹ Gl. soroden delikt po čl. 46. tisk. zak. [ki pa v tem pogledu ni derogiran].

§ 157.

Kdor prikazuje javno ali z razširjanjem spisov lažno imovinske, zdravstvene ali druge razmere v tujih državah zato, da bi organiziral, provzročil ali podpiral izseljevanje iz kraljevine *Jugoslavije*, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.¹

¹ Derogirana je določba o kaznivosti nabiranja oseb, ki se naj izselijo, po § 35., t. b), zakona o izseljevanju z dne 30. decembra 1921., Sl. N. št. 39—VI iz leta 1922., Ur. L. št. 50/21 iz leta 1922.

§ 158.

Kdor preživi čas iz delomrznosti¹ tako, da se potepa, vlačugari, da berači ali se profesionalno bavi² z igrami na slepo srečo, se kaznuje z zaporom do enega leta [§ 52.].

¹ Določbe iz odst. 1. do 3. čl. 12. zak. zašč. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.] vkljub čl. 24. navedenega zakona ne morejo več veljati, ker velja po čl. 6., odst. 2., uv. zak. kaz. zak. občni del kazenskega zakonika s § 52., ki je v nasprotju z odredbami o «stranski kazni» odajanja v prisilno delavnico. Gl. pripombo ¹ k § 52.

² Obstoja realni stek z deliktom po § 362. V čl. 12. zak. zaščit. drž. je bilo govora o «razuzdanem življenju», a ne o «profesionalnem bavljenju z igrami na slepo srečo».

§ 159.

Kdor napoti svojega otroka ali otroka, ki je pod njegovim nadzorstvom, beračit, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev.

§ 160.

Kdor napravi ali proda brez zahteve osebe, ki je za to upravičena, ključ za tujo ključanico ali kdor napravi ali odstopi ponarejeni ključ [odpiralč] osebi, ki nima za to nobene opravičene potrebe, pa je mogel misliti, da se namerja storiti s tem kaznivo dejanje, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev in v denarju do 5.000 dinarjev.

§ 161.

Člani društva,¹ čigar ustroj ali namen bi nasprotovala odredbam kazenskih ali vojaških zakonov, se kaznujejo, kolikor ne prehaja tako združevanje v težje kaznivo dejanje,² z zaporom do dveh let ali v denarju do 20.000 dinarjev.

¹ O pojmu, osnavljanju itd. gl. zakon o društvih, shodih in posvetih z dne 18. septembra 1931., Sl. N. št. 255—LXXI/466., Sl. L. št. 403/60. Za «politične stranke» velja čl. 7., odnosno 8. zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.], ki sta sicer deloma razveljavljena, pa obsezata prestopke, spadajoče v pristojnost sodišč. Subsidiarno velja za društva, politične stranke, shode in posvete § 36. zakona o društvih itd., ki navaja delikte, ki se kaznujejo po občnih upravnih oblastvih prve stopnje.

² Gl. § 113., odst. (2); čl. 1., t. 2., zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.].

§ 162.

Kdor javno preklinja Boga ali vero, priznano z zakonom,¹ ali javno smeši obrede ali običaje bogočastja, se kaznuje z zaporom do enega leta.

¹ S tiskom storjeno omalovaževanje ali žalitev vere spada pod čl. 50. tisk. zak. Gl. tudi čl. 11., odst. 3., ust.

§ 163.

Kdor prepereči ali vznemiri bogočastje ali opravljanje obredov priznanih ver¹ ali oskruni ali izpostavi posmehu ali preziranju ikone ali druge svetniške slike in kipe ali druge stvari, ki so namenjene službi božji, v času, ko služijo te stvari za rabo po svoji namembi, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.

¹ Gl. čl. 11., odst. 3., ust.

§ 164.

(1) Kdor prepereči ali razžene s silo ali s pretnjo, da bo uporabil silo, ali s pretnjo, da bo storil zločinstvo ali prestopok, neprepovedane¹ shode, sprevide ali podobne manifestacije,² se kaznuje z zaporom ali v denarju do 50.000 dinarjev.

(2) Prav tako se kaznuje, kdor stori pri neprepovedanih shodih, sprevodih ali podobnih mani-

festacijah nasilje z namero, da bi razgnal shod, sprevid ali manifestacijo.

¹ Gl. §§ 21. nasl. zakona o društvih itd. [n. p. v pripombi ¹ k § 161.].

² Prim. čl. 9. zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.], ki pa je razveljavljen, kolikor se protivi odredbam zakona o društvih itd.

§ 165.

Kdor javno na shodih ali na javnih krajih¹ draži² del ljudstva zoper drugega ali en družabni sloj zoper drugega in izziva s tem verski ali plemenski razdor ali razdor med družabnimi sloji, se kaznuje z zaporom ali v denarju.

¹ Prim. čl. 11., zadnji odst., ust.

² Za podobna dejanja, storjena s tiskom, gl. čl. 47. tisk. zak., ki pa je deloma derogiran po čl. 5. zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.]. Določba § 165. velja za javne shode in javne kraje.

§ 166.

Kdor se z uživanjem močnih pijač ali opojil naklepoma ali iz malomarnosti tako upijani, da postane nevračunljiv,¹ in stori v takem stanju kaznivo dejanje, ki se preganja po službeni dolžnosti, se kaznuje zbog same te pijanosti z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.²

¹ Zmanjšana nevračunljivost ne zadostuje; storilec se kaznuje za storjeno dejanje po § 22., odst. (2).

² Pod pogoji § 55. se ukrene zabrana obiskovanja krčem.

XVI. poglavje.

Kazniva dejanja zoper življenje in telo.

§ 167.

(1) Z dosmrtno robijo ali robijo najmanj desetih let se kaznuje, kdor drugega usmrti.

(2) S smrtjo ali dosmrtno robijo se kaznuje:

1. kdor drugega usmrti po zrelem preudarku;
2. kdor drugega usmrti s strupom ali na srep [okruten] način;

3. kdor drugega usmrti na način, s katerim je ogroženo življenje več oseb;

4. kdor drugega usmrti iz koristoljubja ali zato, da izvrši ali prikrije drugo zločinstvo; ali

5. kdor je v povratku [§ 76, odstavek (1)], ker je koga usmrtil po odstavku (1) tega paragrafa.¹

(3) Zaradi poskusa usmrtitve² iz odstavka (1) tega paragrafa se kaznuje storilec z robijo najmanj treh let, zaradi poskusa dejanja iz odstavka (2) pa z robijo najmanj sedmih let.

(4) Kdor drugega na mah ubije, ker ga je spravil ubiti brez njegove krivde v močno razdraženost z napadom ali velikimi žalitvami,³ se kaznuje z robijo ali zatočenjem do desetih let.

¹ Samo po sebi se razume, da velja isto, če je bila predidča usmrtitev kaznovana po odst. (2).

² Za poskus usmrtitve [kateremu so izenačena tudi že pripravljajna dejanja], ki velja kateremukoli oblastvenemu organu, gl. čl. 1., št. 7., zak. zaščit. drž., je kazen smrt ali robija do 20 let.

³ Velika žalitev ni samo kaznivo dejanje po §§ 297. nasl., ampak je lahko tudi prešuštvo in podobno. Gl. odločbo S. S. B. z dne 28. februarja 1930., Mjes. 1930., str. 457: Poskus usmrtitve je kazniv maksimalno z robijo 20 let [§ 37.]; § 32. se ne uporablja, ker določa § 167. posebno kazen za poskus.

§ 168.

(1) Kdor koga usmrti na njegovo izrečno in resno zahtevo ali prošnjo, se kaznuje z zatočenjem do petih let ali z zaporom.

(2) Če je tako usmrtil to osebo iz usmiljenja z njegovim bednim stanjem, se kaznuje storilec z zaporom do treh let.

§ 169.

(1) Kdor zavede koga do samomora¹ ali mu pomaga, izvršiti samomor, se kaznuje, če se samomor izvrši, s strogim zaporom, če pa ostane pri poskusu, z zaporom.

(2) Kdor uporabi pri tem samomoru zoper zavedenca nevarna ali jako težka predstavljanja, da bi ga zavedel do samomora, se kaznuje z robijo do desetih let.

(3) Če je bil zavedenec v stanju nevračunljivosti,² otrok³ ali mlajši maloletnik,⁴ se kaznuje storilec po § 167.

¹ Tudi «ameriški dvoboj», ki je vedel do samomora duelanta [ki je potegnil črno kroglo], spada semkaj.

² Gl. § 22., odst. (1).

³ Do izpolnjenega 14. leta: § 14., št. 1.

⁴ Od pričetega 15. do izpolnjenega 17. leta: § 14., št. 1. Ni razlike, ali je mlajši maloletnik še «nezrel» [§ 27.] ali že «zrel» [§ 28.].

§ 170.

(1) Mati, ki usmrti svojega otroka za poroda ali neposredno po porodu ali dokler traja ona motnja, ki jo povzroča pri porodnici porod, se kaznuje, če je otrok zakonski, s strogim zaporom, če pa je otrok nezakonski, z zaporom.

(2) V posebno lahkih primerih¹ sme sodišče omiliti kazen po svobodni oceni.

¹ Po § 196. k. p. se mora pri raztelesenju trupla novorojenega deteta ugotoviti, ali je bilo dete donošeno in za življenje sposobno.

§ 171.

(1) Noseča žena, ki sama odpravi svoj plod ali dopusti drugemu, da ji to stori, se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) V posebno lahkih primerih sme sodišče omiliti kazen po svobodni oceni, nezakonsko mater pa, če je sama odpravila plod, tudi oprostiti vsake kazni.

§ 172.

(1) Kdor dá noseči ženi na njeno zahtevo ali z njenim pristankom sredstvo ali stori, da plod odpravi, se kaznuje s strogim zaporom.

(2) Če stori to zdravnik, lekarnar, babica¹ ali kdo, ki vrši to za nagrado, se kaznuje z robijo do petih let.

(3) Zdravnik ali babica se kaznuje z zaporom do enega leta tudi, če že započeto odpravljanje ploda dovrši ter o tem ne obvesti pristojnega oblastva² v treh dneh.

¹ Gl. predpise pravilnika za babice z dne 27. februarja 1924., Sl. N. št. 130—XXVIII, Ur. L. št. 187/57; nadalje predpise § 5. pravilnika o prijavljanju dovršitve začete splava z dne 16. aprila 1930., Sl. N. št. 105—XXXIX/221, Sl. L. št. 185/29.

² Obvestilo pošlje sreskemu zdravniku ali mestnemu fiziku v zapečateni ovojnici «strogo zaupno»; gl. drugi pravilnik v prednji pripombi ¹.

§ 173.

(1) Kdor dá noseči ženi sredstvo za odpravo ploda ali ga sam uporabi proti njej, toda brez njene volje, in gre plod od nje, se kaznuje z robijo do petih let.

(2) Če žena zbog tega umre, se kaznuje storilec z robijo najmanj petih let.¹

(³) Kaznovati ni zdravnika, ki pravilno prozvroči noseči ženi ob predhodni prijavi oblastvu in po zdravniškem komisijskem mnenju prekinitev nosečnosti ali odpravi plod, da ji reši življenje ali odvrne neizogibno nevarnost² za njeno zdravje, če to na noben drug način ni mogoče.

(⁴) O ustanovitvi zdravniške komisije izda ministristvo za narodno zdravje posebno uredbo.³

¹ Gl. § 17.

² Od splošnega pojma stanja skrajne sile po § 25. se razlikuje primer odst. (³) v § 173., da je treba tam «neodklonljive nezakriviljene» nevarnosti. V obeh primerih je zaščitená pravna dobrina zdravja.

³ Gl. uredbo o sestavi zdravniške komisije v zmislu § 173. z dne 16. aprila 1930., Sl. N. št. 105—XXXIX/217, Sl. L. št. 187/30. Vobče tvorijo komisijo trije zdravniki: predsednik: najbližji državni, banovinski ali občinski zdravnik, člana: zdravnik, ki pacientko zdravi in prekinitev predlaga, in pa tretji zdravnik ginekolog ali specialist za pacientkino bolezen.

§ 174.

Kdor objavlja javno ali po tisku¹ oglas, s katerim prikrito ali očitno ponuja, javno razlaga ali hvali izvestna sredstva ali orodje za odpravo ploda ali ponuja za to svoje ali tuje usluge, se kaznuje s strogim zaporom do enega leta.

¹ S tem so derogirane določbe čl. 49., odst. 3., tisk. zak., kolikor gre tam za objavlanje ali ponujanje s tiskom antikoncepcionalnih ali abortivnih sredstev [arg. čl. 6., odst. (¹), št. 2., uv. zak. kaz. zak.].

§ 175.

(¹) Kdor spravi drugega v smrtno nevarnost, pa ga zapusti brez vsake pomoči, se kaznuje s strogim zaporom.

(²) Če izgubi oni, ki je bil spravljen v tako nevarnost, zaradi tega življenje ali je težko po-

škodovan [§§ 178. in 179.] ali se mu s tem zdravje trajno okvari, se kaznuje storilec z robijo do desetih let.¹

¹ Gl. § 17.

§ 176.

(¹) Kdor zapusti onemoglo osebo, ki mu je zupana ali za katero je sicer dolžan skrbeti, ali jo pusti brez pomoči v razmerah, ki so nevarne za življenje ali zdravje, se kaznuje z robijo do petih let.

(²) Če je zapuščena oseba zbog tega izgubila življenje ali bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.] ali se ji je s tem zdravje trajno okvarilo, se kaznuje storilec z robijo do petnajstih let.¹

(³) Kdor stori to iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom.

¹ Gl. § 17.

§ 177.

(¹) Kdor drugega usmrti iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom do treh let.

(²) Če je mogel storilec vnaprej vedeti za smrt ali je moral biti po svojem poklicu ali poslu pazljiv,¹ se kaznuje s strogim zaporom najmanj enega leta.²

¹ Gl. enako besedilo v § 182., odst. (²) [«profesionalna malomarnost»].

² Prim. § 263. [glede zdravnikov].

§ 178.

(¹) Kdor drugega telesno poškoduje ali mu okvari zdravje,¹ se kaznuje z robijo ali zatočenjem do osmih let:

1. če ostane poškodovani ali oboleli zaradi tega trajno nesposoben za delo ali umobolen;

2. če je bila zaradi te poškodbe telesa ali zdravja nevarnost za poškodovančevo življenje;

3. če je ostal poškodovančev obraz zaradi tega trajno skažen;

4. če je važen del telesa uničen ali trajno skažen ali poškodovančevo zdravje trajno in v znatni meri okvarjeno.

(²) Če poškodovanec za tako poškodbo umre, se kaznuje storilec z robijo do dvanajstih let.²

¹ Način ugotavljanja poškodb ali okvar je določen v §§ 197. in 198. k. p.

² Gl. § 17. Prim. odl. S. S. B. z dne 3. decembra 1930. v Sl. Pr. št. 189.: Ako je iz storilčevega naklepnege dejanja, usmerjenega na telesno poškodbo, nastala težja posledica, je izreči v zmyslu § 17. strožjo kazen, če se mora pripisati nastala posledica storilčevi malomarnosti.

§ 179.

(¹) Kdor drugega tako poškoduje, da se mu manj važen del telesa uniči ali da postane trajno slabši,¹ kot je bil prej, se kaznuje z robijo ali zatočenjem do treh let.

(²) Če poškodovanec za tako poškodbo umre, se kaznuje storilec z robijo do desetih let.²

¹ Gl. pripombo ¹ k § 178.

² Gl. § 17. Prim. odl. S. S. B. z dne 3. decembra 1930. v Sl. Pr. št. 189. v pripombi ² k § 178.

§ 180.

(¹) *Za vsako drugo poškodbo težkega značaja, manjšo od one iz §§ 178. in 179.,¹ se kaznuje storilec z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.*

(²) *Če je takšna poškodba² provzročena z nožem ali smrtonosnim orodjem ali vobče s sredstvom, sposobnim, da telo težko poškoduje ali zdravje težko*

okvari, se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj šestih mesecev.^{3 4}

¹ Vendar mora biti poškodba z medicinskega stališča še vedno težkega značaja. Zdravnik-izvedenec odda mnenje in ga utemelji tako, da sodnika prepriča.

² Prejšnja razlaga določbe, ki je takisto stala v § 180., da gre eventualno tudi za poškodbe lahkega značaja, je sedaj onemogočena.

³ Če je dejanje ostalo pri poskusu, tako da sploh ni bilo poškodbe, se uporabljajo predpisi § 248.

⁴ Gl. odl. S. S. B. z dne 23. septembra 1930., Sl. Pr. št. 183.: Pri nožu in drugem smrtonosnem orodju sodišču ni treba preiskovati, ali je sposobnost, da telo težko poškoduje, podana, pač pa more [prav: mora!] to storiti pri «drugih sredstvih.» [Kriminalizirana je uporaba nevarnega orodja.]

§ 181.

(1) *Za poškodbo lahkega značaja se kaznuje storilec z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.*¹

(2) *Če je takšna poškodba provzročena z nožem ali smrtonosnim orodjem ali vobče s sredstvom, sposobnim, da telo težko poškoduje ali zdravje težko okvari, se kaznuje storilec s strogim zaporom do enega leta.*²

(3) *Za dejanje iz odstavka (1) sme sodišče storilca oprostiti vsake kazni, če je bil brez svoje krivde izzvan s poškodovančevim sirovim ali nevljudnim ravnanjem.*³

¹ Ta odstavek je analogon k odst. (1) v § 180. novel. k. z.; gl. tudi analogno pripombo ¹ k § 180. Zaradi tega dejanja se prične preganjanje na poškodovančev predlog [§ 186. novel. k. z.].

² Ta odstavek je analogon k odst. (2) v § 180. novel. k. z. Kazen je tu določena tako, da spada ta delikt v pristojnost sreskega sodišča.

³ Gl. pripombo ³ k § 180., vendar odst. (3) v § 181. novel. k. z. ni uporabljen pri deliktu po § 248.; le-tá ob-

seza pač tudi primere poskusa poškodbe težkega značaja iz § 180. novel. k. z.

§ 182.

(1) Zaradi poškodbe iz §§ 178. in 179. se kaznuje storilec, če se je storila iz malomarnosti, z zaporom do enega leta.

(2) Če je storilec po svojem poklicu ali poslu dolžan, biti pazljiv, se kaznuje z zaporom najmanj šestih mesecev.¹

(3) Če poškodovanec za tako poškodbo umre, se kaznuje storilec po § 177.²

¹ Enako besedilo v § 177., odst. (2) [«profesionalna malomarnost»]; prim. § 263. [glede zdravnikov].

² Tu ni govora o odgovornosti po § 17., ampak po drugem primeru § 16., odst. (2).

§ 183.

(1) Zaradi poškodbe iz §§ 180. in 181. se kaznuje¹ storilec, če se je storila iz malomarnosti, z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.

(2) Zaradi poškodbe iz § 180., *odstavka (2)*, in § 181., *odstavka (2)*,² se kaznuje storilec, če se je storila iz malomarnosti in je bil po svojem poklicu ali poslu dolžan, biti pazljiv, z zaporom do enega leta.³

¹ Na poškodovančev predlog: § 186.

² Izpremembe citatov so bile potrebne zbog noveliranega besedila §§ 180. in 181.

³ Gl. pripombo ¹ k § 182.

§ 184.

(1) Kdor se udeleži tepeža,¹ pri katerem je kdo usmrčen, se kaznuje zbog same te udeležbe s strogim zaporom.

(²) Kdor se udeleži tepeža,¹ pri katerem je storjena komu kakšna izmed poškodb iz §§ 178. in 179., se kaznuje zbog same te udeležbe z zaporom do dveh let.

(³) Kdor se udeleži tepeža,¹ pri katerem je storjena komu kakšna izmed poškodb iz §§ 180. in 181., se kaznuje zbog same te udeležbe z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.

(⁴) Te kazni se uporabljajo samo, če se ne dá ugotoviti, kdo je povzročil smrt ali prizadel omenjene poškodbe.²

¹ Delictum sui generis, ne pa sosterilstvo, nasnova ali pomoč.

² Dokaza, da je udeležba prešla v lotenje, ni treba. Udeležba mora biti vselej naklepoma storjena. Gl. odl. S. S. B. z dne 25. februarja 1931., Sl. Pr. št. 197.: Po § 184. je odgovoren vsakdo, ki se udeleži tepeža med vsaj tremi ali več osebami, pri katerem je prizadejana v tem paragrafu navedena poškodba.

§ 185.

(¹) Kdor priganja koga, ki je v njegovi službi, pod njegovim skrbstvom ali nadzorom ali ki je drugače zavisen od njega, zlasti če je maloleten ali onemogel, na pretirano telesno ali duševno delo, pa nastopijo zaradi tega škodljive posledice za telo ali zdravje te osebe, se kaznuje z zaporom do dveh let ali v denarju do 20.000 dinarjev; če pa stori to iz koristoljubja ali iz zlobnosti, se kaznuje s strogim zaporom.

(²) Če bi bilo zdravje te osebe zbog takega ravnanja z njo težko okvarjeno, se kaznuje storilec z robijo do petih let.¹

¹ Gl. § 17.

§ 186.

Zaradi dejanj iz § 181., *odstavka (1)*,¹ in § 183. se započne pregon samo na poškodovančev predlog.²

¹ Izprememba ustreza noveliranemu besedilu § 181.

² Gl. § 85.

XVII. p o g l a v j e.

**Kazniva dejanja zoper občno varnost ljudi
in imovine.**

§ 187.

Kdor stori požig [požar] na tuji¹ imovini, se kaznuje z robijo do petih let ali s strogim zaporom.²

¹ Za požig lastne storilčeve imovine [«Industriebrand»] gl. določbe o zavarovanjski prevari v § 340. Toda gl. tudi § 188.

² Prostovoljna odvrnitev zlih posledic [pač samo pri poskušenem dejanju] utegne vesti do omilitve kazni po svobodni oceni, v posebno lahkkih primerih do oprostite od obtožbe [§ 202.].

§ 188.

Z robijo do dvajsetih let se kaznuje:

1. kdor provzroči s požigom svoje ali tuje imovine nevarnost za življenje kakšne osebe ali nevarnost v velikem obsegu za tujo imovino;

2. če je kakšna oseba zbog požiga izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.], a je mogel storilec za to vedeti vnaprej.^{1 2}

¹ Dejanje je *delictum sui generis*; v št. 2. ni govora o preterintencionalni posledici, zato stoji: «a je mogel storilec za to vedeti vnaprej».

² Gl. pripombo ² k § 187.

§ 189.

S smrtjo, dosmrtno robijo ali robijo najmanj desetih let se kaznuje:

1. kdor provzroči s požigom svoje ali tuje imovine nevarnost za življenje več¹ oseb;

2. če je izgubilo zbog požiga več¹ oseb življenje ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.], a je mogel storilec za to vedeti vnaprej.²

¹ Razlika od dejanja po § 188. tiči v številu ogroženih oseb.

² Gl. pripombo ² k § 187.

§ 190.

(¹) Kdor provzroči iz malomarnosti požig na tuji imovini in spravi s tem v nevarnost življenje kakšne osebe ali spravi v nevarnost tujo imovino v velikem obsegu, se kaznuje z zaporom do dveh let ali v denarju do 20.000 dinarjev.

(²) Če je kakšna oseba zbog tega izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.], se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj treh mesecev.¹

(³) Če je zbog tega več oseb izgubilo življenje ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.], se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj enega leta.²

¹ Ne gre za odgovornost po § 17., ampak po § 16., odst. (²).

² Gl. pripombo ² k § 187. [z dodatkom, da tu ne more biti govora o poskusu].

§ 191.

(¹) Kdor provzroči z razpočno snovjo¹ nevarnost za življenje kakšne osebe ali nevarnost v več-

jem obsegu za tujo imovino, se kaznuje z robijo do desetih let.

(2) Če je provzročil storilec s tem nevarnost za življenje več ljudi, se kaznuje z robijo najmanj treh let.

(3) Če je kakšna oseba zbog tega izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.] in je mogel storilec za to vedeti vnaprej,² se kaznuje z robijo najmanj petih let; če pa je izgubilo življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.] in je mogel storilec za to vedeti vnaprej,² se kaznuje s smrtjo ali dosmrtno robijo ali z robijo najmanj desetih let.^{3 4}

¹ Prim. čl. 13. do 15. zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.].

² Gl. pripombo ¹ k § 188.

³ Za vse primere iz § 191. [kakor tudi za primere iz čl. 13. zak. zašč. drž.] — pristojnost državnega sodišča.

⁴ Tudi tu veljajo določbe § 202.

§ 192.

(1) Kdor provzroči z razpočno snovjo¹ iz malomarnosti nevarnost za življenje kakšne osebe ali nevarnost v večjem obsegu za tujo imovino, se kaznuje z zaporom najmanj enega meseca.

(2) Če je spravi storilec s tem v nevarnost življenje več oseb, se kaznuje s strogim zaporom.

(3) Če je kakšna oseba zbog tega izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.], se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj enega leta; če pa je izgubilo življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.],² se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj dveh let.³

¹ Prim. čl. 13. do 15. zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.].

² Gl. pripombo ¹ k § 190.

³ Gl. določbe § 202.

§ 193.

Kdor napravlja razpočne snovi ali priprave ali orodje, potrebno za njih napravljanje, ali daje navodila, kako se napravlajo, jih nabavlja, hrani ali izroča komu drugemu, najsi ve in mora smatrati, da so namenjene za uporabo zaradi izvršitve kakšnega zločinstva,¹ se kaznuje z robijo do petih let ali s strogim zaporom najmanj treh mesecev.²

¹ Prim. čl. 13. zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.]; dejanje po tem členu utegne preiti v zločinstvo po čl. 1., št. 6., zak. zaščit. drž. Čl. 13. navedenega zakona ni derogiran [§ 24. zak. zaščit. drž.]; razlika med njim in § 193. je ta, da gre pri drugih primerih za zaščito splošne varnosti ljudi in imovine, pri prvih pa za zaščito «javne varnosti in reda v državi».

² Določba § 202. velja za primere iz § 193., ne pa za primere iz čl. 13. zak. zaščit. drž.

§ 194.

(1) Kdor provzroči z električno, parno ali drugo motorno silo nevarnost za življenje ljudi ali nevarnost v večjem obsegu za tujo imovino, se kaznuje z robijo do desetih let.

(2) Če je kakšna oseba zbog tega izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.] in je mogel storilec za to vedeti vnaprej,¹ se kaznuje z robijo najmanj petih let; če pa je izgubilo življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.],² se kaznuje storilec z robijo najmanj desetih let.³

¹ Gl. pripombo ¹ k § 188.

² Očividno velja tudi tu prejšnji pristavek «in je mogel storilec za to vedeti vnaprej».

³ Gl. določbe § 202.

§ 195.

(1) Kdor provzroči z električno, parno ali drugo motorno silo iz malomarnosti nevarnost za življenje ljudi ali nevarnost v velikem obsegu za tujo imovino, se kaznuje z zaporom do dveh let.

(2) Če je kakšna oseba zbog tega izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.], se kaznuje storilec s strogim zaporom do dveh let.

(3) Če je izgubilo življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.], se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj enega leta.

(4) One osebe, ki jim je dolžnost, posluževati parne stroje ali druge motorje, se kaznujejo, če so zanemarile to dolžnost ter je nastopila zbog tega nevarnost za življenje ljudi ali nevarnost v večjem obsegu za tujo imovino ali je kakšna oseba izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.], s strogim zaporom najmanj enega leta.^{1 2}

¹ Gl. § 16., odst. (2).

² Gl. določbe § 202.

§ 196.

(1) Kdor provzroči poplavo,¹ s katero se spravi v nevarnost v večjem obsegu tuja imovina ali se spravi v nevarnost življenje ljudi, se kaznuje z robijo.

(2) Če je kakšna oseba zbog poplave izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.] in je mogel storilec za to vedeti vnaprej,² se kaznuje z robijo najmanj petih let.

(3) Če je izgubilo s poplavo življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.] in je mogel storilec za to vedeti vnaprej,² se kaznuje

s smrtjo ali dosmrtno robijo ali z robijo najmanj desetih let.

(4) Kdor provzroči tako poplavo iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom; če pa je kakšna oseba zbog take poplave izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.], se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj treh mesecev; če pa je izgubilo življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.], se kaznuje s strogim zaporom najmanj enega leta.³

¹ Prim. zakon o ukoriščanju vodnih sil z dne 30. junija 1931., Sl. N. št. 154—LI/333, Sl. L. št. 333/52, zlasti §§ 70. do 76. in 78.

² Gl. pripombo ¹ k § 188.

³ Gl. določbe § 202.

§ 197.

(1) Kdor uniči ali poškoduje vodovode, jezove, propuste, nasipe in vobče naprave, ki so jih zgradili ljudje, da se branijo zoper naravne nezgode,¹ in provzroči s tem nevarnost za življenje ali zdravje ljudi ali nevarnost v večjem obsegu za tujo imovino, se kaznuje z robijo.

(2) Če je kakšna oseba zbog tega izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.] in je mogel storilec za to vedeti vnaprej, se kaznuje z robijo najmanj petih let.

(3) Če je izgubilo zbog tega življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.] in je mogel storilec za to vedeti vnaprej, se kaznuje s smrtjo ali dosmrtno robijo ali z robijo najmanj desetih let.²

(4) Kdor provzroči ob gorenjih pogojih iz malomarnosti nevarnost za življenje ali zdravje ljudi ali nevarnost v večjem obsegu za tujo imovino, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev; če pa je kakšna oseba zbog tega izgubila življenje ali je

tila težko poškodovana [§§ 178. in 179.],³ se kaznuje storilec s strogim zaporom; če pa je izgubilo življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.], se kaznuje s strogim zaporom najmanj enega leta.⁴

¹ Gl. pripombo ¹ k § 196.

² Gl. pripombo ¹ k § 188.

³ Gl. § 16., odst. (2).

⁴ Gl. določbe § 202.

§ 198.

(1) Kdor ravna ob voditvi ali izvajanju gradbe ali ob podiranju gradbe zoper zakonite predpise¹ ali zoper občepriznana pravila graditeljstva, tako da utegne nastati nevarnost za človeško življenje, se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Če je kakšna oseba zbog tega izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.], se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj treh mesecev; če pa je izgubilo življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.], se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj enega leta.²

(3) V posebno težkih primerih se kaznuje z robijo do desetih let.^{3 4}

¹ Gl. zlasti gradbeno-policijska in kazenska določila §§ 96. do 101. gradbenega zakona z dne 7. junija 1931., Sl. N. št. 133—XLII/294, Sl. L. št. 297/47.

² Gl. § 17.

³ Gl. § 75.

⁴ Gl. določbe § 202.

§ 199.

(1) Kdor uniči, pokvari ali odstrani v rudnikih, tvornicah ali podobnih napravah, katerih dela utegnejo spraviti v nevarnost življenje delavcev,

pripravo, ki služi varnosti dela in zaščiti življenja delavcev, ali kdor stori, da take priprave ne delujejo, ali pa jih zoper svojo dolžnost ne spravi v delovanje ter provzroči s tem nevarnost za življenje, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.

(2) Če je kakšna oseba zbog tega izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.], se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj treh mesecev; če pa je izgubilo življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.], se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj enega leta.¹

(3) V posebno težkih primerih se kaznuje z robijo do desetih let.^{2 3}

¹ Gl. § 17.

² Gl. § 75.

³ Gl. določbe § 202.

§ 200.

(1) Kdor provzroči, da ladja nasede ali da se potopi in nastopi s tem nevarnost za življenje ljudi ali nevarnost v večjem obsegu za tujo imovino, se kaznuje z robijo.

(2) Če je kakšna oseba zbog tega izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.] in je mogel storilec za to vedeti vnaprej,¹ se kaznuje storilec z robijo najmanj petih let; če pa je izgubilo življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.] in je mogel storilec za to vedeti vnaprej,¹ se kaznuje s smrtjo ali do smrtno robijo ali z robijo najmanj desetih let.

(3) Kdor stori dejanje iz odstavka (1) iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom. Če je kakšna oseba zbog tega izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.], se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj treh mesecev; če pa je

izgubilo življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.],² se kaznuje s strogim zaporom najmanj enega leta.³

¹ Gl. pripombo ¹ k § 188.

² Gl. § 16., odst. (2).

³ Gl. določbe § 202.

§ 201.

(¹) Kdor provzroči z drugim občenevarnim dejanjem nevarnost za življenje ljudi ali nevarnost v večjem obsegu za tujo imovino, se kaznuje z robijo.

(²) Če je kakšna oseba zbog tega izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.] in je mogel storilec za to vedeti vnaprej,¹ se kaznuje z robijo najmanj petih let; če pa je izgubilo življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.] in je mogel storilec za to vedeti vnaprej,¹ se kaznuje s smrtjo ali dosmrtno robijo ali z robijo najmanj desetih let.

(³) Kdor stori dejanje iz odstavka (¹) iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom. Če je kakšna oseba zbog tega izgubila življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.], se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj treh mesecev; če pa je izgubilo življenje več oseb ali so bile težko poškodovane [§§ 178. in 179.],² se kaznuje storilec s strogim zaporom najmanj enega leta.³

¹ Gl. pripombo ¹ k § 188.

² Gl. § 16., odst. (2).

³ Gl. določbe § 202.

§ 202.

Če storilec kaznivih dejanj iz tega poglavja prostovoljno odvrne nastop škodljivih posledic svojega dejanja, mu sme sodišče omiliti kazen po svo-

bodni oceni, v posebno lahkih primerih pa ga tudi oprostiti vsake kazni.

§ 203.

Kdor opusti¹ brez nevarnosti za samega sebe ali za drugega, s pravočasno prijavo pristojnemu oblastvu ali na drug način po možnosti odvrniti požig, poplavo, eksplozijo ali drugo nezgodo, s katero se ograža življenje ljudi ali spravlja v nevarnost v večjem obsegu tuja imovina, se kaznuje z zaporom do treh mesecev ali v denarju do 3.000 dinarjev.

¹ To je: naklepoma.

XVIII. p o g l a v j e.

Kazniva dejanja zoper varnost javnega prometa za ljudi, imovino in obvestila.

§ 204.

(¹) Kdor tako ogrozi varnost javnega prometa zlasti na ulicah, cestah¹ ali tržiščih, da provzroči s tem nevarnost za življenje ali zdravje ljudi, se kaznuje z zaporom.

(²) Kdor stori to iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.

¹ Prim. zakon o državnih cestah z dne 8. maja 1929., Sl. N. št. 110—XLV/243, Ur. L. št. 246/60; zakon o samoupravnih cestah z dne 8. maja 1929., Sl. N. št. 110—XLV/244, Ur. L. št. 247/60, in zakon z dne 5. decembra 1931. o izpremembah in dopolnitvah uredbe o zaščiti javnih cest in varnosti na njih, Sl. N. št. 285—XCIII/662, Sl. L. št. 616/81.

§ 205.

(¹) Kdor spravi v nevarnost življenje ali zdravje več oseb na krajih, označenih v § 204., ali če je bil kdorkoli tu zbog tega težko poškodovan [§§ 178. in 179.] ali je umrl, se kaznuje storilec, če je mogel vedeti za to vnaprej, z robijo.

(2) Kdor je provzročil tako nevarnost iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom najmanj treh mesecev.

§ 206.

(1) Kdor spravi v nevarnost varnost železniškega,¹ tramvajskega ali brodarskega prometa ali prometa z zrakoplovom, se kaznuje z robijo.

(2) Kdor stori to iz malomarnosti, se kaznuje s strogim zaporom ali v denarju do 50.000 dinarjev.

¹ Gl. §§ 131. do 133. zakona o železnicah javnega prometa z dne 23. junija 1930., Sl. N. št. 162—LXI/362, Sl. L. št. 170/27.

§ 207.

(1) Kdor spravi v nevarnost življenje več oseb v prometu, označenem v § 206., ali če je bil zbog tega kdorkoli težko poškodovan [§§ 178. in 179.] ali usmrčen, se kaznuje storilec, če je mogel vedeti za to vnaprej, z robijo.

(2) Kdor je provzročil to nevarnost iz malomarnosti, se kaznuje s strogim zaporom najmanj šestih mesecev.¹

¹ Gl. odl. S. S. B. z dne 21. maja 1931., Sl. Pr. št. 203.: Pravi idealni stek kaznivih dejanj zoper imovino s poškodbo tujih stvari po § 365., odst. (4), in zoper varnost javnega prometa po § 207., odst. (2), ni izključen.

§ 208.

Uslužbenci, ki jim je poverjen nadzor nad železniško progo¹ ali vlakom ali tramvajem, uslužbenci, ki vodijo vožnjo ladje in zrakoplova, se kaznujejo z robijo do petih let, če se spravi po njih malomarnosti² vlak, tramvaj ali ladja v nevarnost; če pa je kakšna oseba pri tem izgubila

življenje ali je bila težko poškodovana [§§ 178. in 179.], se kaznujejo z robijo do desetih let.

¹ Gl. zlasti določbe §§ 23. do 52. v zakonu o železnicah itd. [n. p. v pripombi ¹ k § 206.]. Glede odgovornosti za provzročeno škodo gl. § 80. zakona o državnem prometnem osebju [n. p. v pripombi ² k § 14.].

² Edini primer zločinstva, ki se more zagrešiti z malomarnostjo. Določbe §§ 32. in 33. torej ne morejo priti do uporabe.

§ 209.

(¹) Kdor ovira ali preprečuje javni železniški, brodarski, zrakoplovni, poštni,¹ telegrafski,¹ telefonski,¹ tramvajski ali avtobusni promet ali delovanje priprav za javno oskrbovanje z vodo, razsvetljavo, toploto ali drugo energijo ali javnih naprav za obrambo zoper nevarnost po ognju ali vodi ali državnih zavodov za deželno obrambo na ta način, da poškoduje, uniči, odstrani, zamenja sestavne dele ali onemogoči njih delovanje, se kaznuje s strogim zaporom.

(²) Poskus se kaznuje.

(³) V posebno težkih primerih² tega dejanja se kaznuje do petih let robije. Kdor stori to iz malomarnosti, se kaznuje v denarju do 5.000 dinarjev.

¹ Gl. zakon o pošti, telegrafu in telefonu z dne 16. julija 1931., Sl. N. št. 170—LV/365, Sl. L. št. 388/59.

² Gl. § 75.

§ 210.

Železniški, poštni, telegrafski, telefonski,¹ tramvajski, brodarski, avtobusni uslužbenci in uslužbenci ostalih naprav iz § 209., ki so dolžni skrbeti za varnost teh naprav, se kaznujejo z zaporom do

enega leta, če provzroče z malomarnostjo, da se prepreči ali spravi v nevarnost navedeni javni promet ali delovanje omenjenih naprav.

¹ Gl. pripombo ¹ k § 209.

§ 211.

Zoper železniške ali brodarske uslužbence ali uslužbence zrakoplovov, ki se obsodijo zaradi dejanj iz § 206., odstavka (1), § 207., odstavka (1), in § 208., prav tako pa tudi zoper poštno, telegraf-ske, telefonske in tramvajske uslužbence, ki se obsodijo zaradi dejanj iz § 209., odstavka (1), in iz § 210., je uporabiti predpis § 49.

§ 212.

Kdor odpravi z radiotelegrafskimi ali radio-telefonskimi pripravami s hudobno namero ali brez potrebe mednarodno dogovorjeni¹ znak gro-zeče nevarnosti ali znak za klicanje na pomoč, se kaznuje s strogim zaporom.

¹ Gl. zakon o konvenciji, s katero se ureja zrako-plovstvo itd. z dne 6. decembra 1926., Sl. N. št. 8—II/9 iz leta 1927., Ur. L. št. 66/21 iz leta 1927.

§ 213.

Kdor preprečuje ali moti z električnimi aparati namenoma ali iz malomarnosti delovanje radij-skega aparata ali kdor vzkrati za radijske aparate potrebno delo, se kaznuje, če je ovira nastopila, z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 di-narjev.¹

¹ Gl. pravilnik o sprejemnih radijskih aparatih za privatno uporabo z dne 24. junija 1926., Sl. N. št. 152—XLI/78, Ur. L. št. 289/67.

XIX. poglavje.

Napravljanje lažnih listin in mer.

§ 214.

(1) Kdor napravi lažno listino, domačo ali inozemsko, ali predrugači pravo listino¹ z namero, da bi se uporabila taka listina kot prava, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju do 20.000 dinarjev.

(2) Kdor uporabi listino, o kateri ve, da je lažna ali predrugačena, kot pravo, se kaznuje z robijo do petih let *ali s strogim zaporom, a v obeh primerih tudi*² v denarju do 50.000 dinarjev.

(3) Če je hotel storilec s tem samo pridobiti sebi ali drugemu dokaz za terjatev, do katere ima on ali drugi pravico, ali zaradi obrambe zoper brezpravno terjatev ali neosnovano obtožbo, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.³

¹ T. j. tako zvana «materialna falzifikacija listin». Resničnost ali neresničnost je za vprašanje pristnosti listine neodločilna [gl. odst. (3)]. O načinu postopka za ugotovitev nepristnosti gl. § 201. k. p. O pojmu listine gl. § 14., št. 4.

² Dodatek v novel. k. z. je bil potreben, da se delikt iz § 215., ki zahteva logično jačje zaščite, ne kaznuje blaže nego ta delikt.

³ Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 215.

(1) Storilec¹ se kaznuje z robijo do petih let ali s strogim zaporom, če je lažna ali predrugačena listina:

1. domača ali inozemska javna listina,² izdana po predpisih zakona;

2. uradna knjiga, zapisnik, register ali seznam, ki se vodi pod uradno verodostojnostjo;
3. oporoaka ali vobče zapis poslednje volje;
4. menica, pravnoveljavna po zakonu, ali ček.

(2) Z isto kaznijo se kaznuje tudi, kdor lažno vodi ali predrugači trgovinske knjige.

(3) Poleg kazni na prostosti sme obsoditi sodišče storilca tudi na denarno kazen.^{3 4}

¹ T. j. storilec v zmyslu § 214., ki je «napravitel», in tisti, ki je «uporabil» listino.

² Pravi idealni stek z delikti iz § 102. je mogoč.

³ V razlikovanju z določbo o kazni v § 214., odst. (2), novel k. z. gre denarna kazen lahko preko 50.000 Din.

⁴ Za delikte iz odst. (1), št. 1. in 2., velja realno-zaščitno načelo [§ 4.]. Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 216.

(1) Storilec se kaznuje z robijo do osmih let, če je lažna ali predrugačena listino: vrednostni papir, ki se glasi na prinosnika; delnica vobče ali začasna listino ali potrdilo, ki nadomešča delnico, kakor tudi njim pripadajoča listino (kupon ali talon); obveznica ali zastavnica: državna, občinska ali kakšne korporacije ali družbe, izdana po zakonitem pooblastilu.

(2) Poleg kazni robije se sme obsoditi storilec tudi na denarno kazen.¹

¹ Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 217.

Kdor zbira lažne ali predrugačene papirje, označene v § 216., z namero, da bi jih uporabil za prave, se kaznuje z zaporom.¹

¹ Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 218.

(¹) Kdor provzroči, da se overovi v domačih ali inozemskih javnih listinah, zapisnikih ali knjigah¹ neresnična činjenica, ki se hoče dokazati s to overovitvijo, se kaznuje z robijo do petih let ali s strogim zaporom.

(²) Z isto kaznijo se kaznuje tudi, kdor uporabi tako listino kot pravo, dasi ve, da je činjenica, ki se overavlja z listino, neresnična.^{2 3}

¹ T. j. pristnih; gre za tako zvano «intelektualno falzifikacijo listin».

² Državni uslužbenec, ki naklepoma overovi neresnico, je kazniv po § 397.

³ Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 219.

Z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev se kaznuje:

1. kdor napravi lažno zdravniško izpričevalo¹ o zdravstvenem stanju ali o vzroku smrti kakšne osebe ali vobče o činjenici, ki jo mora osvedočiti po svojem poklicu zdravnik, ali kdor predrugači pravo zdravniško izpričevalo z namero, da bi se taka listina uporabila kot prava;

2. kdor napravi ob zgoraj označenih pogojih lažno ali predrugači pravo živinozdravniško izpričevalo.²

¹ Gl. pravilnik o obliki, vsebini in načinu izdajanja zdravniških potrdil z dne 17. februarja 1931., Sl. N. št. 49—XIII/82, Sl. L. št. 464/66.

² Gl. glede uporabe listin § 221. Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 220.

(¹) Zdravnik ali živinozdravnik, ki izda neresnično listino, navedeno v § 219., da bi se uporabila kot prava, se kaznuje s strogim zaporom do dveh let.

(2) Če se je obljubila ali dala izdatelju take listine nagrada, se kaznuje izdatelj s strogim zaporom najmanj enega leta in v denarju; poleg tega mu sme sodišče prepovedati izvrševanje zdravniškega poklica.^{1 2}

¹ Gl. glede uporabe listin § 221. Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

² Prepoved izvrševanja poklica se izreka po § 58.

§ 221.

Kdor uporabi kakšno izmed listin, omenjenih v §§ 219. in 220., kot pravo, dasi ve, da je lažna ali predrugačena, se kaznuje s strogim zaporom do enega leta in v denarju.

§ 222.

(1) Z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev se kaznuje:

1. kdor napravi lažno potno listino ali predrugači pravo z namero, da bi jo uporabil kot pravo, ali kdor stori, da se mu izda potna listina pod lažnim imenom;

2. kdor lažno napravi ali predrugači z namero, da bi preslepil oblastvo ali zasebnika zaradi svojega ali čigar drugega boljšega napredovanja, služiteljske ali delavske knjižice in listine, listine o odpustu iz vojske, izpričevala o sposobnosti ali vedenju in tem podobne listine;

3. kdor lažno napravi ali predrugači z namero, da bi jih uporabil kot prave, potniške vozovnice za železnico, ladjo ali druga prometna sredstva, vstopnice v javen prostor, kakor gledališče, koncerte in temu podobno, ali podoben predmet, ki se mu je hotela dati oblika, kakor bi bil veljaven, dasi je že izgubil veljavnost, ali kakor bi imel večji pomen, kot ga dejanski ima;

4. kdor uporabi kakšno izmed lažnih listin, označenih pod št. 1. do 3.,¹ ali kdor uporabi prave listine, izdane za koga drugega, kakor bi bile izdane zanj, ali kdor dá take prave listine, ki so izdane zanj, v uporabo drugemu.

(²) Kdor opravlja te posle obrtoma, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.²

¹ Gre za falzifikate osebnih legitimacijskih papirjev, ki služijo samo «boljšemu prežvljanju».

² Za te delikte velja realno-zaščitno načelo [§ 4.] Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 223.

Kdor uniči, prikrije ali poškoduje ali napravi deloma ali celoma neporabno tujo listino z namero, da bi preprečil ali otežil dokaz z listino, se kaznuje s strogim zaporom ali z zaporom.¹

¹ Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 224.

(¹) Kdor odstrani, uniči, pokvari, odmakne ali premakne mejnik, zemljemerske znake¹ ali vobče znak nepremične lastnine ali znak o pravici, uporabljati vodo, ali kdor tak mejnik ali mejni znak napačno namesti,² da bi pridobil, otežil ali prikriil dokaz za pravna razmerja, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.³

(²) Poskus se kaznuje.

¹ Gl. določbo čl. 71. zakona o katastru z dne 19. decembra 1928., Sl. N. št. 14—VIII/32 iz leta 1929., Ur. L. št. 76/20 iz leta 1929., ki je po § 224. derogirana.

² Gl. pravilnik za zamejničevanje katastrskih [davčnih] občin z dne 12. marca 1929., Sl. N. št. 79—XXXIII/177, Ur. L. št. 196/48.

³ Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 225.

Kdor napravi lažne vrednostne znake državnega ali drugega javnega oblastva, bodisi domačega, bodisi inozemskega, kakor: kolke, poštna ali trošarinske znamke, taksni papir in vobče vse take znake, ki obstoje na podstavi kakšnega zakona, ali kdor predružači kakšnega izmed takšnih pravih znakov in mu dá videz večje vrednosti z namero, da bi jih uporabil kot prave ali jih prodal ali dal v uporabo drugemu, se kaznuje z robijo do desetih let in v denarju.¹

¹ Velja realno-zaščitno načelo [§ 4.] ne glede na zajeamčenje reciprocitete. Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 226.

Kdor meri z odstranitvijo žiga, s katerim se znaki iz § 225. uničujejo, ali kako drugače na to, da bi dal tem znakom videz, kakor ne bi bili rabljeni, dasi so rabljeni, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.¹

¹ Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 227.

Kdor uporabi lažno napravljen ali predružačen znak iz § 225. kot pravega¹ ali ga v ta namen nabavi zase ali za drugega ali ga prodaja ali hrani zaradi prodaje, se kaznuje z robijo do petih let.²

¹ Uporaba sama, če je brez naklepa storjena, se kaznuje po § 51. zakona o pošti itd. [n. p. v pripombi ¹ k § 209.].

² Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 228.

Kdor uporabi uporabljene vrednostne znake iz § 225. ali jih proda, kakor bi veljali, se kaznuje z

zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.¹

¹ Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 229.

S strogim zaporom in v denarju se kaznuje:

1. kdor lažno napravi ali predrugači službene znake za oznamenovanje domačega ali inozemskega blaga, kakor: pečate, žige ali znamke, s katerimi se žigosajo: živali, les, zlato, srebro¹ ali drugo blago, z namero, da bi jih uporabil kot prave;

2. kdor uporabi take lažne ali predrugačene znake kot prave.²

¹ Gl. zakon o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine z dne 30. junija 1928., Sl. N. št. 156—L/254, Ur. L. št. 253/70, nadalje zakon o ureditvi službe za kontroliranje meril in dragocenih kovin z dne 2. decembra 1930., Sl. N. št. 62—XVIII/106 iz leta 1931., Sl. L. št. 459/66 iz leta 1931.

² Za vse te delikte velja realno-zaščitno načelo [§ 4.]. Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 230.

Kdor napravi, nabavlja ali razpečava kalupe, orodje ali sredstva, namenjena za lažno napravljanje ali predrugačevanje listin ali službenih vrednostnih znakov¹ ali znakov za oznamenovanje blaga, se kaznuje z robijo do treh let ali s strogim zaporom in v denarju.²

¹ Glede načina ugotavljanja obstoja tega delikta gl. § 200. k. p.

² Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 231.

Kdor lažno napravi, predrugači ali izpremeni mere ali uteži¹ ali kdor uporabi lažno predru-

gačene ali izpremenjene mere ali uteži kot prave, se kaznuje z robijo do treh let ali s strogim zaporom in v denarju.²

¹ Gl. zakon o merah, njih rabi v javnem prometu in nadzorstvu nad njimi z dne 30. junija 1928., Sl. N. št. 156—L/254, Ur. L. št. 252/70; dalje gl. pripombo ¹ k § 229.; o določbah o tokomeru za električno gl. pravila z dne 2. novembra 1928., Sl. N. št. 268—XCVII/493, Ur. L. št. 239/59 iz leta 1929.

² Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 232.

Predpisi tega poglavja o lažnih listinah se uporabljajo tudi na te-le primere:

1. če dopolni kdo papir, golico ali drug predmet, na katerega je kdo postavil svoj podpis, pozneje neupravičeno z izjavo, ki je važna za pravne odnošaje;

2. če preslepi kdo drugega o vsebini listine in postavi ta na to listino svoj podpis, češ, da se podpisuje pod drugo listino ali pod drugo vsebino, ne pa pod ono, pod katero se je podpisal;

3. če izda kdo listino v imenu kakšne osebe brez njene pooblastitve ali v imenu osebe, ki je ni;

4. če postavi izdatelj listine poleg svojega podpisa brezpravno, da ima tak položaj ali čin, ki bistveno vpliva na dokazno moč listine;

5. če napravi kdo listino na tak način, da neupravičeno uporabi pravi pečat, prave žige in znake.¹

¹ Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 233.].

§ 233.

V vseh primerih kaznivih dejanj, označenih v tem poglavju, se odvzamejo vse orodje in vse tvarine kakor tudi stvari, izdelane s kaznivim de-

njem, ne glede na to, čigave so.¹ S tem se ne žalijo pravice do odškodnine osebe, ki ima do teh stvari zakonito pravico.

¹ Gl. pripombo ¹ k § 59.

XX. poglavje.

Napravljanje lažnega denarja.

§ 234.

Kdor dela denar¹ z namero, da bi ga dal kot denar v tečaj, ali kdor predrugačuje pravi denar z namero, da bi ga dal v tečaj kot denar večje vrednosti, se kaznuje z robijo do desetih let in v denarju.²

¹ O pojmu denarja gl. § 14., št. 5. Nadalje gl. zakon o denarju kraljevine Jugoslavije z dne 11. maja 1931., Sl. N. št. 107—XXXII/230, Sl. L. št. 165/32, in pravilnik o kovanju zlatnikov itd. z dne 17. junija 1931., Sl. N. št. 139—XLVI/311, Sl. L. št. 328/51; zakon o dopolnitvi zakona o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine z dne 30. oktobra 1931., Sl. N. št. 262—LXXXI/561, Sl. L. št. 567/75; zakon o kovanju srebrnega denarja po 10 in 20 dinariev z dne 28. novembra 1931., Sl. N. št. 282—XCI/644, Sl. L. št. 596/79; zakon o kovanju drobiža po 10 par in 5 par iz kovine «game» z dne 30. decembra 1921., Sl. N. št. 238—XXXII iz leta 1922., Ur. L. št. 368/114 iz leta 1922.; glede drobiža po 1 in 2 dinarja in 50 par gl. pravilnik z dne 29. novembra 1924., Sl. N. št. 275—LVI, Ur. L. št. 366/116.

² Velja realno-zaščitno načelo [§ 4.]. Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 241.].

§ 235.

(¹) Kdor daje v tečaj ponarejen denar kot pristnega, bodisi da je lažno napravljen, bodisi predrugačen, se kaznuje z robijo do desetih let in v denarju.

(2) Kdor daje v tečaj ponarejen denar, ki ga sprejme on ali kdo drugi kot pristnega, dasi ve, da je ponarejen ali predrugačen, se kaznuje z zaporom do enega leta in v denarju do 10.000 dinarjev.¹

¹ Velja realno-zaščitno načelo [§ 4.]. Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 241.].

§ 236.

(1) Kdor zmanjšuje kovinsko vsebino denarja z namero, da bi ga dal v tečaj po pravi vrednosti, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.

(2) Kdor dela to obrtoma, se kaznuje z robijo do desetih let in v denarju.

(3) Kdor daje tak denar v tečaj kot polnovrednega, dasi ve, da je njegova prava vrednost zmanjšana, se kaznuje po odstavku (1), odnosno (2) tega paragrafa.

(4) Kdor daje tak denar, ki ga prejme on ali kdo drugi kot denar s pravo vrednostjo, v tečaj, dasi ve, da je njegova vrednost zmanjšana, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev in v denarju do 5.000 dinarjev.¹

¹ Velja realno-zaščitno načelo [§ 4.]. Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 241.].

§ 237.

Kdor zbira ponarejen ali predrugačen denar ali denar z zmanjšano kovinsko vsebino z namero, da bi ga dal v tečaj kot polnovrednega, se kaznuje z robijo do petih let ali s strogim zaporom in v denarju.¹

¹ Velja realno-zaščitno načelo [§ 4.]. Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 241.].

§ 238.

Kdor nabavlja ali razpečava odpadke, ki se dobivajo s tem, da se postrže kovina s pravega denarja, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju do 10.000 dinarjev.¹

¹ Velja realno-zaščitno načelo [§ 4.]. Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 241.].

§ 239.

Kdor neupravičeno napravlja, nabavlja ali razpečava orodje ali sredstva za napravljanje kovinskega in papirnatega denarja ali bankovcev Narodne banke, se kaznuje z robijo do petih let ali s strogim zaporom in v denarju.¹

¹ Velja realno-zaščitno načelo [§ 4.]. Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 241.].

§ 240.

Kdor napravi, razpečava ali hrani z namero, da bi jih razpečaval, odtiske na papirju ali kovinske znake ali izdelke, ki so videti kakor denar, se kaznuje v denarju do 10.000 dinarjev.¹

¹ Odvzem corpora delicti je obligatoren [§ 241.].

§ 241.

Predpis § 233. velja tudi za primere §§ 234. do 240.¹

¹ Gl. pripombo ¹ k § 59.

XXI. p o g l a v j e.

Kazniva dejanja zoper osebno prostost in varnost.

§ 242.

Kdor¹ primora drugega s silo² ali s pretnjo zločinstva ali prestopka, da kaj stori ali ne stori

ali da kaj trpi,³ se kaznuje s strogim zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.⁴

¹ Prim. za državne uslužbence §§ 390. in 395.

² Gl. o pojmu sile § 14., št. 7. Mišljena je takšna sila, kakršna v §§ 115., 117. in 127.; ni treba, da bi nastopilo nasilje [§ 154.].

³ Tu gre za zaščito pravne dobrine osebne prostosti, v § 327. pa za zaščito pravne dobrine imovine in imovinskih koristi.

⁴ Za posebne delikte ob stavki, sabotazi in pasivni resistenci gl. čl. 17., za zadržavanje drugih od dela pa čl. 18. zak. zaščit. drž. [n. p. v pripombi ¹ k § 36.], če pa gre za pretnjo zločinstva ali prestopka [ne: prekrška], se uporablja § 242. Zapretno zločinstvo ali prestopok mora biti v konkretnem primeru objektivno tako kaznivo dejanje, ne glede na to, ali ga naj stori tisti, ki primora, sam ali tretja oseba.

§ 243.

(1) Kdor¹ neupravičeno² drugega zapre ali mu drugače neupravičeno vzame prostost,³ se kaznuje s strogim zaporom.

(2) Poskus se kaznuje.

(3) Če je pretrpela zaprta oseba ali vobče oseba, ki se ji je vzela prostost, težko poškodbo iz § 178. ali § 179.⁴ ali če je trajal odvzem prostosti dlje kot en mesec,⁵ se kaznuje storilec z robijo do desetih let, če pa je ta oseba zbog tega izgubila življenje, z robijo najmanj šestih mesecev.⁴

¹ Za državne uslužbence gl. posebno določbo § 391.

² Prim. § 23.

³ Prim. mednarodno konvencijo o suženstvu z dne 4. septembra 1929., Sl. N. št. 234—XCVII/493, Ur. L. št. 115/26 iz leta 1930.

⁴ Gl. § 17.

⁵ Tu utegne iti za dolus directus [§ 16., odst. (1)] ali pa za odgovornost za preterintencionalne posledice [§ 17.], vendar je ta izključena, če je iz temeljnega kaz-

nivega dejanja prišlo do odvzema prostosti preko enega meseca samo po naključju. Doba enega meseca se ne računi po § 41., odst. (2), ampak po koledarskem štetju ali pa po običajnem štetju, da velja en mesec za 30 dni, kakor je za storilca kaznivega dejanja ugodneje.

§ 244.

Kdor prime storilca pri samem kaznivem dejanju¹ ali takoj po njem na begu,¹ misleč, da pobegne ali da ga ne bo mogoče najti, ali kdor po potrebi zadrži ali zapre duševno bolno osebo,² se kaznuje, če ne obvesti o tem odvzemu prostosti nemudoma krajevnega policijskega oblastva,³ z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.

¹ Gl. § 114. k. p.

² Gl. §§ 32. in 34. [avstrijskega] preklicnega reda z dne 28. junija 1916., št. 207. drž. zak.

³ Po § 114., odst. (2), k. p. mora prijeto osebo takoj izročiti preiskovalnemu sodniku, sreskemu sodišču ali prvemu policijskemu oblastvu, ki ga najde [tudi orožništvu]. Če tega ne more storiti, mora to takoj naznaniti enemu izmed omenjenih oblastev. Če tega naklepoma ne stori [omisivni delikt], ga zadenejo posledice § 244.

§ 245.

(1) Kdor odvzame maloletno osebo¹ izpod oblasti njenih roditeljev, varuhov [skrbnikov] ali vobče oseb, ki so po zakonu upravičene, skrbeti zanjo, se kaznuje z zaporom do enega leta, če pa maloletna oseba ni dovršila štirinajstih let, z zaporom najmanj treh mesecev.

(2) Tak storilec se kaznuje z robijo do petih let, če se je izvršil odvzem z namero, da bi se maloletna oseba porabljala za beračenje ali v drugo koristoljubno svrhu.

(3) Zaradi dejanj iz tega paragrafa sme sodišče storilcu omiliti kazen po svobodni oceni; v po-

sebno lahkih primerih pa ga sme tudi oprostiti vsake kazni.

¹ Gl. § 14., št. 1.; vključeni so tudi «otroci». Ni odločilno, ali maloletna oseba na to pristane sama ali ne.

§ 246.

(1) Kdor odvede žensko osebo s silo,¹ pretnjo zločinstva ali prestopka ali prevaro² z namero, da bi on ali kdo drugi stopil z njo v zakon [brak], se kaznuje z zaporom.

(2) V posebno težkih primerih se kaznuje z robijo do petih let.

(3) Pregarjati se začne na predlog.

(4) Če pa se zakon tudi sklene, je dopustno preganjati storilca samo, ako se zakon razveljavi.

¹ Gl. § 14., št. 7.

² Prevara tukaj ni tehnični pojem v zmislu § 334., ampak običajna zvijsača [§§ 117., 142.].

§ 247.

Kdor ogrozi varnost kakšne osebe z resno pretnjo zločinstva,¹ se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.

¹ Gl. odl. S. S. B. z dne 9. septembra 1930., Sl. Pr. št. 178.: Ni treba, da se ogroženi pretnje boji; zadostuje, da je pretnja resna, da ograža varnost osebe in je zato sposobna, vznemiriti ogroženca.

§ 248.

Kdor seže pri tepežu ali prepiru po nožu ali drugem nevarnem orodju ter s tem ogrozi varnost druge osebe, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.¹

¹ Gl. pripombi ² k § 180. in ³ k § 181. novel. k. z.

§ 249.

Z zaporom do treh mesecev ali v denarju do 3.000 dinarjev se kaznuje, kdor ne pomaga, brez nevarnosti za samega sebe ali za drugega, po možnosti onemu, čigar življenje je v očividni in neposrednji nevarnosti.¹

¹ Ni odločilno, ali je bila nevarnost provzročena od ljudi [eventualno od ogrožene osebe same] ali živali ali po prirodni sili.

§ 250.

(¹) Kdor¹ vdre v tuje stanovanje ali zaprte prostore zoper voljo upravičene osebe ali se na zahtevo upravičene osebe ne umakne odtam, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.

(²) Če uporabi storilec pri tem silo ali preti s silo,² se kaznuje z zaporom. Za poskus se kaznuje.

(³) Pregarjati se začne na predlog.

(⁴) V posebno lahkih primerih sme sodišče tudi oprostiti vsake kazni.

¹ Za državne uslužbence gl. § 396.

² Gl. § 14., št. 7.

XXII. p o g l a v j e.

Kršenje tujih tajnosti.

§ 251.

(¹) Kdor¹ neupravičeno² odpre tuje pismo ali brzojavko ali drugo zaprto pisanje ali pošiljko ali kdor neupravičeno obdrži, prikrije, uniči ali izroči drugemu tuja pisma, tuje pošiljke, brzojavke ali tuja zaprta pisanja, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.

(²) Kdor priobči drugemu tajnost, ki jo je zvedel s tem, da je neupravičeno odprl tuje pismo, tujo pošiljko, tujo brzojavko ali druga tuja zaprta

pisanja, ali jo uporabi z namero, da bi pridobil sebi ali drugemu korist ali da bi storil prizadeti osebi škodo, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.³

¹ Za državne uslužbence poštna stroke gl. §§ 402. do 404.

² Gl. predpise o otvarjanju zaprtih priobčil v sodni preiskavi v §§ 145. do 150. k. p.

³ Pregarjati se začne na predlog [§ 253.].

§ 252.

Z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev se kaznujejo: pravni zastopniki, branilci in zastopniki v pravnih poslih, javni notarji [beležniki], kolikor ne poslujejo kot sodni poverjeniki, zdravniki, medicinci, babice, lekar-narji in pomočniki teh oseb in vobče vsi organi zdravstvene policije in bolnice in organi javnih in privatnih organizacij za zavarovanje življenja, zdravja in invalidske podpore in zavarovanje zoper nezgode, če neupravičeno¹ razodenejo drugim zasebne tajnosti, ki so jih zvedeli v izvrševanju svojega poklica.^{2 3}

¹ Gl. generalno določbo § 23., nadalje posebne določbe § 161., odst. 2., k. p., § 168., št. 3., k. p., § 21., odst. 4., zakona o advokatih [n. p. v pripombi ¹ k § 23.], §§ 31. in 32. zakona o zdravnikih z dne 14. januarja 1931., Sl. N. št. 17—V/20, Sl. L. št. 107/18, § 2. zakona o zdravnikih-specialistih za bolezni ust in zob in o zobnih tehnikih z dne 18. novembra 1930., Sl. N. št. 271—XCIII/575, Sl. L. št. 54/8 iz leta 1931. [Za razodetje službene tajnosti gl. §§ 401. do 403.].

² Pregarjati se začne na predlog [§ 253.].

³ Prim. glede tvorniške ali trgovinske tajnosti § 368.

§ 253.

Kazniva dejanja, navedena v §§ 251. in 252., se začnoregarjati na predlog.

XXIII. poglavje.

Kazniva dejanja zoper občno zdravje.

§ 254.

(1) Kdor se ne ravna po predpisih, s katerimi je odredilo pristojno oblastvo¹ preglede ali odreditve ali prepovedalo izvestna vnašanja za zaščito zoper prenos ali zoper širjenje nalezljive bolezni pri ljudeh², in prenese s tem nalezljivo bolezen, se kaznuje z robijo do dveh let ali s stroгим zaporom.

(2) Če je kdo zbog tega umrl, ostal težko poškodovan ali se mu je zdravje znatno okvarilo, se kaznuje storilec z robijo do desetih let.³

(3) Kdor stori to dejanje iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.

¹ Po uredbi o razdelitvi na oddelke predsedništva ministrskega sveta in ministrstev z dne 19. aprila 1929., Sl. N. št. 94—XXXIX/208, Ur. L. št. 205/50: ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje. [Zakon o ukinitvi, izpremembi in dopolnitvi zakonitih predpisov, ki se nanašajo na vrhovno državno upravo, z dne 3. decembra 1931., Sl. N. št. 285—XCIII/655, Sl. L. št. 17/2 iz leta 1932., nima v tem pogledu nobene izpremembe.]

² Gl. zakon o zatiranju nalezljivih bolezni z dne 10. januarja 1930., Sl. N. št. 18—VII/31, Ur. L. št. 137/31; pravilnik o prijavljanju nalezljivih bolezni in o zbiranju podatkov o njih gibanju z dne 28. marca 1930., Sl. N. št. 71—XXV/142, Sl. L. št. 30/9; pravilnik o preiskovanju in izsledovanju nalezljivih bolezni in izvajanju potrebnih ukrepov z dne 4. novembra 1930., Sl. N. št. 268—XCII/565, Sl. L. št. 43/6 iz leta 1931., pravilnik o izločanju obolelih oseb itd. z dne 5. januarja 1931., Sl. N. št. 12—IV/16, Sl. L. št. 4/30; pravilnik o prevažanju okuženih bolnikov z dne 16. julija 1931., Sl. N. št. 161—LIII/356, Sl. L. št. 317/49; pravilnik o cepljenju zoper steklino z dne 4. novembra 1930., Sl. N. št. 268—XCII/569,

Sl. L. št. 152/29 iz leta 1931.; pravilnik o desinfekciji in desinsekciji z dne 20. februarja 1931., Sl. N. št. 49—XIII/81, Sl. L. št. 161/31; pravilnik o kontroli nad rekonescenti in klicenosci z dne 5. januarja 1931., Sl. N. št. 11—III/9, Sl. L. št. 162/31; pravilnik o pobijanju gobavosti z dne 14. februarja 1931., Sl. N. št. 43—XII/72, Sl. L. št. 141/31; pravilnik o pobijanju trahoma z dne 14. februarja 1931., Sl. N. št. 43—XII/71, Sl. L. št. 142/31; pravilnik o zatiranju nalezljivih bolezni v stanovanjih, kjer skupno živi ali se zbira večje število ljudi, z dne 5. januarja 1931., Sl. N. št. 11—III/8, Sl. L. št. 51/7; zakon o pobijanju endemične sifilide z dne 31. marca 1931., Sl. N. št. 87—XXVIII/198, Sl. L. št. 192/35; zakon o pobijanju malarije z dne 29. aprila 1931., Sl. N. št. 107—XXXII/232, Sl. L. št. 210/36.

³ Gl. § 17.

§ 255.

(1) Kdor se ne ravna po predpisih, s katerimi je odredilo pristojno oblastvo¹ preglede ali odreditve ali prepovedalo izvestna vnašanja za zaščito zoper prenos ali zoper širjenje kužne bolezni pri živini,² perutnini,² divjačini in ribah, pri gozdu,³ sadju,⁴ poljskih posevkih ali rastlinah vobče,⁵ in prenese s tem kužno bolezen pri njih, se kaznuje s strogim zaporom.

(2) Kdor stori to dejanje iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.

¹ Po uredbi, navedeni v pripombi ¹ k § 254.: ministrstvo za poljedelstvo.

² Gl. zakon o pospeševanju živinoreje z dne 21. decembra 1929., Sl. N. št. 307—CXXXI/654, Ur. L. št. 163/35 iz leta 1930.; pravilnik o uporabi in izvrševanju ukrepov za zaščito zoper živalske kužne bolezni in za njih zatiranje z dne 28. aprila 1931., Sl. N. št. 102—XXXI/225, Sl. L. št. 666/85.

³ Gl. zakon o gozdih z dne 21. decembra 1929., Sl. N. št. 307—CXXXI/647, Ur. L. št. 162/35 iz leta 1930.

⁴ Gl. pravilnik o kontroli presnega sadja, namenjena za izvoz, z dne 3. junija 1931., Sl. N. št. 130—XL/283, Sl. L. št. 298/47.

⁵ Gl. določbe zakona o zatiranju bolezní in škodljivcev kulturnih rastlin z dne 9. decembra 1929., Sl. N. št. 300—CXXVI/621, Ur. L. št. 104/23 iz leta 1930.; pravilnik k temu zakonu z dne 23. septembra 1931., Sl. N. št. 262—LXXXI/565, Sl. L. št. 573/76.

§ 256.

(1) Kdor izvrši, spolno okužen,¹ telesno združitev ter drugega okuži ali ga kakorkoli izpostavi nevarnosti te okužitve, se kaznuje z zaporom in v denarju do 50.000 dinarjev.

(2) Če je storilec mož proti svoji ženi ali žena proti svojemu možu, se začne preganjati samo na tožbo zakonskega druga.²

¹ Za spolni [venerični] bolezní se štejeta po zakonu o zatiranju nalezljivih bolezní [n. p. v pripombi ¹ k § 254.] kapavica in sifilida [§ 40.].

² Gl. § 86.

§ 257.

(1) S strogim zaporom, v primerih manjše nevarnosti pa z zaporom ali v denarju se kaznuje, kdor dodaja vodi¹ ali drugim živlenskimi potrebščinam² sestavine, ki utegnejo okvariti zdravje ljudi, kakor tudi kdor ima take potrebščine, škodljive za zdravje ljudi, v zalogi zaradi prodajanja.

(2) Če kdo zbog uporabe take vode ali takih živlenskih potrebščin umre ali se mu zdravje znatno okvari, se kaznuje storilec z robijo do desetih let.³

(3) Kdor stori to dejanje iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom ali v denarju do 50.000 dinarjev.

¹ Gl. na podstavi § 59. zakona o zatiranju nalezljivih bolezní izdani pravilnik o nadzorstvu nad pitno vodo z dne 5. januarja 1931., Sl. N. št. 17—V/22, Sl. L. št. 155/30.

² Gl. zakon o nadzorstvu nad živili z dne 8. februarja 1930., Sl. N. št. 36—XIII/64, Ur. L. št. 156/34; pravilnik o natančnejših določilih za izvrševanje zakona o nadzor-

stvu nad živili z dne 3. junija 1930., Sl. N. št. 139—LII/298, Sl. L. št. 139/23; pravilnik o posebni izobrazbi strokovnjakov za živila z dne 17. maja 1930., Sl. N. št. 118—XLIII/246, Sl. L. št. 146/24.

³ Gl. § 17.

§ 258.

(1) Kdor onesnaži vodo¹ ali potrebščine, ki služijo živini ali domačim živalim, ali doda tem potrebščinam sestavine, ki jim utegnejo okvariti zdravje,² se kaznuje, če je kakšna žival poginila za tem, z zaporom najmanj šestih mesecev.

(2) Kdor stori to iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.

¹ Gl. pripombo ¹ k § 257.

² Gl. pripombo ² k § 257.

§ 259.

Kdor ima na prodaj narejena zdravila,¹ ki nimajo onih dobrih lastnosti, katere jim pripisuje prodajalec, ne da bi bil na njih pismeno označil vse sestavine, se kaznuje z zaporom; poleg tega pa se sme kaznovati tudi v denarju do 20.000 dinarjev.

¹ Gl. zakon o lekarnah [apotekah] in nadzorstvu nad prometom z zdravili z dne 7. aprila 1930., Sl. N. št. 85—XXXIII/187, Sl. L. št. 48/7 iz leta 1931., izpremenjen in dopolnjen z zakonom z dne 30. novembra 1931., Sl. N. št. 285A—XCIV/696, Sl. L. št. 653/83; gl. nadalje zakon o opojnih drogah z dne 30. novembra 1931., Sl. N. št. 285—XCIII/677, Sl. L. št. 652/83.

§ 260.

(1) Kdor napravlja za prodajo zdravila ali ima na prodaj zdravila,¹ ki utegnejo biti škodljivih posledic za zdravje onega, ki jih uporabi, se kaznuje z robijo do treh let.

(2) Če kdo zbog uporabe tega sredstva težko oboli, se kaznuje storilec z robijo do petih let; če pa kdo umre, se kaznuje storilec z robijo do desetih let.²

(3) Kdor stori to dejanje iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom in v denarju do 20.000 dinarjev.

¹ Gl. pripombo ¹ k § 259. Prim. še zakon o prometu in kontroli umetnih sladil z dne 18. novembra 1930., Sl. N. št. 271—XCIII/574, Sl. L. št. 114/19 iz leta 1931.

² Gl. § 17.

§ 261.

(1) Lekarnar,¹ njegov zastopnik ali pomočnik, ki dá, ko pripravlja zdravilo, drugo zdravilo namesto predpisanega in zahtevanega ali ga ne napravi v predpisani razmeri ali količini, se kaznuje, če nastopijo zbog tega škodljive posledice za bolnikovo zdravje, z robijo do petih let, če pa bolnik zbog uporabe takega zdravila umre,² z robijo do desetih let.

(2) Kdor izmed njih stori to dejanje iz malomarnosti, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.

¹ Gl. pripombo ¹ k § 259.; nadalje pravilnik o priročnih lekarnah zdravnikov in živinozdravnikov z dne 1. aprila 1931., Sl. N. št. 78—XXIV/170, Sl. L. št. 201/35.

² Gl. § 17.

§ 262.

(1) Kdor zdravi bolnike, ne da bi imel predpisano strokovno izobrazbo, obrtoma ali za nagrado, se kaznuje z zaporom.

(2) Kdor se izda brezpravno za zdravnika¹ in zdravi bolnika, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.

(³) Če se je zbog tega zdravljenja bolezen tako poslabšala, da je življenje ogroženo ali da bolnik umre, se kaznuje storilec z robijo do desetih let.²

¹ Gl. zakon o zdravnikih in zakon o zdravnikih-specialistih za bolezni ust in zob in o zobnih tehnikih [n. p. o obeh zakonih v pripombi ¹ k § 252.] in uredbo o opravljanju pripravniške zdravniške službe z dne 3. februarja 1931., Sl. N. št. 29—VIII/45, Sl. L. št. 254/41.

² Gl. § 17.

§ 263.

Zdravnik, ki oškoduje s svojo malomarnostjo pri zdravljenju zdravje ali znatno poslabša bolezen osebe, ki jo zdravi,¹ se kaznuje z zaporom do treh let in v denarju do 30.000 dinarjev, če pa bolnik zbog tega² umre,¹ s strogim zaporom najmanj dveh let.

¹ Prim. §§ 177. in 182.

² V poštev pride določba § 16., odst. (2), ne pa § 17.

§ 264.

Zdravnik, ki uporabi doslej nepreskušeni način zdravljenja ali izvrši doslej nepreskušeno kirurško operacijo brez pristanka bolnikovega ali njegovega zakonitega zastopnika,¹ če je bolnik brez zavesti ali če še ni dovršil šestnajstih let, pa bolnik zbog tega umre, se kaznuje z robijo do petih let in poleg tega se mu prepove,² izvrševati zdravniški poklic za dobo od dveh do petih let.³

¹ Samo naklepno dejanje je kaznivo. Prim. § 25. zakona o zdravnikih [n. p. v pripombi ¹ k § 252.]: Zdravniki so dolžni, se v izvrševanju privatne prakse natančno držati sodobne zdravniške znanosti.

² Obligatorno, ne — kakor v § 58. — fakultativno.

³ Za povratek gl. § 58., odst. (3).

§ 265.

Z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev se kaznuje:

1. kdor ima nalezljivo bolezen, pa prevzame službo v kakšni hiši, preden ga proglasi zdravnik za zdravega ali ne več nevarnega za zdravje drugih;

2. kdor sprejme v službo osebo, o kateri ve, da ima nalezljivo bolezen, za katero se mora zdraviti po naredbi pristojnega oblastva.¹

¹ Gl. pripombo ² k § 254.

§ 266.

(¹) Z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev se kaznuje:

1. kdor umetno pripravlja živila za prehrano ljudi in živali, pa jih prodaja pod imenom pravih in naravnih potrebščin;

2. kdor hrani živila v nečistih ali za zdravje škodljivih posodah ter jih prodaja;

3. kdor prodaja pokvarjena živila za prehrano, zlasti pa meso poginulih živali.¹

(²) Živila se odvzamejo in uničijo.²

¹ Gl. pripombo ² k § 257.

² Gl. § 59. Eventualni izkupiček se steka v fond [§ 42., odst. (²)]; gl. § 70. uredbe o izvrševanju očuvalnih odredb [n. p. v pripombi ² k § 50.].

§ 267.

Z zaporom do treh mesecev in v denarju do 3.000 dinarjev se kaznuje, kdor onesnaži vodnjak, studenec, reko ali potok, iz katerih zajemajo pojedinci ali občine pitno vodo,¹ kdor pa jih zastrup-

lja in provzroči s tem nevarnost za življenje ali zdravje ljudi ali živali, z robijo do petih let.

¹ Gl. pripombo ¹ k § 257.

§ 268.

Z zaporom do šestih mesecev in v denarju do 5.000 dinarjev se kaznujejo:

1. gostilničarji in kavarnarji [kafedžije], ki strežejo z močnimi pijačami maloletnikom pod šestnajstim letom zaradi neposrednje ali posrednje uporabe. Obsojencu, ki je v povratku, se sme prepovedati izvrševanje obrata;¹

2. kdor zavede osebo pod šestnajstim letom, da se na javnem kraju upijani;

3. kdor neupravičeno streže z morfijem, kokainom, opijem in drugimi podobnimi opojili, ki učinkujejo škodljivo na zdravje;

4. kdor ve za prepoved iz § 55., pa streže tam označenim osebam s takimi pijačami.

¹ Gl. § 59., odnosno § 70. uredbe o izvrševanju očitvalnih odredb [n. p. v pripombi ² k § 50.].

XXIV. p o g l a v j e.

Kazniva dejanja zoper javno moralo.

§ 269.

Z robijo do desetih let se kaznuje:

1. kdor primora žensko osebo, s katero ni oženjen, s silo¹ ali s pretnjo istočasne nevarnosti za življenje ali telo do telesne združitve;² ali

2. kdor izvrši telesno združitev z žensko osebo, ki jo spravi predhodno v nezavestno stanje ali jo drugače onespособi za obrambo.

¹ Gl. § 14., št. 7.

² copula carnalis; ne zadostuje nečisto dejanje v zmislu § 289.

§ 270.

Kdor izvrši telesno združitev z žensko osebo, s katero ni oženjen in ki zbog duševne bolezni, slaboumnosti, omamljene zavesti ali iz drugih vzrokov ni sposobna za obrambo, se kaznuje z robijo do osmih let.

§ 271.

(1) Kdor izvrši telesno združitev z žensko osebo, ki jo je predhodno lažno uveril, da je z njo oženjen, se kaznuje s strogim zaporom.

(2) Poskus se kaznuje.

(3) Pregarjati se začne na predlog.

§ 272.

(1) Kdor izvrši v primerih §§ 269. in 270. samo nečisto dejanje,¹ ne pa tudi telesne združitve same, se kaznuje s strogim zaporom.

(2) Kdor izvrši v primeru § 271. samó nečisto dejanje, se kaznuje z zaporom do enega leta.

(3) *Pregarjati se začne kaznivo dejanje iz odstavkov (1) in (2), če ni bilo storjeno javno, samó na predlog.*²

¹ O pojmu gl. § 289.

² Izpremema v primeru s prejšnjo določbo, da se preganja vsakokrat samo na predlog, je bila potrebna, ker določa § 287., da se preganja vsako javno storjeno nečisto dejanje po službeni dolžnosti.

§ 273.

(1) Kdor izvrši z žensko osebo, ki ni dovršila štirinajstega leta, telesno združitev, se kaznuje z robijo do desetih let.

(2) Kdor izvrši proti taki osebi nečisto dejanje, se kaznuje s strogim zaporom.

(³) *Preganjati se začne kaznivo dejanje iz odstavka (2), če ni storjeno javno, samó na predlog.*¹

¹ Gl. pripombi ¹ in ² k § 272.

§ 274.

(1) Z robijo do petih let se kaznuje:

1. kdor¹ zlorabi moško osebo pod štirinajstim letom za telesno združitev;

2. kdor² izvrši telesno združitev s svojim maloletnim pastorkom, posvojenim otrokom, rejencem ali rejenko ali s svojo varovanko.

(2) Kdor² izvrši nečisto dejanje proti tem osebam, se kaznuje s strogim zaporom.

¹ Spolno zrela ženska oseba [prim. §§ 269. in 273.].

² Moška ali ženska oseba.

§ 275.

(1) Z robijo do desetih let se kaznuje:

1. kdor izvrši kot starejšina, nadzornik, zdravnik, verski predstavnik, vzgojitelj, učitelj ali drug organ, izkorišča oblast, ki mu jo daje ta njegov položaj, proti osebi, s katero je v dotiki ali na katero ima po tem svojem položaju vpliv, telesno združitev¹ s to osebo;

2. kdor izvrši telesno združitev z osebo, ki je pod njegovim nadzorom v zaporu, bolnici, sirotišču, v zavodu za vzgajanje ali poboljševanje, v prisilni delavnici ali v zavodu za zdravljenje ali čuvanje.

(2) Zaradi izvršenega nečistega dejanja² se kaznuje storilec v tem primeru s strogim zaporom.

¹ Gl. § 269.

² Gl. § 289.

§ 276.

(1) Kdor¹ zavede s tem, da zlorabi zaupanje spolno neomadeževane maloletne² deklice, ki je dovršila štirinajst let, to deklico v telesno združitev, se kaznuje z zaporom najmanj šestih mesecev.

(2) Če se storilec z zavedeno deklico oženi, se ne kaznuje.³

(3) Pregarjati se začne na predlog.

¹ Samo moška oseba.

² Virgo intacta v starosti od 14. do 21. leta.

³ Če se storilec oženi po pravnomočni obsodbi ali po prestani kazni, je dopustna obnova po §§ 362. in 411. k. p. Zahtevak za povračilo škode zbog obsodbe pa ni dopusten [§ 466., odst. 3., k. p.].

§ 277.

(1) Kdor izkoristi nujo, v kateri je spolno neomadeževana ženska oseba, pa jo zavede v telesno združitev ali nečisto dejanje s seboj ali s kom drugim, se kaznuje s strogim zaporom.

(2) Storilec se ne kaznuje, če z zavedeno žensko sklene zakon.¹

(3) Pregarjati se začne na predlog.

¹ Gl. pripombo ³ k § 276.

§ 278.

(1) Kdor odvede s silo,¹ pretnjo ali prevaro² spolno neomadeževano žensko osebo³ z namero, da bi živel z njo sam ali kdo drugi v nečistosti,⁴ se kaznuje z robijo do petih let.

(2) Če odvedena oseba ni dovršila štirinajstih let, se kaznuje storilec z robijo do desetih let.

(3) Storilec se ne kaznuje, če se s tako odvedeno žensko oženi.⁵

¹ Gl. § 14., št. 7.

² «Prevara» je tu «zviijača», prim. pripombo ² k § 246.

³ Virgo intacta vobče.

⁴ Gl. § 280. [telesno združevanje izven zakona].

⁵ Gl. pripombo ³ k § 276.

§ 279.

(1) Če oseba, s katero se je izvršila telesna združitev ali nečisto dejanje po §§ 269. do 278., zbog tega umre,¹ se kaznuje storilec z robijo najmanj petih let.

(2) Če je pretrpela oseba zbog te telesne združitve ali nečistega dejanja težko poškodbo iz § 178. ali § 179.,¹ se kaznuje storilec z robijo do dvanajstih let.

¹ Gl. § 17.

§ 280.

(1) Kdor pomaga iz navade ali iz koristoljubja izvrševati nečistost,¹ se kaznuje s strogim zaporom do dveh let.

(2) V posebno težkih primerih se kaznuje z robijo do petih let.

¹ Tu ne gre za nečista dejanja iz § 289., ampak za telesno združevanje izven zakona oseb, ki s o iam alias facturae.

§ 281.

Kdor izkorišča žensko osebo, ki izvršuje nečistost¹ obrtoma, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.

¹ Gl. pripombo ¹ k § 280.

§ 282.

Z robijo do desetih let se kaznuje:

1. kdor zvodi¹ osebo, mlajšo od osemnajstih let;

2. kdor zводи svojo ženo, hčer, sestro, vnukinjo ali osebo, poverjeno njegovemu skrbstvu ali nadzoru;

3. kdor odvede kakšno osebo zaradi nečistosti iz nje domačije ali prebivališča v drug kraj ter jo tam zapusti ali jo izroči drugemu.

¹ Nasnovanje ali pomoč, da dve osebi, ki nista iam. alias facturae, izvršita nečistost [gl. pripombo ¹ k § 280.]

§ 283.

Kdor odvede kakšno osebo zaradi nečistosti v inozemstvo ali jo komu zaradi tega odda ali se zaradi tega s kom druži, se kaznuje z robijo do petnajstih let.^{1 2}

¹ Prim. zakon o mednarodni konvenciji za pobijanje trgovine z ženskami in otroki z dne 28. februarja 1929., Sl. N. št. 117—L/273, Ur. L. št. 21/6 z dne 5. decembra 1929. [Seznamek držav, ki so z Jugoslavijo sklenile konvencijo, z dne 17. februarja 1931., Sl. N. št. 56—XVI/101, Sl. L. št. 642/82.]

² Tu velja realno-zaščitno načelo [§ 4.].

§ 284.

(1) Telesna združitev med sorodniki v premi vrsti se kaznuje z robijo do desetih let.

(2) Telesna združitev med sorodniki po krvi v stranski vrsti do vštete druge stopnje¹ se kaznuje z robijo do petih let.

(3) Telesna združitev med sorodniki po svaštvu do vštete prve stopnje¹ in med krstnim botrom in krščencem ali tega roditeljem se kaznuje z zaporom do enega leta.

¹ Gl. pripombo ³ k § 135.

§ 285.

Zaradi nenaravne nečistosti¹ med ljudmi se kaznuje storilec s strogim zaporom, kolikor ne prehaja to dejanje v težje kaznivo dejanje.

¹ Glede na določbo § 287. prihajajo kot *sodomia ratione sexus* samo taka dejanja v poštev, ki se izvršujejo na podoben način kakor *coitus membrorum*, ne pa mutualna onanija, *cunilingus* itd.

§ 286.

Zaradi nenaravne nečistosti¹ med človekom in živaljo se kaznuje storilec z zaporom do enega leta.

¹ «Bestialiteta» ali «*sodomia ratione generis*» je samo spajanje spolnih udov [človeškega in živalskega].

§ 287.

Kdor javno izvrši nečisto dejanje,¹ se kaznuje z zaporom ali v denarju do 50.000 dinarjev.

¹ Gl. § 289. Kjer je tako dejanje že samo po sebi strože kaznivo [§§ 272. do 275., 277. in 279.], je neodločilno, ali je javno ali nejavno storjeno.

§ 288.

(¹) Kdor ima javno predavanje nemoralne vsebine, s katerim nasnavlja na nečistost ali nečista dejanja, kakor tudi kdor izdeluje, prodaja, razširja ali vobče daje v javni promet spise, novine, slike in druge predmete, ki obsežajo težko kršitev javne morale,¹ se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.²

(²) Predmeti kaznivega dejanja se odvzamejo.

¹ Gl. zakon o mednarodni konvenciji za pobijanje prometa in trgovine z nemoralnimi publikacijami z dne 28. februarja 1929., Sl. N. št. 117—L/272, Ur. L. št. 15/4 z

dne 28. novembra 1929. [Gl. seznamek držav itd., naveden v pripombi ¹ k § 283.]

² Gl. čl. 49. tisk. zak., čigar vsebina je derogirana, kolikor se dejanski stan krije z onim § 288. Drugi odstavek čl. 49. tisk. zak. je nadomeščen [gl. § 2., odst. (2)] tako, da velja odvzem predmetov kot očuvalna odredba po § 59., toda ne glede na to, čigava last so.

§ 289.

Za nečisto dejanje se smatra po predpisih tega poglavja vsako tako dejanje, s katerim kani storilec zadostiti svoji telesni pohoti.

XXV. p o g l a v j e.

Kazniva dejanja zoper zakon [brak] in rodbino.

§ 290.

(1) Kdor¹ stopi v nov zakon, dasi je že v zakonitem zakonu, se kaznuje s strogim zaporom.

(2) Prav tako se kaznuje tudi oseba, ki je stopila, najsi neoženjena ali neomožena, v tak zakon, ko je vedela za že obstoječi zakon.²

(3) Zastaranje tega kaznivega dejanja prične teči s prestankom prejšnjega zakona.³

¹ Za muslimane gl. § 23.

² Verski predstavnik, ki naklepoma poroči, je kazniv po § 399.

³ Gl. § 79., odst. 1. Tu gre za delikt stanja [Statusdelikt].

§ 291.

(1) Kdor prikrije, ko stopa v zakon, zvijačno drugi stranki činjenico, zbog katere se more proglasiti zakon za ničnega ali razveznega, se kaznuje s strogim zaporom.

(2) Prav tako se kaznuje tudi, kdor zavede drugega, ko stopi z njim v zakon, z zvijačno preslepitvijo, zbog katere se more zakon izpodbijati.

(³) Pregarjati se začne storilec na predlog, in sicer samo, če se proglasi zakon zbog prikrite činjenice ali zbog preslepitve za neveljavnega.¹

¹ To ima vpliv na pričetek zastaralne dobe [gl. §§ 80. in 290., odst. (³)].

§ 292.

(¹) Z zaporom do *enega leta*¹ se kaznuje mož ali žena zaradi prešuštva, ki bi ga eden izmed njiju izvršil z drugo osebo, *a tudi ta druga oseba* se kaznuje z isto kaznijo.

(²) Pregarjati se začne na zasebno tožbo, *toda preganjanje je izključeno, če sta bila zakonca pred storjenim prešuštvom pravnomočno ločena*² od mize in postelje. S smrtjo razžaljenega moža, odnosno razžaljene žene, preстане pravica do tožbe.

(³) Če sta živela zakonca v času, ko se je izvršilo prešuštvo, ločeno,³ sme sodišče storilca tudi oprostiti vsake kazni.

¹ Izprememba «do dveh let» v «do enega leta».

² Po prejšnjem besedilu je bilo moči zasebno tožbo podati šele, če je bil zbog prešuštva zakon razvezan ali če sta bila zakonca ločena od mize in postelje. To je sedaj odpravljeno in se more zasebna tožba vložiti v treh mesecih a die scientiae facti et auctoris [§ 86.]. Ločenih rimskih katolikov ne zadene dolžnost zakonske zvestobe.

³ V izvorniku je stalo prej: «vodili odvojeno život», sedaj stoji: «vodili odvojeni život». Izprememba je samo stilističnega značaja; zmisel je, da zakonca nista imela več dejanske bračne skupnosti.

§ 293.

(¹) Kdor odvede deklico pod osemnajstim letom z njenim pristankom, toda brez dovolitve njenega roditelja ali onega, ki mu gre pravica, skrbeti za njeno osebnost, z namero, da bi se on ali kdo drugi oženil z njo, se kaznuje z zaporom do treh

let, kolikor ne prehaja to dejanje v težje kaznivo dejanje. Pregarjati se začne na predlog.

(²) Če pa se zakon tudi sklene, je dopustno pregarjati storilca samo, če se zakon razveljavi.

§ 294.

Roditelji, redniki, varuhi [skrbniki] in vobče oni, ki jim je poverjeno skrbstvo za otrokovo osebnost, se kaznujejo, če ga zanemarijo ali če s prekoračitvijo svoje pravice kaznovanja grdo ravnaajo z otrokom, ki je pod njih oblastjo ali nadzorom, s strogim zaporom, kolikor ne prehaja to dejanje v težje kaznivo dejanje.

§ 295.

Kdor¹ ve, da se more zakon razveljaviti, pa vendarle pomaga, da se izvrši poroka, se kaznuje z zaporom do treh mesecev.

¹ Za verske predstavnike gl. § 399.

§ 296.

(1) Kdor podvrže ali zamenja otroka pod sedmimi leti in s tem oškoduje njegovo rodbinsko razmerje, se kaznuje z zaporom; če pa se je storilo to iz koristoljubja, se kaznuje s strogim zaporom.

(2) V posebno težkih primerih se kaznuje z robijo do petih let.

XXVI. poglavje.

Kazniva dejanja zoper čast.

§ 297.

(1) Kdor drugega razžali,¹ se kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.

(2) Če se je storila razžalitev javno, se kaznuje z zaporom *do enega leta*.^{2 3}

¹ Ni razžalitve, če gre za pravilno vršenje disciplinskega vzgojnega oblastva: odl. viš. dež. sod. v Splitu z dne 11. februarja 1931., Mjes. 1931., str. 228.

² Izpremema je izvršena samo zaradi razbremenitve sodišč višjih stopenj.

³ Za ta delikt, storjen pri izvrševanju mandata senatorja ali narodnega poslanca, ne velja imunitetna pravica [čl. 74. ust.].

§ 298.

(1) Če je dal kdo s svojim nedostojnim nastopanjem ali kaznivim dejanjem neposredno povod drugemu, da ga razžali, se sme razžalilec oprostiti vsake kazni.

(2) Če je razžaljenec razžalitev vrnil, sme sodišče obe stranki ali eno izmed njih kaznovati ali pa oprostiti vsake kazni.

§ 299.

Kdor ruši z izrekanjem ali raznašanjem osebnih ali domačih razmer druge osebe pokoj ali mir te osebe, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.

§ 300.

Kdor očita komu z namero, da bi ga izpostavil preziranju, kaznivo dejanje ali da je bil zbog tega obsojen, ali to priobči drugemu, najsi je sodba in kazen, izrečena zaradi tega dejanja, prestana, zastarana, odpuščena ali je prestala zbog pogojne obsodbe, odnosno najsi je pravica do kazenskega pregona zastarana ali je bila z amnestijo uničena, se kaznuje z zaporom do *treh* mesecev ali v denarju do 3.000 dinarjev.¹

¹ Gl. pripombo ¹ k § 297.

§ 301.

(1) Kdor izreka ali raznaša o kom¹ karkoli nesrešničnega, kar utegne škodovati njega časti, do-
bremu imenu ali gospodarskemu kreditu, se kaz-
nuje kot klevetnik z zaporom *do enega leta in v*
*denarju do 10.000 dinarjev.*²

(2) Kdor stori to javno, se kaznuje z zaporom
*od enega meseca do enega leta in v denarju.*³

(3) Če je meril klevetnik s posebnim namenom
na to, da bi uničil dobro ime ali gospodarski kre-
dit oklevetane osebe, se kaznuje s strogim zapo-
rom *od treh mesecev do treh let in v denarju.*⁴

¹ Prim. določbo čl. 52., odst. 1., in 56., odst. 1., tisk.
zak.

² Gl. pripombo ¹ k § 297.

³ Za omilitev velja [kakor pri §§ 245., 258. in 276.]
§ 71., št. 3., novel. kaz. zak., t. j. kazen zapora se ne more
izpremeniti v denarno kazen, razen če pride do uporabe
določbe § 305. o preklicu klevete.

⁴ Gl. pripombo ³ k § 297.

§ 302.

(1) Kdor razžali *vojsko ali mornarnico*,¹ urad ali
politično telo,² državnega vojaškega *ali* civilnega
uslužbenca,³ *člana narodnega predstavništva ali*
kakšnega drugega političnega telesa, predstavnika
priznanih ver,⁴ rzsodnika, častnega sodnika,
pričo, izvedenca, tolmača ali prevajalca ali vobče
javnega uslužbenca o priliki uradnega poslovanja
ali glede uradnega poslovanja vobče, se kaznuje
z zaporom *do enega leta ali v denarju do 10.000 di-*
narjev, če pa je bila storjena razžalitev javno, z za-
porom *od enega meseca do enega leta in v denarju*
*do 10.000 dinarjev.*⁵

(2) Kdor okleveta ista telesa ali iste osebe ob
zgoraj označenih okolnostih, se kaznuje s strogim

zaporom *do enega leta* in v denarju; če pa stori to javno, se kaznuje s strogim zaporom *od enega meseca do treh let*⁶ in v denarju.

¹ Gl. zakon o ustroju vojske in mornarnice [n. p. v pripombi ¹ k § 105.] in § 6., št. 3., voj. kaz. zak. [n. p. v pripombi ¹ k § 13.].

² Država kot celota je zaščitená zoper omalovaževalna dejanja z *lex specialis* po § 100.

³ Gl. § 14., št. 3., in tamkaj navedene pripombe.

⁴ Gl. čl. 11., odst. 3., ust.

⁵ Preklic po § 305. tu ni mogoč; po § 71., t. 3., se kazen zapora ne sme izpremeniti v denarno kazen [razen po določbah §§ 72. in 22. ali po določbi § 303.].

⁶ Preklic po § 305. je mogoč; v tem primeru se kazen zapora lahko izpremeni v denarno kazen. Poslednji primer je edini, ki je ostal od klevet iz § 302. v pristojnosti okrožnih sodišč.

§ 303.

Če bi postopala ena ali druga izmed oseb, navedenih v § 302., pri svojem uradnem poslovanju nezakonito in dala s tem prizadeti osebi povod, da stori spredaj označeno dejanje razžalitve ali klevete, sme sodišče po svobodni oceni storilcu omiliti kazen; če pa gre za razžalitev, sme razžalilca tudi oprostiti vsake kazni.¹

¹ Prim. vzporedno določbo § 131. Ugovor o resničnosti takih povodov ni obdolženčeva stvar; dokaze je treba po službeni dolžnosti izvesti [argumentum a contrario iz § 311.].

§ 304.

Klevetnika ni kaznovati, če je bil v opravičljivi zmoti, zbog katere je mislil, da je resnica, kar izreka ali raznaša.

§ 305.

Klevetniku, ki izjavi pred sodiščem, da ni resnica ono, kar je izrekal, in kleveto prekliče, sme sodišče omiliti kazen po svobodni oceni. V tem pri-

meru sme sodišče odrediti, da se sodba ob klevetnikovih stroških objavi.¹

¹ Gl. § 332., odst. 2., k. p.

§ 306.

Kdor kritizira znanstvena, umetniška, strokovnjaška in obrtna dela ali dá pojasnilo zaradi izvršitve kakšne dolžnosti ali pravice ali zaradi obrambe kakšne pravice ali zaradi zaščite opravičenih koristi, kolikor so te pretežnejše kot oškodovana korist oklevetane osebe; ali kdor opomeni ali ukori kot višji svojega podrejenca ali stori v službi prijavo ali odda kot uradnik mnenje o kakšni stvari — pa pri tem koga razžali,¹ se kaznuje zbog te razžalitve samo, če se ugotovi iz načina izražanja ali iz drugih okolnosti, ob katerih se je razžalitev storila, njegova namera, razžaliti izvestno osebo.

¹ Gl. tudi § 23.

§ 307.

(1) Kdor razžali kralja, prestolonaslednika ali kraljevskega namestnika,¹ se kaznuje z zaporom najmanj treh mesecev.

(2) Kdor razžali kateregakoli člana kraljevskega doma² *ali senat*³ *ali narodno skupščino*,⁴ se kaznuje z zaporom najmanj dveh mesecev.

(3) Kdor okleveta te osebe *ali ta telesa*, se kaznuje s strogim zaporom najmanj šestih mesecev.⁵

¹ Gl. čl. 41. do 43. ust.

² Gl. čl. 38. ust.

³ Gl. čl. 50. do 53. ust.

⁴ Gl. čl. 54. nasl. ust.

⁵ O pravici preganjanja gl. § 313., št. 2. — Pristojnost državnega sodišča za zaščito države v vseh primerih tega paragrafa.

§ 308.

Kdor razžali ali okleveta vladarja, predsednika republike ali namestnika ali člana vladarskega doma tuje države, se kaznuje po § 307., če se preganjajo taka dejanja, storjena v tej tuji državi zoper vladarja, namestnika ali člana kraljevskega doma kraljevine *Jugoslavije*, kazenski v tej tuji državi.¹

¹ O pravici preganjanja gl. § 313., št. 2.

§ 309.

(¹) Kdor razžali tujega poslanika, pooblaščenega ministra, diplomatskega agenta ali opravnika poslov, ki je poverjen pri dvoru kraljevine *Jugoslavije*, se kaznuje z zaporom.

(²) Kdor okleveta eno izmed teh oseb, se kaznuje s strogim zaporom najmanj enega meseca.

§ 310.

Kdor stori razžalitev ali kleveto proti umrli osebi, se kaznuje *po predpisih §§ 297. do 309.; toda če je preteklo v primerih iz §§ 297., 299. do 302. in § 309. ob času storjenega dejanja več kakor 30 let od smrti razžaljene ali oklevetane osebe, sme sodišče storilcu omiliti kazen po svobodni oceni, a v primeru razžalitve tudi oprostiti ga vsake kazni.*¹

¹ Dopolnitev se je izvršila, da se omogoči objektivna ocena delovanja umrlih oseb, čijih časti ni treba po preteku dobe ene generacije ščititi z istimi kaznimi kakor žive osebe; nanaša se — ne na telesa, ampak samo na osebe, ki so v zgoraj navedenih paragrafih mišljene.

§ 311.

(¹) Če obdolženec dokaže resničnost svoje trditve,¹ ga ni kaznovati kot klevetnika, sme pa se kaznovati zaradi razžalitve.

(2) Če je predmet klevete kaznivo dejanje, ki se preganja po službeni dolžnosti, se dokaže resničnost činjenic samo s pravnomočno obsodbo sodišča, pristojnega za to dejanje, razen če preganjanje ali sojenje oklevetane osebe ni dopustno ali ni izvedljivo. Dokler se postopanje zaradi tega dejanja ne dovrši pravnomočno, se postopanje zaradi dejanja klevete odloži.

¹ Onus probandi zadene tu obdolženca, ki uveljavlja exceptio veritatis; prim. pa §§ 131. in 303.

§ 312.

(1) Dokazovanje resničnosti ni dopustno:

1. v primeru §§ 307., 308. in 309.;
2. če bi se moralo dokazovati kaznivo dejanje, ki se preganja samo na zasebno tožbo;
3. če je oklevetanec zaradi kaznivega dejanja, ki ga je klevetnik navedel zoper njega, oproščen odgovornosti s pravnomočno sodno odločbo;
4. če se tičejo navedene činjenice rodbinskega življenja ali zasebnega poslovanja, ki ni v zvezi z javnim poslovanjem dotične osebe ali z industrijskim, trgovinskim ali finančnim podjetjem, ki se opira na javno zaupanje.

(2) V primeru, da dokazovanje resničnosti ni dopustno, ni uporabiti predpisa iz § 304.¹

¹ Dodatek hoče odpraviti vsako nejasnost.

§ 313.

Razžalitev in kleveta se začne preganjati:

1. na začasno tožbo: a) v primeru §§ 297. do 301. in b) v primeru § 310., kolikor ne gre za člane kraljevskega doma ali za osebe, omenjene v § 308., na zasebno tožbo zakonskega druga, roditeljev, otrok, bratov ali sester umrlega;

2. na javno tožbo: a) v primeru § 302. za vojsko ali mornarnico po odobritvi ministra za vojsko in mornarnico, za urade in politična telesa po odobritvi njih predstavnika, za javne uslužbence in ostale v § 302. navedene osebe pa na njih predlog, če pa tega sami ne podado, na predlog njih višjega oblastva; b) v primeru § 307., kolikor gre za senat ali narodno skupščino, po odobritvi njih predsednikov, a v ostalih primerih § 307. kakor tudi v primeru § 310., kolikor gre za umrle člane kraljevskega doma, po odobritvi ministra pravde; a v primerih §§ 308., 309. in, kolikor gre za umrle osebe iz § 308., na predlog vlade tuje države ali njenega diplomatskega zastopnika in po odobritvi ministra pravde.¹

¹ Vse izpremembe in vsi dodatki so zgolj posledica dopolnitev §§ 302. in 307.; gl. tamkajšnje pripombe.

XXVII. poglavje.

Kazniva dejanja zoper imovino.

1. Tatvina in utaja.

§ 314.

(1) Kdor odvzame tujo premožnost¹ drugemu z namero, da bi pridobil z njeno prisvojitvijo sebi ali drugemu protipravno imovinsko korist, se kaznuje zbog tatvine, če vrednost ukradene stvari ni večja od 1.000 dinarjev,² s strogim zaporom do enega leta, če pa je vrednost ukradene stvari večja od 1.000 dinarjev,³ s strogim zaporom in z izgubo častnih pravic.⁴

(2) Poskus je kazniv.

¹ Glede dreves v gozdu gl. § 150. zakona o gozdih z dne 21. decembra 1929., Sl. N. št. 307—CXXXI/647, Ur. L. št. 162/35 iz leta 1930., glede gozdnih policijskih deliktov gl. §§ 151. do 154. navedenega zakona.

² Izpremembe so izvršene predvsem zaradi razbremenitve okrožnih sodišč.

³ Vrednost stvari ni samo formalni kriterij za kaznovanje. Predvsem je odločilna vrednost, na katero gre naklep [gl. odst. (2)]. Samo tam, kjer ni posebnega kriterija za drugo strožjo sankcijo, bodisi po dokazu naklepa, ki obseza vrednost stvari nad 1.000 dinarjev, bodisi po okolnosti, da je naklep a priori nedoločen in da objektivni kriterij vrednosti nad 1.000 dinarjev ne pride v poštev, spada tatvina po manjši kazni v pristojnost sreskih sodišč. Gl. odločbo S. S. B. z dne 3. decembra 1930., Sl. Pr. št. 188.: Vrednosti stvari, ukradenih ali utajenih po enem storilcu, se ne seštevajo, ako so tatvine ali utaje izvršene povsem samostojno druga od druge iz različnih tatinskih naklepov.

⁴ Izguba častnih pravic pri tatvinah, ki spadajo v pristojnost sreskih sodišč, ni predvidena.

§ 315.

Kdor je zbog tatvine iz § 314.¹ dvakrat ali večkrat obsojen na kazen strogega zapora, se kaznuje v ponovnem primeru² z robijo do desetih let.

¹ Ne pa tatvine iz § 320. novel. k. z., razen če je poslednja storjena na način, označen v § 316. [Prim. nasprotujočo odločbo, nanašajočo se na prejšnje besedilo § 320., S. S. B. z dne 3. decembra 1930., Sl. Pr. št. 188., in z dne 14. januarja 1931., Sl. Pr. št. 194.]

² «Ponovni primer» ni «povratek» po § 76.

§ 316.

Tat [§ 314.] se kaznuje z robijo do desetih let:¹

1. če je storil tatvino tako, da je vlomil, vdrl ali odprl s ključem ali z drugim orodjem *zaprta poslopja, sobe, blagajne, omare in druge zaprte prostore*² ali skočil ali se splazil v zaprte prostore;

2. če je storilo tatvino dvoje ali več oseb, ki so se združile za izvrševanje tatvin;³

3. če je storil tatvino *na posebno nevaren ali drzen način*;⁴

4. če je storil tatvino iz prostorov in krajev, ki pripadajo javnim napravam ali služijo javnemu prometu;

5. če je imel ob vršenju tatvine pri sebi nevarno orodje zaradi napada ali obrambe;

6. če je storil tatvino, izkorišča je nujno drugega, provzročeno s požarom,⁵ poplavo ali podobnimi dogodki;

7. če je storil tatvino živine, katere vrednost je večja od 3.000 dinarjev.⁶

¹ Tudi če gre za primere tatvine «iz nuje», ki pa ni «tatvina, storjena v stanju skrajne sile» [gl. § 320., odst. (5)].

² Prejšnji nejasni izraz «prostorija» [«Räumlichkeit»], ki v slovenskem prevodu ni prišel do izraza, je praksi delal težkoče. Z eksemplifikativnim navajanjem je nejasnost odpravljena.

³ Plural [«tatvin»] je zakonodajec namenoma obdržal tudi v novel. k. z. št. 2. tega paragrafa je torej poseben primer [lex specialis] v primeri z deliktom iz § 138. Odst. [3] § 138. tu ne velja. Gl. tudi odl. S. S. B. z dne 17. septembra 1930., Sl. Pr. št. 180.

⁴ Izraz je namenoma ohlapno podan, da more zajeti kolikor mogoče veliko število zlasti takih tatvin, ki so storjene z uporabo modernih tehničnih sredstev. Ni pa izključeno, da obvelja tatvina že zaradi tega, ker je storjena «ponoči» [tako se je glasilo prejšnje besedilo § 316., št. 3.], za kvalificirano po § 316., št. 3., novel. k. z.

⁵ Gre za požig v zmislu § 187.

⁶ Mutatis mutandis velja tudi tu, kar je v pripombi ³ k § 314. novel. k. z. povedano.

§ 317.

Kdor je bil zbog tatvine iz § 316. obsojen dvakrat ali večkrat,¹ se kaznuje v ponovnem primeru² z *robijo*³ najmanj petih let.

¹ Odl. S. S. B. z dne 14. maja 1930., Sl. Pr. št. 172.: Prejšnjih obdolženčevih kazni zaradi zločina tatvine iz §§ 171., 173., 174. IIa in 176. IIb avstrijskega k. z. ni

istovetiti s kaznijo iz § 316., zaradi česar je v takem primeru izključena uporaba § 317. [Enaka odl. Sl. Pr. št. 178.]

² Gl. pripombo ² k § 315.

³ Ta beseda je po tiskovni napaki pri razglasitvi v Sl. N. izostala; slovenski prevod je bil od vsega početka izpopolnjen.

§ 318.

(1) Kdor protipravno prisvoji v svojo ali tujo korist tujo premično stvar, ki mu je zaupana ali ki jo je našel ali do katere je prišel po naključju,¹ se kaznuje, če vrednost utajene stvari ni večja od 1.000 dinarjev, z zaporom do enega leta ali v denarju, če pa je vrednost utajene stvari večja od 1.000 dinarjev,² s strogim zaporom in z izgubo častnih pravic.³

(2) Preganjati se začne na predlog.

¹ Pojem utaje velja tudi za izvestne delikte po zakonu o pobiianju zlorab v službeni dolžnosti [n. p. v pripombi ² k § 49.].

² Izprememba zaradi jasnejše določitve sodne pristojnosti. Tu gre samo za vrednost kot objektivni kriterij, ker kaznivost poskusa ni ustanovljena.

³ Samo v drugem primeru, ki spada v pristojnost okrožnega sodišča, je zapretna izguba častnih pravic.

§ 319.

(1) Če je storil utajo državni uslužbenec v izvrševanju javne službe¹ ali varuh, skrbnik ali vzgojitelj glede njemu zaupane imovine, se kaznuje z robijo do desetih let.

(2) Če je vrednost utajene imovine manjša od 1.000 dinarjev,² se kaznuje utajilec s strogim zaporom in z izgubo častnih pravic.^{3 4}

¹ Gl. pripombe k § 14., št. 3. [Prim. § 379.]

² Vpoštevati je, da se pri tej vrednosti poskus ne kaznuje.

³ Glede pristojnosti [senat treh sodnikov] gl. čl. 6. in 10. zakona o pobijanju zlorab v službeni dolžnosti [n. p. v pripombi ² k § 49.]. Določbe tega zakona veljajo samo za osebe, ki so v državni službi.

⁴ Ni treba predloga na kaznovanje od oškodovančeve strani; gl. odločbo S. S. B. z dne 21. maja 1930., Mies. 1930., str. 361.

§ 320.

(1) Kdor ukrade [§ 314.] ali utaji [§ 318.] iz nuje stvari v vrednosti največ do 300 dinarjev,¹ se kaznuje z zaporom do treh mesecev ali v denarju do 3.000 dinarjev.

(2) Z isto kaznijo se kaznuje tudi, kdor ukrade ali utaji živila ali življenske potrebščine² v vrednosti največ do 100 dinarjev³ zaradi neposrednje porabe ali upotrebe zase ali za svojo rodbino.

(3) V posebno lahkih primerih sme sodišče storilca tudi oprostiti vsake kazni.

(4) *Preganjati se začne na predlog.*

(5) *Predpisi tega paragrafa se ne uporabljajo, ako je tatvina storjena na način, označen v § 316.⁴*

¹ Novel. k. z. je opustil pojem tako zvane tatvine ali utaje «male vrednosti». Glede pojma «nuja» gl. pripombo ¹ k § 316.

² Zakon o pobijanju draginje življenskih potrebščin itd. [n. p. v pripombi ³ k § 59.] določa za uporabo tega zakona za življenske potrebščine: «človeško hrano [jed in pijačo], živalsko hrano, obleko, obutev, kuriavo, razsvetliavo, poljedelske priprave, kmetijsko orodje, zdravila in druge predmete nujne potrebe kakor tudi material za njih izdelovanje» [čl. 1., odst. 2.].

³ Glede pomena vrednosti 300 Din, odnosno 100 Din, gl. pripombo ² k § 318. [Po prejšnjem besedilu se je poskus kaznoval, po novel. k. z. se ne kaznuje.]

⁴ Dodatek hoče odstraniti dvome, ki so se ob prejšnjem besedilu pojavljali.

§ 321.

Če tat v primerih iz § 314. ali iz § 320. ali utajilec v primerih iz § 318. ali iz § 320.¹ prostovoljno oškodovancu vrne stvar pred obsodbo ali povrne njeno vrednost, omili sodišče kazen po svobodni oceni; če pa je storil to pred pokrenjenim postopanjem,² ga sme sodišče tudi oprostiti vsake kazni.³

¹ Ta določba velja za delikte iz §§ 315. do 317. in 319., če so dovršeni; za poskus izvršitve velja pa določba § 33.

² Gre samo za pokrenitev od strani upravičenega tožilca v zmislu določb k. p.

³ Iste določbe veljajo tudi pri deliktih prevare [gl. § 341.].

§ 322.

(1) Kdor protipravno prisvoji¹ izven primerov tatvine ali utaje sebi ali drugemu tujo premično stvar, se kaznuje z zaporom.

(2) Poskus se kaznuje.

(3) V posebno težkih primerih se kaznuje storilec z robijo do petih let.

¹ Gl. določbe §§ 1., 3. in 34. zakona o lovu [n. p. v pripombi ⁴ k § 14.]: Lastnina na ustreljeni divjačini se pridobi z okupacijo. Ker do okupacije ni moči govoriti o odvzemu drugi osebi, spada prisvojitve divjačine po neupravičencu pod § 322.

§ 323.

(1) Kdor trajno odtegne z namero, da bi komu povzročil škodo, drugemu tujo premično stvar, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.

(2) Pregarjati se začne na oškodovančev predlog.

(3) V posebno lahkkih primerih sme sodišče storilca tudi oprostiti vsake kazni.

§ 324.

Če so storili tatvino ali utajo ali dejanje iz § 322. ali § 323. zakonski drugovi drug proti drugemu ali predniki proti potomcem *ali potomci proti prednikom*¹ v premi vrsti, jih ni kaznovati, ako obstoji med temi osebami skupnost življenja; če pa te skupnosti ni, se začno preganjati na zasebno tožbo.²

¹ V prejšnjem besedilu so bile zaradi redakcijske pogreške kurzivno natisnjene besede izpuščene.

² Po zgodovinskem razvoju iz prejšnje zakonodaje [§ 189. avstrijskega k. z.; § 235. srbskega k. z.] in po ideologiji novel. k. z., ki izhaja iz antitez med § 322., odst. (3), in § 325., odst. (2), potem iz nemožne konstrukcije po določbi § 341., ki naj velja sicer kakor norme §§ 324. in 325., toda tudi za «prevaro pri državnih nabavah» [§ 336.] se vidi jasno, da misli § 324. samo na prestopke. [Gl. tudi § 325., odst. (4).]

§ 325.

(1) Zaradi tatvin in utaj in dejanj iz §§ 322. in 323., ki jih izvrše predniki proti potomcem in potomci proti prednikom v stranski vrsti, se začno preganjati storilci, če obstoji skupnost življenja, in zaradi tatvin in utaj proti zadrugarju, redniku, varuhu in vzgojitelju, na zasebno tožbo.

(2) Za te osebe sme sodišče omiliti kazen po svobodni oceni, v posebno lahkih primerih pa jih tudi oprostiti vsake kazni.

(3) Izgube častnih pravic ni izrekati.

(4) Izjemno od § 314. se poskus ne kaznuje.

(5) Poslednji trije odstavki¹ veljajo tudi za § 324.

¹ Namreč odst. (2), (3) in (4) tega paragrafa.

2. Razbojništvo in izsiljevanje.

§ 326.

Kdor odvzame tujo premično stvar s silo,¹ uporabljeno zoper kaksno osebo, ali s pretnjo istočasne nevarnosti za življenje ali telo ali kdor kakšno osebo na drug način onesposobi, preprečiti ta odzem, z namero, da bi pridobil s prisvojitvijo stvari sebi ali drugemu protipravno imovinsko korist, se kaznuje kot razbojnik z robijo do petnajstih let.

¹ Gl. § 14., št. 7.

§ 327.

Kot razbojnik [§ 326.] se kaznuje tudi tat, ki uporabi, zaloten pri dejanju tatvine, z namero, da bi ukradeno stvar obdržal, zoper kakšno osebo silo ali pretnjo istočasne nevarnosti za življenje ali telo kakšne osebe ali onesposobi kakšno osebo na drug način, da bi mu preprečila odnesti stvar.

§ 328.

(¹) Razbojnik se kaznuje z robijo najmanj petih let ali z dosmrtno robijo:

1. če se je prizadela pri razbojništvu komu¹ težka poškodba iz § 178. ali § 179.;

2. če je storilo razbojništvo več oseb;

3. če se je storilo razbojništvo ponoči;

4. če se je storilo razbojništvo s srepstjo [z okrutostjo] ali mučenjem;

5. če je imel razbojnik pri sebi zaradi napada ali obrambe ali zato, da bi uničil osebe in imovino, nevarno orodje ali razpočne tvarine.

(²) Če je bil pri tem kdo usmrčen, se kaznuje razbojnik s smrtjo ali z dosmrtno robijo.²

¹ Ne samo tisti osebi, ki ji je bila stvar vzeta.

² Gl. § 17.

§ 329.

(1) Kdor primora drugega z namero, da bi pridobil sebi ali drugemu protipravno imovinsko korist, ko mu je zapretil z zlom ali ga je onеспособil za odpor, da kaj stori ali ne stori ali trpi na škodo svoje ali tuje imovine, se kaznuje kot izsiljevalec s strogim zaporom in v denarju in z izgubo častnih pravic.

(2) Poskus se kaznuje.

§ 330.

Kdor preti z namero izsiljevanja [§ 329.] drugemu z ubojem ali z drugim *občenevarnim*¹ zločinstvom ali uporabi zoper koga silo,² se kaznuje z robijo do petih let.

¹ Prejšnje besedilo «občeznanim zločinstvom» je bila redakcijska pogreška. Za občenevarna zločinstva je treba šteti zločinstva iz § 203., kolikor se store naklepoma.

² Gl. § 14., št. 7.

§ 331.

Kdor priobči komu z namero izsiljevanja [§ 329.], da bo izročil javnosti zoper njega ali njemu bližnje¹ osebe karkoli, kar bi škodovalo njih časti,² ter ga s tem prisili, da kaj stori ali ne stori ali trpi na škodo svoje ali tuje imovine, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.³

¹ Quaestio facti.

² Tudi, če je resnično [chantage].

³ Prim. deloma podoben, deloma istoveten primer v čl. 51. tisk. zak.; glede kaznovanja s tiskom storjenega delikta gl. čl. 12. novele k tisk. zak.

§ 332.

Če vrši izsiljevalec [§§ 329. do 331.] izsiljevanja obrtoma ali nadaljevalno zoper isto osebo, se kaznuje z robijo do petnajstih let.

3. Prikrivanje in potuha.

§ 333.

(1) Kdor stvari, o katerih je mogel misliti, da so bile pridobljene s kaznivim dejanjem,¹ *ali tisto, kar je bilo dobljeno zanje s prodajo ali zamenjavo,*² prikriva, sprejema v zastavo ali z drugo namero³ kupuje ali pomaga, da se razpečajo pri drugem, se kaznuje z *zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.*

(2) Kdor to⁴ stori, a je vedel, da so bile te stvari pridobljene s kaznivim dejanjem, se kaznuje, *če vrednost stvari, pridobljenih s kaznivim dejanjem, ni večja od 1.000 dinarjev, s strogim zaporom do enega leta, če pa je vrednost stvari⁵ večja od 1.000 dinarjev, s strogim zaporom in v denarju.*⁶

(3) *Dejanja iz odstavkov (1) in (2) se preganjajo na predlog v tistih primerih, v katerih se preganja storilec kaznivega dela, s katerim so stvari pridobljene, na predlog ali na zasebno tožbo.*

(4) Kdor stori dejanje iz odstavka (2) tega paragrafa obrtoma, se kaznuje z robijo do desetih let in v denarju.

¹ Tretje osebe, t. j. tako zvano predhodno [temeljno] kaznivo dejanje. Privilegiji iz §§ 324. in 325. tu niso vpoštevni.

² Stvarna dopolnitev prejšnjega pogrešenega besedila. Le-tó je n. pr. dopuščalo, da je oseba, ki je videla, kako se je vršilo kaznivo dejanje, n. pr. tatvina bankovca za 1.000 Din, vzela v dar za ta bankovec izmenjanih deset stotakov, ne da bi jo zadela kazen.

³ Logično mora priti za besedo «namero» vejica, ker je «z drugo namero» dopolnilo k «sprejema», ne pa h «kupuje».

⁴ «To» — pomeni prikrivanje neposredno s kaznivim dejanjem [zločinstvo ali prestop, ne pa prekršek] pridobljenih stvari kakor tudi tega, kar je bilo zanje

s prodajo ali zamenjavo dobljeno. S črtanjem besed «ali je moral smatrati» iz prejšnjega besedila je postalo jasno, da gre samo za dolozne primere.

⁵ O vrednosti gl. pripombo ³ pri § 318., ker gre tudi tu za nekaznivost poskusa.

⁶ Določba iz § 141., odst. (3), tu ne velja.

4. Prevara in bankrotstvo.

§ 334.

(1) Kdor dovede koga z namero, da bi pridobil sebi ali drugemu protipravno imovinsko korist, z lažnim predstavljanjem ali prikrivanjem ali s potvarjanjem činjenic v zмотo ali ga vzdržuje v zmoti, v kateri je oni, ter ga s tem zavede, da oni na škodo svojega ali tujega imetka ali svojih ali tujih imovinskih koristi kaj stori ali ne stori ali trpi, se kaznuje zbog prevare, *če storjena škoda ni večja od 1.000 dinarjev, z zaporom do enega leta, če pa je škoda večja od 1.000 dinarjev,¹ s strogim zaporom in v denarju in z izgubo častnih pravic.*

(2) Če je to storjeno samo z namero, oškodovati drugega, se kaznuje storilec z zaporom do *enega leta* ali v denarju.

(3) Poskus se kaznuje.^{2 3}

¹ Izpjembe so izvršene zaradi razbremenitve okrožnih sodišč. O pomenu višine škode velja vse, kar smo navedli o pomenu višine vrednosti ukradene stvari; gl. pripombo ² k § 314.

² Po § 341. veljajo tudi tu predpisi §§ 321., 324., 325.

³ Gl. odl. S. S. B. z dne 26. avgusta 1930., Sl. Pr. št. 177.: Prevara, izvršena obrtoma pred veljavnostjo novega kazenskega zakonika, se kaznuje v zmyslu § 2. po milejšem § 334. kot prestopke prevare. [Velja tudi za novel. k. z.]

§ 335.

Pri pogodbah se smatra za prevaro in se kaznuje kot storilec po § 334. stranka:

1. ki je sklenila pogodbo samo kot sredstvo za prevaro ter je drugo stranko dejanski oškodovala v imetku;

2. ki je podvrgla namesto dogovorjenega predmeta drug predmet manjše vrednosti ali druge lastnosti ali zmanjšala vrednost dogovorjenega predmeta;

3. ki je preslepila drugo stranko o naravi ali bistvenih lastnostih ali sestavi in količini koristnih delov kakšnega blaga;

4. ki je preslepila drugo stranko o vrsti blaga ali njegovem izvoru, če je označba vrste blaga ali njegovega izvora, ki je blagu lažno pridodana, bistven pogoj, da se pogodba sklene.¹

¹ Gl. § 341.

§ 336.

Kdor stori prevaro pri državnih nabavah, se kaznuje z robijo najmanj treh let in v denarju.¹

¹ Gl. § 341. Navedba §§ 324. in 325. v njem je zgrešena.

§ 337.

Kdor izvršuje prevaro obrtoma,¹ se kaznuje z robijo do desetih let.²

¹ Gl. odločbo S. S. B. z dne 8. januarja 1931., Sl. Pr. št. 192.: Za obrtoma izvrševano prevaro gre, kakor hitro je pri storilcu namen, da si napravi s ponovno storitvijo prevar pridobitveni vir, pri čemer ni potreba, da bi bil ta vir reden ali izključen. Prim. še odločbo S. S. B. z dne 26. avgusta 1930., Sl. Pr. št. 177.

² Gl. pripombo ¹ k § 336.

§ 338.

(¹)¹ Kdor stori prevaro iz nuje ter prizadene s tem neznatno škodo, toda največ do 300 dinarjev, se kaznuje z zaporom do enega meseca ali v denarju do 1.000 dinarjev.

(2) V posebno lahkih primerih sme sodišče storilca tudi oprostiti vsake kazni.

(v) Pregarjati se začne storilec na predlog.²

¹ Po prejšnjem besedilu je bil to drugi odstavek. Prvi, sedaj izpuščeni, se je glasil: «Če ne znaša vrednost imovinske koristi, pridobljene s prevaro, nad 300 dinarjev, se kaznuje storilec z zaporom do treh mesecev ali v denarju do 3.000 dinarjev.» Izpustitev tega odstavka ustreza izpustitvi določb o primerih tatvin in utaj na stvareh male vrednosti.

² Gl. § 341.

§ 339.

Kdor izroči pisma, vreče ali pošiljke z denarjem, ki so zapečatenе z uradnim pečatom in opremljene z napisom vsebine, pod polno označeno vrednostjo, najsi ve, da so se odprle in da se je denar vzel iz njih, se kaznuje z zaporom.¹

¹ Tu ne velja § 321. [§ 341.].

§ 340.

Kdor uniči, poškoduje ali prikrije zavarovano stvar z namero, da bi dobil od zavarovalca zavarovalnino, ali kdor provzroči, da se potopi ali razbije ladja ali drugo prometno sredstvo, ki je zavarovano ali ki mu je tovor zavarovan, se kaznuje z robijo do desetih let in v denarju.¹

¹ Tu ne velja § 321. [§ 141.].

§ 341.

Predpisi §§ 321., 324. in 325. se uporabljajo tudi na dejanja prevare iz §§ 334. do 338.

§ 342.

(1) Kdor prodaja zaradi prevare v trgovini ali v prometu¹ surogat² blaga kot pravo blago ali pri-

svaja blagu lastnosti, ki jih nima, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju.

(2) Kdor dela to obrtoma, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.

(3) Sodna sodba se objavi,³ blago pa odvzame.⁴

¹ Gl. zakon o obrtih z dne 5. novembra 1931., Sl. N. št. 262—LXXXI/558, Sl. L. št. 572/76.

² Prim. zakon o nadzorstvu nad živili in pravilnik o natančnejših določilih za izvrševanje o nadzorstvu nad živili [n. p. o zakonu in o pravilniku v pripombi ² k § 257.].

³ Gl. pripombo ¹ k § 35.

⁴ Gl. § 59.; nadalje zakon o vinu z dne 9. decembra 1929., Sl. N. št. 297—CXXIV/610, Ur. L. št. 126/29 iz leta 1930., in pravilnik za izvrševanje zakona o vinu z dne 24. julija 1930., Sl. N. št. 184—LXVIII/404, Sl. L. št. 120/20 iz leta 1931.

§ 343.

(1) Kdor pri prodajanju krivo meri,¹ se kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.

(2) V povratku se kaznuje s strogim zaporom do dveh let ali v denarju do 20.000 dinarjev.²

¹ Prim. § 231. Po § 343. gre za uporabo pristne mere na goljufiv način. Ukinjena je določba čl. 8., odst. 4., zakona o pobijanju draginje življenskih potrebščin itd. [n. p. v pripombi ³ k § 59.].

² Povratek je tu samostojno penalizirano kaznivo dejanje.

§ 344.

(1) Dolžnik, ki navidezno ali dejanski pogorša svoje imovinsko stanje z namero, da ne bi plačal svojih dolgov, pa se otvori o njegovi imovini zaradi tega konkurz,¹ se kaznuje zbog lažnega bankrotstva z robijo do desetih let.

(2) To pogoršanje imovinskega stanja se izvrši s tem:

1. da je dolžnik vse svoje imetje ali njega del prikril, navidezno prodal, brezplačno odstopil, za slepo ceno prodal ali uničil;

2. da je sklenil lažne pogodbe o dolgu ali priznal neresnične terjatve drugih;

3. da je prikril, uničil, predrugačil ali tako vodil predpisane knjige ali one, ki so po značaju posla potrebne, da se iz njih ne more zvedeti pregled njegovega pravega imovinskega stanja;

4. da je prenesel svojo trgovino in firmo na drugega brez vednosti svojih nepoplačanih upnikov.²

¹ Gl. §§ 67. nasl. stečajnega [konkurznega] zakona z dne 22. novembra 1929., Sl. N. št. 282—CXV/567, Ur. L. št. 255/53 iz leta 1930. Prim pa tudi § 353.

² Gl. § 356.

§ 345.

Zbog malomarnega [preprostega] bankrotstva se kaznuje s strogim zaporom in z izgubo častnih pravic konkurzni dolžnik:

1. ki je postal s svojim razkošnim življenjem ali prekomernimi domačimi stroški nesposoben za plačevanje, kakor tudi če je povzročil svojo nesposobnost za plačevanje¹ s tem, da je odsvajal svojo imovino ali dele imovine za slepo ceno, prav tako pa tudi, če je dajal ali jemal blago lahko-miselno ali nerazmerno na upanje;

2. ki je zanemaril svojo trgovino in neredno vodil predpisane knjige ali knjige, potrebne po značaju posla;

3. ki je opustil, pravočasno sestaviti letno bilanco svoje trgovine;

4. ki napravi, najsi ve, da je nesposoben za plačevanje, nov dolg, izplača obstoječ dolg, dá zastavo ali ne predlaga o pravem času sodišču, naj se mu

otvori konkurz,² in oškoduje s tem svoje upnike ali nekatere izmed upnikov;

5. ki se je spustil v borzne ali druge spekulacije, ki niso v razmerju z njegovim imovinskim stanjem.³

¹ Gl. § 349.

² Gl. § 69. stečajnega zakona [n. p. v pripombi ¹ k § 344.].

³ Gl. § 356.

§ 346.

(1) Kdor postavi, ko je postal nesposoben za plačevanje, namerlo katerega izmed upnikov v ugodnejši položaj, da bi s tem oškodoval svoje ostale upnike,¹ se kaznuje s strogim zaporom najmanj šestih mesecev in z izgubo častnih pravic.

(2) Kaznovati ni upnika, ki je sprejel zavarovanje ali plačilo terjatve, ki mu dejanski pripada.²

¹ Gl. § 72., št. 1., zakona o prisilni poravnavi izven stečaja [konkurza] z dne 22. novembra 1929., Sl. N. št. 282—CXV/568, Ur. L. št. 256/53 iz leta 1930.

² Gl. § 356.

§ 347.

(1) Konkurni dolžnik,¹ ki je obljubil ali dal kakšno korist članu upniškega zbora, da bi glasoval v njegovo korist ali da bi izostal od glasovanja, se kaznuje s strogim zaporom do dveh let.

(2) Poskus se kaznuje.²

¹ Gl. § 349.

² Gl. § 356.

§ 348.

(1) Konkurni dolžnik,¹ ki slepi, da bi prišel do prisilne poravnave, konkurzno sodišče glede svojega imovinskega stanja, zlasti z lažnivim po-

ročilom iz knjig ali z lažnivo bilanco, se kaznuje s strogim zaporom do enega leta.²

(²) Z isto kaznijo se kaznuje tudi, kdor započne tako dejanje pri sodišču v korist konkurznega dolžnika.³

¹ Gl. § 349.

² Gl. § 73., št. 5., zakona o prisilni poravnavi izven stečaja [n. p. v pripombi ¹ k § 346.].

³ Gl. § 356.

§ 349.

Predpisi § 345., št. 1. in 4., in § 346. glede nesposobnosti za plačevanje veljajo tudi za prezadolženost, kolikor je prezadolženost predpostavka za otvoritev konkurza.

§ 350.

Sodišče sme kaznovati konkurznega dolžnika trgovca še s prepovedjo, samostalno voditi trgovino, v primeru § 346. pa s prepovedjo, biti član upravnega ali nadzornega odbora, direktor, prokurist ali likvidator delniške družbe.¹

¹ Gl. § 58.

§ 351.

Če izjavijo upniki pred sodbo, izrečeno zaradi kaznivih dejanj, ki so navedena v §§ 344. do 350., da je bodisi dolžnik, bodisi kdo drugi v njegovo korist deloma ali popolnoma zadostil njih terjatvam, vzame sodišče to zadostitev v pošteb ob odmeri kazni: ako je izreklo robijo, jo zmanjša v trajanju, če je zadostitev delna, ali jo zamenja s strogim zaporom, če je zadostitev popolna; ako pa je izrečen strogi zapor ali zapor, omili kazen po svobodni oceni, če je zadostitev delna, ali oprosti vsake kazni, če je zadostitev popolna.

§ 352.

Vsake kazni oprosti sodišče dolžnika v primeru § 345., št. 5., če ga je upnik nasnavljal na bórzne ali druge spekulacije, da bi zavaroval izplačilo svoje terjatve.

§ 353.

Vsi predpisi¹ o konkurznem dolžniku se uporabljajo tudi na onega dolžnika, o čigar imovini se ni otvoril konkurz zbog tega, ker ni bilo imovine, iz katere bi se plačali stroški mase.²

¹ §§ 344. do 346., 349. do 352.

² Prim. § 77. stečajnega zakona [n. p. v pripombi ¹ k § 344.].

§ 354.

(1) Kdor sporazumno z dolžnikom skrije, odpravi, odsvoji ali poškoduje izvesten sestavni del dolžnikove imovine ali kdor ostvarja izmišljene terjatve iz dolžnikove imovine, da bi pridobil s tem protipravno na škodo upnikov ali nekaterih izmed njih imovinsko korist bodisi zase, bodisi za dolžnika, bodisi za tretjo osebo,¹ se kaznuje z robijo do desetih let.

(2) Kdor stori to brez sporazuma z dolžnikom, se kaznuje z robijo do petih let.

¹ Prim. § 72., št. 2., zakona o prisilni poravnavi izven stečaja [n. p. v pripombi ¹ k § 346.].

§ 355.

(1) S strogim zaporom in z izgubo častnih pravic se kaznuje:

1. kdor ostvarja lažno terjatev ali terjatev v lažnem izplačilnem redu, da bi pridobil s tem vpliv na konkurz, ki mu dejanski ne pripada;

2. upnik, ki sprejme zase ali za tretjo osebo imovinsko korist ali obljubo take koristi, da bi glasoval v izvestnem zmislu ali da ne bi glasoval, kakor tudi oni, ki dá ali obljubi namerno upniku v isti namen imovinsko korist;

3. upnik, ki sprejme zase ali za tretjo osebo imovinsko korist ali obljubo take koristi, da bi glasoval za prisilno poravnavo, na katero ostali upniki niso pristali, kakor tudi oni, ki dá ali obljubi namerno v označenem namenu upniku posebno imovinsko korist.¹

(2) Prav tako se kaznuje konkurzni upravitelj [branilec ali skrbnik] in član upniškega odbora, ki sprejme zase ali za tretjo osebo na škodo upnika imovinsko korist ali obljubo take koristi, ki jim ne pripada.

¹ Prim. § 73., št. 1. do 4., zakona o prisilni poravnavi izven stečaja [n. p. v pripombi ¹ k § 346.].

§ 356.

(1) Če je v primerih §§ 344. do 348. konkurzni dolžnik, v primerih § 355. pa upnik ali dolžnik družba, zadruga ali društvo, se uporabljajo ti predpisi tudi na njih organe ali pooblaščenca [zlasti na člane nadzornega in upravnega odbora in direktorja, prokuriste in likvidatorje delniških družb kakor tudi na odgovorne zadruženike javne in komanditne družbe ali družbe z omejeno zavezo in družbe za posamezna podjetja], ki so izvršili dotična dejanja.

(2) Prav tako se kaznuje, kdor je samostalno vodil dolžnikove ali upnikove posle, če stori dotično dejanje.

(3) Če je pravna oseba član upniškega odbora, se uporabijo omenjeni predpisi na organe ali pooblaščenca, ki so storili dotično dejanje.¹

¹ Predpisi § 356. se uporabljajo tudi na primere §§ 72. in 73. zakona o prisilni poravnavi izven stečaja [n. p. v pripombi ¹ k § 346.], samo da so vpoštevni pri pravkar navedenih prestopkih namesto članov nadzornega ali upravnega konkurznega odbora člani zaupniškega odbora in nadzornega odbora, določenega v poravnalnem postopku [gl. § 74. navedenega zakona].

5. Oderuštvo in ogražanje kredita.

§ 357.

(¹) Kdor pogodi zase ali za drugega prekomerno imovinsko korist, izkorišča težko imovinsko stanje drugega pogodnika, njegovo nezadostno pojmovanje, lahkomiselnost ali zmoto o pomenu sklenjene pogodbe, se kaznuje s strogim zaporom najmanj enega meseca in v denarju in z izgubo častnih pravic.¹

(²) Poskus se kaznuje.

¹ Prim. zakon o prodaji kmetijskih proizvodov na zeleno z dne 7. junija 1931., Sl. N. št. 147—XLIX/323, Sl. L. št. 249/41.

§ 358.

(¹) S kaznijo iz § 357. se kaznuje tudi, kdor ve za to stanje, pa si preskrbi s prenosom kakšno terjatev ter jo prenese dalje na drugega ali sam zahteva njeno ostvaritev.

(²) Poskus se kaznuje.

§ 359.

Če je namerjal pogodnik [§ 357.] drugega pogodnika gospodarski uničiti ali če sklepa take pogodbe obrtoma, se kaznuje z robijo do desetih let in v denarju.

§ 360.

Kdor izkorišča iz koristoljubja maloletnikovo¹ lahkomiselnost ali nedostajanje skušnje zato, da

bi ta obljubil njemu ali komu drugemu izplačilo denarne vsote ali da bi kaj dal ali storil, kar predstavlja denarno vrednost, ali da bi zavaroval izpolnitev take obveze, se kaznuje z zaporom do dveh let.

¹ Tu so mišljene osebe do izpolnjenega 21. leta.

§ 361.

Kdor s hudobno namero znatno oškoduje gospodarski kredit drugega ali spravi ta kredit v resno nevarnost, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.

6. Igre na slepo srečo.

§ 362.

(1) Kdor se obrtoma bavi z igrami na slepo srečo,¹ se kaznuje v denarju do 20.000 dinarjev, v ponovnem primeru² pa tudi s strogim zaporom do enega leta in z izgubo častnih pravic.

(2) Prav tako se kaznuje tudi, kdor mamljivo zavaja ljudi v igre na slepo srečo.

(3) Kdor sicer na javnem kraju igra na slepo srečo, se kaznuje v denarju.

(4) Kdor upotrebi pri igri na slepo srečo napadne kvarte ali drugače kakšno slepilo zaradi osebnega dobička, se kaznuje z robijo do petih let in v denarju.

(5) Predmeti igre na slepo srečo kakor tudi denar, zaplenjen pri igri na slepo srečo, se odzamejo v korist fonda [§ 42.].³

¹ Pa ne iz delomrznosti [gl. § 158.].

² Ne gre za povratek po § 76.

³ Gl. § 59., vendar je odvzem obligatoren.

§ 363.

(1) Lastniki in najemniki kavarn [kafan], krčem [mehan] in drugih podobnih javnih prostorov, ki dopuščajo igre na slepo srečo ali dajo igralcem možnost za igro na slepo srečo ali jih prikrivajo, se kaznujejo v denarju.

(2) V ponovnem primeru¹ jih sme sodišče obsoditi tudi na strogi zapor do enega leta in na odvzem pravice za obratovanje trajno ali za nekaj časa² ter odrediti, da se ta obsodba ob njih stroških objavi v novinah.³

¹ Ne gre za povratek po § 76.

² Gl. § 58. Trajni odvzem, če gre za povratek.

³ Gl. pripombo ¹ k § 35.

§ 364.

(1) Kdor neupravičeno prireja loterijo srečk ali stvari kakor tudi kdor prodaja take srečke ali stvari, se kaznuje v denarju do 10.000 dinarjev, v ponovnem primeru¹ pa tudi z zaporom do šestih mesecev.

(2) Z isto kaznijo se kaznuje tudi, kdor ima neupravičeno v posesti inozemske srečke zase ali za na prodaj.

(3) Predmeti kaznivega dejanja se odvzamejo.²

¹ Ne gre za povratek po § 76.

² Obligatoren primer § 59.

7. Poškodba tujih stvari in imovinskih koristi.

§ 365.

(1) Kdor poškoduje ali uniči tujo stvar¹ ali jo stori za neporabno ali kdor odvodi tujo električno, parno ali drugo podobno silo [energijo] z namero,

da bi drugega oškodoval, se kaznuje, če *provzročena škoda ni večja od 3.000 dinarjev, z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev,*² če pa je *provzročena škoda večja od 3.000 dinarjev, z zaporom ali v denarju do 50.000 dinarjev.*

(²) *V posebno lahkih primerih sme sodišče storilca oprostiti vsake kazni.*³

(³) Pregarjati se začne na predlog, po službeni dolžnosti pa samo, če je bila poškodovana javna dobrina.

(⁴) Če je provzročil storilec škodo nad 20.000 dinarjev, se kaznuje z robijo do petih let ali s strogim zaporom.⁴

¹ Premičnino ali nepremičnino. Vendar gl. § 121.

² Izprememba je izvršena zbog razbremenitve okrožnih sodišč.

³ Poskus se glede dejanj iz odst. (¹) ne kaznuje, glede dejanj iz odst. (²) pač. Znesek višine škode ni zgolj formalnega značaja. Gl. pripombo ³ k § 314.

⁴ Ta stavek je bil v prvotnem besedilu nadaljevanje odstavka, čigar prvi stavek se je glasil: «Če ne znaša vrednost poškodbe nad 300 dinarjev, se kaznuje storilec z zaporom do treh mesecev ali v denarju do 3.000 dinarjev.» Ta pravkar navedeni odstavek je postal po sedanji razporedbi kaznivih primerov in njih kazni odveč.

§ 366.

(¹) Z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev se kaznuje:

1. dolžnik, ki proda z namero, da bi prizadel svojemu upniku škodo, premično zastavo, ki je ostala pri njem, ali ki poškoduje, uniči, stori za neporabno premično zastavo, ki je ostala pri njem;

2. dolžnik, ki poškoduje z namero, da bi prizadel svojemu upniku škodo, svojo stvar, ki jo ima oni kot ročno zastavo ali po zadržni pravici, ali jo uniči ali stori za neporabno;

3. kdor z namero, da bi prizadel upniku ali lastniku izvestnih pravic škodo, stvar, ki se je službeno zarubila ali postavila pod prepoved ali pod konkurzno postopanje ali ki služi temu za zastavo ali na kateri ima pravico do užitka, uporabi ali pridrži, odvzame temu ali jo poškoduje, uniči ali stori za neporabno;

4. kdor, ko ga čaka prisilna izvršba ali ko ta teče, z namero, da bi svojemu upniku prizadel škodo, sestavne dele svoje imovine uniči, poškoduje, odsvoji, stori za neporabne ali drugače odstrani ali izmišlja dolgove in pravne posle in tako povsem ali deloma onemogoči upnikovo poplačilo.¹

(²) Pregarjati se začne na predlog.²

¹ Rubež je predviden tudi po zakonu o občnem upravnem postopku [n. p. v pripombi ³ k § 148.] — gl. §§ 144. nasl., 151. do 155. tega zakona.

² Gl. odločbo S. S. B. z dne 4. novembra 1930., Sl. Pr. št. 185.: Zakon z dne 25. maja 1883., št. 78. drž. zak. [avstrijski devastacijski zakon] je prestal veljati.

§ 367.

(¹) Kdor odvrča z izmišljanjem, prevarnimi navedbami, sumničenjem ali z drugimi necastnimi sredstvi zoper prodajalca kupce od namerjanega kupovanja blaga pri tem prodajalcu, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju.¹

(²) Pregarjati se začne na zasebno tožbo.

¹ Prim. čl. 46., odst. 3., tisk. zak.

§ 368.

(¹) Kdor izda drugemu tvorniško ali trgovinsko tajnost, za katero je zvedel v službi,¹ se kaz-

nuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.

(2) Pregarjati se začne na zasebno tožbo.

¹ Prim. § 252.

§ 369.

(1) Kdor, zastopajoč imovinske koristi izvestne osebe ali skrbeč za njeno imovino, ne izpolni svoje dožnosti z namero, da bi oškodoval to osebo, ali zlorabi njemu dana pooblastila, se kaznuje zbog te zlorabe zaupanja z zaporom do treh let.

(2) Kdor stori to z namero, da bi pridobil s tem sebi ali komu drugemu imovinsko korist, se kaznuje s strogim zaporom najmanj treh mesecev in v denarju.

(3) Pregarjati se začne na predlog.

§ 370.

(1) Če so storili dejanja iz § 369. predniki proti potomcem ali potomci proti prednikom v premi vrsti ali en zakonski drug proti drugemu,¹ sme sodišče kazni omiliti po svobodni oceni, v posebno lahkkih primerih pa storilce tudi oprostiti vsake kazni.

(2) Pregarjati se začne na zasebno tožbo.

¹ Prim. isto stališče v §§ 324. in 325.

§ 371.

Če je storil dejanje iz § 369. advokat, javni notar, kolikor ne posluje kot sodni poverjenik, ali državni pravni zastopnik, se kaznuje s strogim zaporom, v posebno težkih primerih pa z robijo do petih let in v obeh primerih denarno.¹

¹ Za to dejanje velja zakon o pobijanju zlorab v službeni dolžnosti [n. p. v pripombi ² k § 49.], toda

samo, če gre za storilca, ki je državni uslužbenec [čl. 2. navedenega zakona]. Glede pristojnosti gl. čl. 6. navedenega zakona.

§ 372.

(1) Kdor si dá izplačati kot advokat nedolgovane vsote kot takse in stroške od onega, čigar posle je opravljal, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.¹

(2) Prav tako se kaznuje javni notar kakor tudi vsak drugi pravni pooblaščenec, ki izvršuje obrtoma tuje pravne posle, pa za to ni upravičen po zakonu, če si dá izplačati večje takse in stroške, kot je predpisano.²

¹ Gl. § 119. zakona o advokatih [n. p. v pripombi ¹ k § 23.].

² Gl. § 237. zakona o javnih beležnikih [n. p. v pripombi ³ k § 85.].

§ 373.

(1) Kdor zavede z namero, da bi pridobil sebi ali drugemu imovinsko korist, izkorišča neodobnost ali njegovo lahkomišelnost, to osebo, da se spusti v trgovanje z vrednostnimi papirji ali z blagom na borzi, najsi ve ali si mora misliti, da so taki posli v očividnem nesorazmerju z zavedenčevo imovino, se kaznuje z zaporom do enega leta in v denarju.

(2) Če storilec povrne škodo, prizadeto s svojim dejanjem, mu sodišče omili kazen po svobodni oceni; v posebno lahkih primerih pa ga sme tudi oprostiti vsake kazni.

§ 374.

(1) Kdor javno razširja neresnične vesti z namero, da bi nasnoval druge na nakup ali prodajo vrednostnih papirjev in drugih borznih predme-

tov, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju do 50.000 dinarjev.

(²) Kdor izpodkopava vrednost državnega denarja¹ ali državnih vrednostnih papirjev, se kaznuje s strogim zaporom najmanj šestih mesecev in v denarju do 100.000 dinarjev.²

¹ Gl. pripombo ¹ k § 234.

² Prim. soroden delikt po čl. 46., odst. 3., tisk. zak. [sankcija po čl. 13. novele k tisk. zak. — ista kot v § 374.].

§ 375.

Kdor opravlja obrtoma vedeževanje, razlaganje sanj, prerokovanje iz kvart ali slepi kako drugače, izkorišča praznovernost, drugega, ter si ustvarja s tem dohodek za življenje, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5.000 dinarjev.

§ 376.

Kdor odvrta koga na javni prodaji ali javni dražbi¹ od draženja s tem, da mu obljubi ali dá kakšno korist, se kaznuje v denarju do 10.000 dinarjev.

¹ Torej v sodnem izvršilnem, konkurznem ali nespornem postopku, pa tudi na vsaki javni dražbi, odrejeni od pristojnega upravnega oblastva, n. pr. glede zakupa lovišč.

§ 377.

(1) Javni posojevalci, ki neupravičeno uporabljajo prejeta zastavo, se kaznujejo v denarju do 10.000 dinarjev.

(²) Pregarjati se začno na zasebno tožbo.

§ 378.

V denarju do 20.000 dinarjev se kaznujejo javni posojevalci:

1. če ne vodijo predpisanih knjig o prejetih zastavah ali jih vodijo neredno;

2. če ne pokažejo na zahtevo oblastva teh knjig ali zastav ali če dado oblastvu netočno ali lažno obvestilo o zastavah.

§ 379.

Državni uslužbenec, ki uporabi denar, vrednostne papirje ali stvari, ki so mu poverjene po službi, ali jih dá v uporabo komu drugemu,¹ se kaznuje s strogim zaporom do treh let.

¹ Izključen je naklep prisvojitve, ker preide dejanje sicer v delikt po § 319., 322. ali 323.

§ 380.

(1) Kdor sodno zahteva¹ zavarovanje ali izplačilo dolga, o katerem ve, da mu je bil deloma ali celoma poravnán, se kaznuje z zaporom do dveh let in v denarju do 20.000 dinarjev.²

(2) Pregarjati se začne na predlog.

¹ Brez lažnih predstavljanj; ináče preide dejanje v delikt po § 334.

² Za dovršen delikt ni treba «duplo-izplačila».

§ 381.

(1) Kdor karkoli kupi od osebe, ki nima petnajstih let, brez vednosti njenih roditeljev ali varuhov ali kdor karkoli proda taki osebi ali karkoli vzame v zameno od take osebe ter jo s tem oškoduje, se kaznuje v denarju do 10.000 dinarjev.

(2) Pregarjati se začne na predlog.

§ 382.

Kdor si v primerih, kjer je določilo ceno izvestne stvari¹ ali odškodnino za izvestne posle

oblastvo,² dá izplačati ali zahteva več, kot je odrejeno, se kaznuje v denarju do 10.000 dinarjev.

¹ Gl. n. pr. § 4. zakona o ureditvi cen sladkorju in sladkorni pesi z dne 26. septembra 1931., Sl. N. št. 232—LXXII/477, Sl. L. št. 405/60.

² Gl. § 28. zakona o advokatih [n. p. v pripombi ¹ k § 23.], § 287. zakona o javnih beležnikih [n. p. v pripombi ³ k § 85.], uredba o cenah kruha v državi z dne 11. septembra 1931., Sl. N. št. 210, Sl. L. št. 368/57. [Toda prim. § 53., št. 5., zakona o pošti itd. (n. p. v pripombi ¹ k § 209.) glede prodaje poštnih znamk in vrednotic po višji ceni, če je prodajalec upravičena oseba.]

§ 383.

Kdor si samolastno pribavlja kakšno imovinsko pravico, se kaznuje z zaporom do treh mesecev ali v denarju do 3.000 dinarjev.

XXVIII. poglavje.

Kazniva dejanja zoper službeno dolžnost.

§ 384.

(1) Državni uslužbenec [§ 14., št. 3.], ki zahteva ali sprejme darilo ali drugo korist, kakor tudi oni, ki zahteva ali sprejme obljubo darila ali koristi, da bi izvršil službeni posel ali ga ne bi izvršil, ki bi ga moral tudi brez tega izvršiti ali ne smel izvršiti,¹ se kaznuje s strogim zaporom.

(2) Državni uslužbenec, ki sprejme po izvršenem takem poslu ali opustitvi posla darilo, ki mu pred tem niti ni bilo obljubljenega niti ga ni zahteval, se kaznuje z zaporom.^{2 3}

¹ Pasivno podkupljenje; gl. § 133. za aktivno podkupljenje.

² Za ta kazniva dejanja velja zakon o pobijanju zlorab v službeni dolžnosti [n. p. v pripombi ² k § 49.], zlasti gl. njegov čl. 16.

³ Poseben delikt je po čl. 3. navedenega zakona zloraba javnega ali družabnega položaja pri intervencijah za nagrado glede pogodb z državo ali samoupravnimi telesi, če se s pogodbo oškoduje država ali samoupravno telo.

§ 385.

Državni uslužbenec, ki zahteva ali sprejme darilo ali drugo korist, kakor tudi ki zahteva ali sprejme obljubo darila ali koristi, da bi izvršil službeni posel, ki bi ga po zakonu ne smel izvršiti, ali da ne bi izvršil službenega posla, ki bi ga po zakonu moral izvršiti, se kaznuje z robijo ali zatocenjem do petih let.^{1 2 3}

¹ Za primer sprejema darila po nezakonito izvršenem službenem dejanju mora veljati § 384., odst. (2).

² Gl. pripombo ² k § 384.

³ Ta določba je v primeri z določbo § 103. avstrijskega kazenskega zakonika milejša; gl. odl. S. S. B. z dne 1. oktobra 1930., Sl. Pr. št. 186.

§ 386.

(1) Državni uslužbenec, ki pogazi v izvrševanju svoje službe zakon z namero, da bi izvestni osebi koristil ali jo oškodoval, se kaznuje z zaporom najmanj šestih mesecev.

(2) Če stori to sodnik, častni sodnik ali razsodnik pri službenem poslovanju ali odločanju v pravnih stvareh, se kaznuje z zatočenjem do petih let ali z zaporom.^{1 2}

¹ Gl. pripombo ² k § 384.

² Gl. § 35. zakona o izdajanju tapij v področju kasačijskega sodišča v Beogradu in velikega sodišča v Podgorici z dne 30. maja 1931., Sl. N. št. 135—XLIV/304: Za neredno reševanje poslov o tapijah je odgovoren intabulacijski protokolist po § 386. k. z.

§ 387.

(1) Sodnik, častni sodnik ali razsodnik, ki sprejme za izvršeni ali opuščeni sodniški posel darilo ali drugo korist ali zahteva obljubo tega ali pristane na tako njemu dano obljubo, se kaznuje s strogim zaporom.

(2) Če stori to za sodniški posel, ki ga mora po tem izvršiti ali ne izvršiti, se kaznuje z robijo do petih let.

(3) Če obseza izvršitev ali opustitev sodniškega posla tudi pogaženje zakona ali drugo prekršitev službene dolžnosti, se kaznuje storilec z robijo do desetih let.¹

¹ Gl. pripombo ² k § 384.

§ 388.

Denar ali stvari, ki jih je dobil državni uslužbenec [§§ 384. do 387.], se odvzamejo v korist fonda [§ 42.].¹

¹ Velja tudi za delikt, omenjen v pripombi ³ k § 384.

§ 389.

Državni uslužbenec, ki si dá izplačati od koga v kakršnikoli obliki nekaj, česar oni ni dolžan plačati, ali več, kot je dolžan, kakor tudi državni uslužbenec, ki izplača ob izplačilu iz državne blagajne ali izroči ob izročitvi kakšne stvari v svojo korist manj, se kaznuje z zaporom.^{1 2}

¹ Gl. pripombo ² k § 384.

² Gl. § 34. zakona o izdajanju tapij [n. p. v pripombi ² k § 386.]: Ako sprejmejo občinski organi, oziroma uradniki za sestavo tapije, odhod na lice mesta in merjenje večjo nagrado, kakor je predpisana, so odgovorni po § 389. k. z.

§ 390.

Državni uslužbenec, ki izsili v kazenskem, civilnem, disciplinskem ali upravnem postopku z uporabo protipravnih sredstev kakšno izjavo, se kaznuje z zaporom.¹

¹ Gl. pripombo ² k § 384.

§ 391.

Državni uslužbenec, ki komu protipravno vzame prostost ali ga zadrži dlje, kot dopušča zakon, neprostelega ali ga nezakonito izžene, se kaznuje z zaporom do treh mesecev.¹

¹ Prim. § 243.

§ 392.

Državni uslužbenec, ki izvrši ali odredi izvršitev sodbe, ki ni postala izvršna, dasi ne gre za izvršitev, ki bi jo zakon izjemoma dopuščal pri sodbah, ki še nimajo izvršne moči, se kaznuje z zaporom do treh let.

§ 393.

(1) Državni uslužbenec, ki ne stori, kar bi bil po zakonu dolžan storiti, z namero, da bi koga obvaroval kazni, zapretene z zakonom, se kaznuje z zaporom do dveh let.¹

(2) Državni uslužbenec, ki ne izvrši pravno-močno izrečene kazni, dasi ni zaprek za izvršitev, ali izvrši namesto nje manjšo ali lažjo kazen ali izvrši kazen zoper drugo osebo namesto zoper obsojenca ali pusti obsojencu pobegniti iz kraja, kjer prestaja kazen na prostosti, se kaznuje s strogim zaporom.

¹ Prim. § 141.

§ 394.

(1) Paznik ali spremljevalec, ki pusti pobegniti osebi, kateri je prostost vzeta, se kaznuje s strogim zaporom.

(2) Če stori to iz malomarnosti, se kaznuje z zaporom do enega leta.¹

¹ Prim. § 142.

§ 395.

(1) Državni uslužbenec ali verski predstavnik, ki primora koga z zlorabo svoje službe ali svojega položaja, da kaj stori ali ne stori ali da kaj trpi, s čimer se žali kakšna njegova pravica, se kaznuje z zaporom ali v denarju do 50.000 dinarjev.

(2) Preganjati se začne na predlog.

¹ Gl. pripombo ² k § 384. Za verskega predstavnika, ki ni državni uslužbenec, zakon o pobijanju zlorab v službeni dolžnosti [n. p. v pripombi ² k § 49.] ne velja.

§ 396.

(1) Državni uslužbenec, ki nezakonito odredi ali izvrši preiskavo stanovanja ali osebe ali nezakonito odvzame korespondenco ali druge stvari, najdene pri preiskavi,¹ se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Preganjati se začne na predlog.

¹ Gl. §§ 135., 137. in 141. k. p.

§ 397.

(1) Državni uslužbenec, ki postavi v službeni spis, zapisnik ali listino karkoli neresničnega ali zamolči resnično činjenico ali overovi s svojim podpisom ali službenim žigom spis, zapisnik ali listino z neresnično vsebino ali take dokumente uniči ali skrije, se kaznuje s strogim zaporom ali z zaporom.¹

(2) Če stori državni uslužbenec to z namero, da bi pridobil sebi ali drugemu korist ali da bi drugega oškodoval, se kaznuje z robijo do desetih let.

¹ Prim. § 218. Gl. pripombo ² k § 384.

§ 398.

Verski predstavnik, ki ne vpiše rojstva, poroke ali smrti v knjigo, predpisano za to,¹ se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 dinarjev.

¹ Gl. predpise o vpisu imen v «matične knjige» v čl. 23. do 25. zakona o osebnih imenih z dne 19. februarja 1929., Sl. N. št. 47—XXI/104, Ur. L. št. 110/26. Prim. kazen za voditelje matičnih knjig, ki niso verski predstavniki, po čl. 39. navedenega zakona.

§ 399.

(1) Verski predstavnik, ki poroči osebi, med katerima zakon [brak] po zakonu ni dopusten, se kaznuje z zaporom ali v denarju.¹

(2) Z isto kaznijo se kaznuje tudi verski predstavnik, ki poroči osebo, katera je stopila prej v zakon po predpisih katerekoli vere, priznane v kraljevini *Jugoslaviji*, ali katera je prej sklenila civilni zakon.²

(3) Če ostane zakon v veljavi, se kaznuje verski predstavnik v denarju do 5.000 dinarjev, toda sodišče ga sme tudi oprostiti vsake kazni.

¹ Prim. §§ 291. in 295.

² Gl. § 290. [bigamija].

§ 400.

Verski predstavniki, ki uporabljajo v strankarske namene svojo duhovno oblast po verskih

molilnicah ali s sestavki verskega značaja ali drugače v izvrševanju svoje poklicne dolžnosti¹ se kaznujejo z zaporom do dveh let ali v denarju.

¹ Zabrana [brez sankcije kazni] je prevzeta v čl. 11., odst. 6., ust.: tako zvaní «kancelparagraf». V odst. 7. navedenega člena je ustanovljena občna zabrana, da bi se v molilnicah ali ob verskih shodih in manifestacijah izvrševala politična agitacija. V kazenskem zakoniku sankcije za to ni, ker spada stvar pred upravná oblastva. [Pač pa prim. delikt organiziranja itd. prepovedanih političnih strank v čl. 7., odst. 3., zak. zaščit. drž. (n. p. v pripombi ¹ k § 36.), delikt prekršitve določbe, da morajo biti shodi, manifestacije in izprevodi od upravnega oblastva dovoljeni, čl. 9. zak. zaščit. drž. (gl. tudi odl. S. S. B. z dne 14. maja 1900. Sl. Pr. št. 170.) in ra delikt po §§ 23. in 36. zakona o društvih itd. (n. p. v pripombi ¹ k § 161.)]

§ 401.

(¹) Državni uslužbenec, ki priobči komu brez dovolitve pristojnega oblastva karkoli, kar je zvedel v službi kot tajnost, se kaznuje z zaporom do dveh let.¹

(²) Prav tako se kaznuje tudi, kdor stori to po izstopu iz službe.

(³) Če stori državni uslužbenec to z namero, da bi pridobil sebi ali drugemu korist ali da bi drugega oškodoval, se kaznuje s strogim zaporom.²

¹ Prim. §§ 252., 102., odst. (1). Pričevanje o službeni tajnosti ni dovoljeno, če izvršeno, neveljavno; gl. § 168., št. 2., k. p. Prim. nadalje § 89., št. 3., in § 90. zakona o občnem upravnem postopku [n. p. v pripombi ³ k § 148.]

² Gl. pripombo ² k § 384.

§ 402.

(¹) Državni uslužbenec poštné stroke se kaznuje z zaporom:

1. če odpre brez odredbe pristojnega oblastva¹ pošti predano pismo ali pošiljko;

2. če uniči, prikrije pismo ali pošiljko ali je ne vroči onemu, ki mu je poslana;²

3. če priobči komu vsebino, za katero je zvedel iz odprtega pisma ali odprte pošiljke.

(²) Tako se kaznuje tudi oni državni uslužbenec poštne stroke, ki dopusti, da stori kdo drugi eno ali drugo teh dejanj.³

¹ Gl. §§ 147. do 150. k. p. Prim. predpise o poštni tajnosti: §§ 16. in 17. zakona o pošti itd. [n. p. v pripombi ¹ k § 209.].

² Gl. § 147., odst. 2., k. p.

³ Državni uslužbenec se preganja po službeni dolžnosti, drug storilec [§ 251.] na predlog.

§ 403.

Državni uslužbenec telegrafske stroke, ki v brzojavki, predani zaradi odprave, kaj izpusti, izpremeni ali doda, ali brzojavke sploh ne odpravi ali ne preda onemu, ki mu je namenjena, ali ki priobči vsebino brzojavke drugemu ali ki brzojavko uniči, se kaznuje z zaporom.¹

¹ Gl. pripombi ¹ in ³ k § 402.

§ 404.

Državni uslužbenec telefonske stroke, ki dopusti ali olajša, da govori ali da posluša pogovore na telefonu tudi drugi,¹ ki ni dobil zveze, ali ki priobči drugemu pogovor, se kaznuje z zaporom do treh mesecev ali v denarju do 3.000 dinarjev.

¹ Gl. pripombi ¹ in ³ k § 402.

III. oddelek: Končna odredba.

§ 405.

Ta kazenski zakonik za Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev stopi v veljavo, ko se razglasi v «Službenih Novinah»; dan, ko dobi obvezno moč, pa se odredi s posebnim zakonom.¹

¹ V vsej kraljevini Jugoslaviji je dobil obvezno moč dne 1. januarja 1930. [gl. čl. 1. uv. zak. kaz. zak.], novel. k. z. pa takisto v vsej kraljevini 20. novembra 1931. [čl. 7. novel. k. z. v zvezi z določbo čl. 66. ust.].

Stvarno kazalo.

Števila pomenijo paragrafe kazenskega zakonika.

- Abolicija** 8, 300.
Abortivna sredstva 174.
Advokat:
izplačilo nedolgovane vsote 372,
kršitev tajnosti 252,
poškodba imovinskih koristi in zloraba zaupanja 369, 371.
Agent provocateur 137.
Analogija 1.
Antikonceptionalna sredstva 174.
Avtobusni promet 209, 210.
Avtorska pravica 87.
- Babica:**
kršitev tajnosti 252,
odpravljanje ploda 172.
Bankovci, ponarejanje in razširjanje 239.
Bankrotstvo:
lažno 344,
preprosto [malomarno] 345.
Beračenje:
iz delomrznosti 158,
izreka očuvalne odredbe 52,
odvzem maloletnih v svrho beračenja 245,
pošiljanje otrok 159.
- Bestialiteta** 286.
Bilanca, lažniva 348.
Blanketna določba 126.
Bogočastje priznanih ver 162, 163.
Bolezni:
kužne 255,
na duhu 22,
nalezljive 254, 265,
spolne 256.
Bolnik:
malomarno zdravljenje 263,
z nalezljivo boleznijo 265,
zdravljenje:
brez izobrazbe 262,
na nepreskušen način 264.
Borec 105.
Borzne spekulacije 345, 352, 373.
Boter 284.
Brak glej: Zakon.
Brod:
domači 3,
provzročitev nezgode 200,
varnost na njih 210, 211.
Brodarski promet 206—211.
Brzojavka: kršitev tajnosti 251, 403.
Brzojavni promet 209—210.

Centralni fond za kazenske in podobne zavode 42, 60, 133, 266, 362, 388.

Ceste 204.

Čas:

prebit v zavodu za lečenje, čuvanje 53, storitve 11.

Čast, kazniva dejanja zoper — 297—313.

Častne pravice:

izguba 35, 46—49.

povračilo 90.

Ček, lažen, predrugačen 215.

Četa 138.

Čistina kovin 234.

Članstvo pri društvih 98.

Darilo, poklonjeno državnemu uslužbencu 133, 384, 388.

Deljivost obtožbene pravice 88.

Delnica 216.

Delniška družba 350, 356.

Delomrznost 158, 362.

Denar:

ki ga je dobil državni uslužbenec 388,

kovinska vsebina 236, 237, odpadki 238,

pojem 14,

ponarejanje 234, 235, 237.

Denarna kazen:

dodatna 45, 63,

obseg 42,

odmera 70,

omilitev 71,

plačevanje 43,

prekinitev 82,

prisilna izvršitev 44,

splošno 42,

zastaranje 81.

Denarne pošiljke 339.

Denarne vrednotnice 216.

Detomor 170.

Devastacijski zakon 366.

Devica 276.

Diplomatično izdajstvo 102, 103.

Diplomatski zastopnik 309.

Disciplinska kazen 69, 139.

Disciplinski prekršek 25.

Disciplinsko postopanje 139.

Divjačina 322.

Dobavitelj, ki ne izpolni pogodbe ob vojni nevarnosti 112.

Dogovor:

izvršiti zločinstvo 138,

na dejanja zoper državo 96.

Dokaz resničnosti 311, 312.

Dolg: zahtevanje zavarovanja ali plačila poravnane — 380.

Dolus:

directus 16,

eventualis 16.

indirectus 17.

Dolžnik:

ki poškoduje, proda zastavo 366,

ki skrije, odsvoji imovino 354,

konkurzni 244—353.

Dolžnost, naznaniti zločinstvo 135.

Draženje zoper druge sloje 165.

Droge, opojne 259.

Društvo:

da bi se rušila vojaška
disciplina 113,

da bi se uničil red v državi
98,

nedovoljeno 161.

Družabni sloj, draženje 165.

Država 91—126,
kot celota 100, 302.

Državljan:

se ne sme:

izgnati 57,

izročiti 12,

v sovražnikovi službi 105.

Državna oblast, prilastitev
94, 132.

Državna služba, izguba 35, 49.

Državne nabave:

ob vojni 112,

prevara pri njih 336.

Državne tajnosti, izdaja 102.

Državni poglavar, inozemski
308, 313.

Državni posel:

izvršitev na škodo države
103,

nedovoljeno izvrševanje
132.

Državni pravni zastopnik,
zloraba zaupanja 371.

Državni uslužbenec:

grdo ravnanje z njim 128,

izsili dejanje 395,

izsili izjavo 390,

izvrši sodbo 392,

krši službeno tajnost 401,

krši tajnost pisem, pošiljk
402,

krši tajnost telefona 404,

krši tajnost brzogovke 403,

krši zakon 386,

lažno se izdajati zanj 132,
neistinite ugotovitve v spi-
sih 397,

odvzame protipravno komu
prostost 391,

opusti izvršiti sodbo ali za-
kon 393,

podkupovanje 133,

pojem 14,

poškodovanje 128,

prejme darilo 384,

prejme plačilo 389,

pretnja 127,

protizakonito postopanje
131,

razžaljenje 302,

sila zoper njega 127,

uporaba poverjenih stvari
379,

utaja 319,

zahteva darilo 384,

zamolčanje v spisih 397.

Državni znak 99.

Državno sodišče za zaščito
države 91—98, 100, 102 do
115, 191, 307.

Duševni razstroj 22.

Dvboj 169.

Dvoženstvo 290.

Eksplzivna snov glej: Raz-
počna snov.

Električna energija, sila 14,
194, 195, 365.

Električni aparati 213.

Error in persona 19.

Falzifikacija:

intelektualna 218,

materialna 214.

Fond glej: Centralni fond.

Gobavost 254.

Golob pismonosni 114.

Gostilničar, ki daje pijačo
maloletnikom 268.

Gozd 314.

Gradbeni zakon 198.

Gradnja, nevpoštevanje pred-
pisov 198.

Grdo ravnanje:

z državnim uslužbencem
128, 131,

z otrokom 294.

Hipnoza 14, 269.**Igra** na slepo srečo 158, 362,
363.**Imovina:**

poškodba dolžnikove 354,

poškodba tuje 365,

prikrivanje, prodaja, uni-
čenje 344, 345.**Imovinske pravice:**poškodba: dolžnikove 354,
tuje 365,

samolastna pribava 383.

Imuniteta 23, 80, 297.**Incest** 284.**Indiskrecija** 299.**Inozemci:**

izgon 57,

izročitev 12,

odgovornost 5, 7—9.

Inozemski državni poglavar
308, 313.**Inozemstvo** 4, 6, 7—10, 76.**Intelektualna ponareditev**
218.**Interniranec** 116, 117.**Izbor kazni** 74.**Izbris obsodbe** 90.**Izdaja:**

izpričeval 220,

načrtov, objektov 108.

Izdajstvo države 94, 97.**Izgon** 57.**Izguba častnih pravic** 35, 46
do 49.**Izkoriščanje:**lahkomiselnosti, nedostaja-
nja skušnje 357, 360,

ljudi 185, 277,

prostitutk 281.

**Izplačilo višje cene, odškod-
nine** 382.**Izpostavitev v smrtno nevar-
nost** 175.**Izpovedba brez prisege** 146,
148.**Izpremema kazenskega za-
kona** 2.**Izrekanje:**lažnih trditev glede držav-
nih ustanov 101,

neresničnih činjenic 301,

osebnih, domačih razmer
299.**Izročitev tuji državi** 7, 12.**Izseljevanje** 157.**Izsiljenje izjave v uradnih
poslih** 390.**Izsiljevanje** 329—332.**Izterjava dolga** 380.**Izvedenec:**lažna izpovedba 144—148,
razžaljenje 302.**Izvršba** 366.**Izvrševanje:**

očuvalnih odredb 60,

poklica ali obrta 58.

Izvršitev neizvršne sodbe 392.

Jamstvo za plačilo denarne kazni 43.

Javna listina 215, 397.

Javna služba 49.

Javni mir in red, kazniva dejanja 154—166.

Javni posojevalci 377, 378.

Javni promet:

kazniva dejanja 204—210,
tatvine iz prostora, služ-
čega javnemu prometu
316.

Javno razširjanje neresničnih vesti 374.

Ječa 37.

Jemanje darila 384.

Kalup 230.

Kanceljparagraf 400.

Kavarnar, ki daje pijačo maloletnikom 268.

Kazen:

disciplinska 69,
dodatna 45,
glavna 35—46,
izvrševanje 40,
očitanje 300,
odlog izvršitve 65—67,
odmera 70—77,
odpustitev 8,
omilitev 71, 72, 302,
poostritev 69,
prestana v inozemstvu 10,
prestanek 8,
pri steku 61—64,
prisilna izvršitev 44,
računanje 41,
stranska 46—49,
vštetje pripora ali zavaro-
valnega zapora 77.

Kazensko postopanje 88, 89.

Kaznivo dejanje:

iz koristoljubja 45,
iz nečastnih nagibov 74,
iz nuje 320, 338,
iz sorodnih nagibov 76,
izključitev 19, 20, 22—24,
izvršeno izven države 4—9,
kdaj in kje je storjeno 11,
obsojenčevo 69,
očitanje 300,
razdelitev 15,
v silobranu 24,
v stiski 25.

Kleveta 301 nasl.

Ključ za tujo ključanico 160.

Knjige:

posojevalcev 378,
trgovcev 345.

Knjižice, delavske, služiteljske 222.

Kokain 268.

Komplot 96, 138.

Korespondenca, odvzem 396.

Koristoljubje 45, 167, 185,
362, 373.

Kovinska vsebina denarja
236, 237.

Kraj, kjer je storjeno kaznivo dejanje 11.

Kralj:

kazniva dejanja zoper nje-
ga 91—93,
razžaljenje 307.

Kraljevski dom, razžaljenje člana 307.

Kraljevski namestnik:

kazniva dejanja zoper nje-
ga 91—93,
razžaljenje 307.

Krčma:

pojem 14,
prepoved, zahajati vanjo
50, 55, 268.

Kredit:

ogražanje 359,
škodovanje, uničenje 301,
361.

Kritika: namera, razžaliti
osebo 306.

Kriva mera 343.

Krvosramnost 284.

Kužne bolezni pri živini 255.

Kvarte, prerokovanje 375.

Ladja:

domača 3,
provzročitev nezgode 200,
varnost na njih 206, 210,
211.

Lahkomiselnost 16,
izkoriščanje 357, 360.

Lastnina:

izrekanje lažnih trditev 100,
nasilna izprememba, po-
smeh, preziranje 100,
odsvojitve 344, 345,
poškodba tuje 365,
terjatve, izmišljene iz imo-
vine dolžnikove 354.

Lažna ovadba 139, 140.

Lažne izpovedbe 144—148,
preklic 147.

Lažne terjatve 344, 354, 355.

**Lažne trditve, izrekanje, raz-
našanje** 101.

**Lažne vesti ob vojni nevar-
nosti** 111.

**Lažno izdajanje za državnega
uslužbenca** 132.

Lažno prikazovanje razmer
157.

Legitimacije potniške 222.

Lekarnar:

dajanje, napravljanje zdra-
vil 261,
kršenje tajnosti 252,
odprava ploda 172.

Listina:

izdaja inozemskemu ob-
lastvu 102,
javna 215, 397,
naprava lažne 214, 215, 218,
222,
pojem 14,
potna 222,
sredstva za napravo 230,
uničenje, poškodovanje, pri-
krivanje 102, 223.

Loterija 364.

Lovski zakon 14, 322.

Malarija 254.**Maloletniki** 14,

dajanje pijač 268,
izkoriščanje 360,
nakup od njih 381,
objava sodnega postopka
ali sodbe 149,
odvzem upravičeni osebi
245.

Maloletniki, mlajši:

kdaj se smatrajo za neopo-
rečne 29,
oddaja v zavod:
za poboljševanje 28,
za vzgajanje 27, 28,
odgovornost 27, 28,
pojem 14.

- Maloletniki, starejši:
 pojem 14,
 pokaznitev 30.
 Malomarnost 16—18.
 Manifestacije:
 prepovedane 164,
 preprečenje 165.
 Materialna falzifikacija 214.
 Matrike, opustitev vpisa 398.
 Mazaštvo 262.
 Mejnik 224.
 Menica, lažna, predrugачena 215.
 Mera:
 kriva 343,
 lažna, predrugачena 231.
 Metode zdravljenja, nepre-
 skušene 264.
 Mir, osebni: rušenje 299.
 Mnogota 117, 129, 154.
 Morala javna 269—289.
 Morfij 268.
 Motitve duševnega delovanja 222.
 Motorna sila 194, 195.
 Mrlič:
 odstranitev, uničenje, za-
 mena 152,
 opustitev poročila sumnih
 primerov 153.
 Mrtvogledi 153.
 Načrti, operacijski, vojaški 110.
 Nadomestilni zapor 44.
 Nadomeščanje denarne kazni 44.
 Nagovarjanje k pobegu 120.
 Najdene stvari 318.
 Naklep 16, 18, 31.
 Naklonitev ugodnosti upni-
 kom 346.
 Nakup od osebe pod 15. leti 381.
 Nalezljive bolezni 254, 265.
 Namera 101.
 Napad protipravni 24.
 Naprave, vodne 197.
 Narodno predstavništvo:
 pretnja ali sila zoper — 94,
 razžaljenje člana 84, 302,
 307, 310, 313.
 Nasedenje ladje 200.
 Nasilje 93, 154.
 Nasnova:
 dejanj zoper državo 95, 98,
 javna na izvršitev zločin-
 stva 136,
 kaznivega dejanja vobče 34,
 na nasilen prevrat 115,
 zoper vojaške naredbe 116.
 Nasnovatelj 34.
 Nečisto dejanje 287—289.
 Nečistost:
 izkoriščanje ženske osebe 281,
 nasnova 288,
 nenaravna 285, 286,
 odvedenje v svrhu — 278,
 282,
 pomoč pri izvrševanju 280.
 Nedeljivost obtožbe 88, 89.
 Neizpolnitev pogodbe 112.
 Nemoralne publikacije, slike 288.
 Neoporečnost 29.
 Neplačevitost 344, 345, 349.
 Neposlušnost 128, 129.
 Nepoštena tekma 367.
 Nepravilno pojmovanje ka-
 zenskega zakona 21.

Nepremagljiva sila 25.
 Nerazvitost, duševna 22, 26.
 Neresnične vesti, razširjanje
 111, 374.
 Nesporne stvari 144.
 Nevarnost:
 provzročitev 201, 205—207,
 za življenje, imovino: opu-
 stitev prijave 203.
 Nevračunljivost 22, 27, 34, 53,
 54, 135, 166.
 Nevtraliteta, prekršitev 126.
 Neznanje kazenskega zakona
 21.
 Ničen zakon 295.
 Notar, javni:
 izplačilo nedolgovane vsote
 372,
 kršitev tajnosti 251,
 obrtoma izvrševani tuji po-
 sli 372,
 poškodba imovinskih kori-
 sti, zloraba zaupanja 371.
 Notranja varnost države 115.
 Novec 14.
 Nož:
 pri telesni poškodbi 180,
 181, 183,
 pri tepežu, prepiru 248.
 Nuja 277, 316, 320, 338.

Občenevarno zločinstvo 330.
 Objave:
 iz sodnega postopanja 149
 do 151,
 tajnih listin ali poročil 102,
 vojn. načrtov, objektov 110.
 Oblast:
 prilastitev državnega usluž-
 benca 132,
 vrhovna državna 94.

Obljuba:
 namesto prisege 145, 148,
 zakona 276.
 Obramba vojaška, obvestila
 o — 114.
 Obredi priznanih ver 162,
 163.
 Obrekovanje 139.
 Obrt:
 prepoved, izvrševati — 58,
 zakon o — 342.
 Obrtoma: izvrševanje — 158,
 222, 236, 262, 281, 333, 337,
 342, 359, 372, 375.
 Obsodba inozemskega sodi-
 šča 8, 76.
 Obsojenec:
 kazniva dejanja njegova 68,
 povrnitev škode 65, 66,
 siromašni 43,
 smrt 44.
 Obveznica 106, 216.
 Očrnjenje tekmecev 367.
 Očuvalne odredbe 50—60,
 142,
 pri steku 61,
 uporaba, če je bil storilec
 obsojen po starejšem za-
 konu 2.
 Oderušstvo 357.
 Odgovornost, izključitev 19
 do 22, 34.
 Odlikovanje 47.
 Odlog izvršitve kazni 65—68.
 Odmera kazni 70.
 Odobritev za uvedbo pregona
 8, 84, 302, 307—310.
 Odpadki, kovinski 238.
 Odpirač 160.
 Odplačilo denarne kazni, del-
 no 43.

- Odpor proti oblastvom, uslužbencem 130.
 Odprava:
 telesnega ploda 171—173,
 ponujanje sredstev 174.
 Odpušitev kazni 8.
 Odrečenje pomoči 249.
 Odslužitev denarne kazni 43, 44.
 Odstop:
 od poskusa 33,
 od zasebne tožbe 89.
 Odškodnina 65, 66, 233.
 Odtegnitev premičnih stvari, trajna 323.
 Odtiski na papirju 240.
 Odvedenje:
 deklice 293,
 zaradi nečistosti 282, 283,
 ženske osebe 246, 278.
 Odvračanje:
 od javne prodaje 376,
 od kupca 367.
 Odvrnitev škodljivih posledic za življenje ali imovino 25, 202.
 Odvzem:
 pravice obratovanja 50, 363,
 predmetov kaznivega dejanja 59, 233, 240, 266, 288, 362, 364,
 prostosti po državnem uslužbencu 391,
 stvari 326.
 Oglasi za odpravo ploda 174.
 Ogražanje:
 javnega prometa na ulicah 204,
 po prometnih uslužbencih 208, 210,
 železniškega in sličnega prometa 206,
 življenja ali zdravja 205, 207.
 Okrnitev, da se onesposobi za vojaško službo 118.
 Okuženje 254—256.
 Okvara službenih predmetov, sredstev 128, 131.
 Omalovaževanje 100.
 Omamljiva sredstva 14.
 Omilitev kazni 21, 24, 34, 71, 72.
 Onemogla oseba 176.
 Onesposobljenje za vojaško službo 118.
 Operacije, zdravniške 264.
 Oplenitev 154.
 Opojila 268.
 Opomin: namera, razžaliti koga 306.
 Oporoka, lažna, predrugačena 215.
 Oprostitev:
 iz zapora 142,
 od vojaške obveznosti 119,
 od vsake kazni 21, 32, 73.
 Opustitev prijave:
 okolnosti, ki ogražajo življenje ali imovino 203,
 sumnih primerov glede mrličev 153,
 zločinstva 135.
 Organi trgovskih združb 350, 356.
 Orodje:
 nevarno 181, 248,
 smrtonosno 180, 181.
 Osebe, ki se ne razidejo na poziv 129, 131.
 Osebni stan 296.

- Osebno ime 398.
- Ostrašitev 155, 156.
- Osvoboditev vojnega ujetnika, interniranca 117.
- Otroci:
- odgovornost 26,
 - podteknitev 296,
 - pojem 14,
 - pošiljanje beračit 159,
 - zamenjava 296.
- Ovadba, obrekovalna 139.
- Ovadbena dolžnost 114, 135, 203.
- Overovitev neresničnih činjenic 218.
- Oviranje službe 113, 127, 128.
- Oznamenilo bitja 19.
- Parna sila** 14, 194, 195.
- Pasivna rezistenca 115, 209, 248.
- Paznik, ki dopusti pobeg 394.
- Pečat, oblastveni 134, 229.
- Pijača, dajanje maloletnikom 268.
- Pijanci 54, 55, 166.
- Pilot, zrakoplovni 58.
- Pismo:
- kršitev tajnosti 251, 402,
 - prevara 339.
- Pismonosni golobi 114.
- Plemenski razdor, ščuvanje nanj 165.
- Pobeg:
- iz ujetništva, internacije 117,
 - iz vojske 120,
 - iz zapora 142.
- Poboljševalnica 28.
- Pobuna 104, 107, 116.
- Podkupovanje:
- državnih uslužbencev in sodnikov 133,
 - pasivno 385,
 - v konkurzu 355,
 - v uradnih stvareh 384.
- Podnet 70.
- Podpomoč 70, 141.
- Podteknitev [podvržba] otroka 296.
- Pogaženje zakona 386, 387, 395.
- Pogojna obsodba 65—68.
- Pogojni odpust:
- iz prisilne delavnice 52,
 - pridrzanega obsojenca 51,
 - stopnja kazni 40.
- Pojasnilo: namera, razžaliti koga 306.
- Pokaznitev:
- na predlog 8, 9, 85, 87—89,
 - na zasebno obtožbo 8, 86 do 89,
 - po odobritvi 8, 84, 313.
- Poklic, prepoved izvrševati — 58.
- Pokoj, osebni: rušenje 299.
- Politične pravice 47,
- Politični zločin 12.
- Politični red, uničenje 98.
- Politično telo 84, 200.
- Pomoč:
- da se ne uvede kazensko postopanje 141,
 - dana sovražniku 106, 107,
 - h kaznivemu dejanju 34,
 - klicanje na — 156,
 - opustitev v nevarnosti 249,
 - v skrajni sili 25,
 - za izvršitev nečistosti 280,

- za pobeg:
 iz vojske 120,
 iz zapora 142.
- Ponarejanje:
 denarja 234—240,
 listin 214—220, 222.
- Ponudba, da se izvrši zločin-
 stvo 137.
- Pooblaščenci trgovinskih pod-
 jetij 356.
- Poplava 196.
- Porodni akt 170.
- Poroka:
 nedopustna 399,
 neveljavna 295.
- Posiljenje 269.
- Poskus 11, 31—33.
- Poslanci, narodni 297, 302.
- Posledice:
 kazenskih odredb zoper
 mlajše maloletnike 29,
 kaznivega dejanja 11, 16,
 17,
 obsodbe, dokler traja pre-
 skusna doba 68,
 preterintencionalne 17.
- Posmeh:
 izpostavljanje 100,
 oblastev, državnih usluž-
 bencev 131,
 verskih naprav, svetniških
 slik 163.
- Posojevalci 377, 378.
- Posveti, društveni 161.
- Poškodba:
 imovinskih koristi 369,
 naprav zoper naravne ne-
 zgode 197,
 telesna 178—182,
 državnega uslužbenca
 128, 131,
- iz malomarnosti 182,
 z nožem 180, 181,
 tuje stvari 365.
- Pošne tatvine 316.
- Pošne vrednotnice, znamke
 382.
- Pošni promet 209, 210.
- Potepušstvo 52, 158.
- Potomci 324, 325.
- Potopitev ladje 200.
- Povračilo:
 pravic 90,
 stroškov 65,
 škode 65, 321, 341, 351.
- Povratek 76.
- Povrnjena razžalitev 298.
- Poziv:
 na odpor, neposlušnost 130,
 131,
 na razid 129, 131.
- Požar 187.
- Požig 187—190.
- Pravni zastopnik, kršitev taj-
 nosti 252.
- Praznovernost 375.
- Predavanje nemoralne vse-
 bine 288.
- Predlog na pregon:
 kdaj se mora podati 85,
 odstop 89,
 prehod pravice na druge
 osebe 87,
 preklic 89,
 pri dejanjih zoper javno
 moralo 271—273, 276, 277,
 pri kršitvi tujih tajnosti
 253,
 pri nakupu, prodaji, zame-
 ni osebam pod 15. letom
 381,

- pri nezakoniti preiskavi stanovanja ali osebe 396,
 pri odvedbi:
 deklice 293,
 ženske osebe 246,
 pri poškodbi:
 imovinskih koristi 369,
 tujih stvari 365,
 zastavljenih stvari 366,
 pri razžaljenju časti 302,
 308, 309,
 pri sklepanju ničnega zakona 291,
 pri tatvini, utaji 320, 323,
 pri telesni poškodbi 186,
 pri vpadu v tuje stanovanje 250,
 pri zavarovanju, izterjanju dolga 380,
 pri zlorabi javne službe 395,
 učinek zoper druge udeleženke 88.
- Predniki 324, 325.
- Preiskava stanovanja, osebe 396.
- Preiskovalni zapor 77.
- Prekinitev zastaranja 79, 82.
- Preklic:
 lažne izpovedi 147,
 odobritve kazenskega pregon 84,
 predloga na kazenski pregon 89,
 razžaljenja 305.
- Preklicane osebe 87, 244.
- Preklinjanje 162.
- Prekoračenje:
 določenih cen 382,
 silobrana 24.
- Prekrški 15.
- Premična stvar 14.
- Prenareja:
 denarja 234—240,
 listin 214—220, 222.
- Prenos terjatve 358.
- Prepast 24.
- Prepoved:
 izvrševati poklic, obrt 58,
 zahajati v krčmo 55.
- Prerokovanje iz kvart 375.
- Preskusna doba 68.
- Prestanek kazni 8.
- Prestolonaslednik:
 kazniva dejanja zoper njegova 91—93,
 razžaljenje 307.
- Prestopek 15.
- Prešuštvo 87, 292.
- Preterintencionalne posledice 17.
- Pretnja:
 da bi se izpremenila državna ureditev 94,
 da se kaj stori ali trpi 242,
 da se osvobodi:
 jetnik 142,
 vojni ujetnik ali interniranec 117,
 z odvedenjem 246,
 z ogražanjem varnosti 247,
 z zločinstvom 156, 246,
 zoper državnega uslužbenca 127, 131.
- Prevajalec:
 lažna izpovedba 144—148,
 razžaljenje 302.
- Prevara 334—338.
- Prevažanje bolnikov 254.
- Prevrat 115.
- Prezadolženost 344, 345, 349.

- Preziranje:
 izpostavljanje 100, 300,
 oblastev, državnih usluž-
 bencev 131.
- Pribavljanje pravic 383.
- Priča:
 lažna izpovedba 144—148,
 razžaljenje 302.
- Pridržba po prestani kazni
 51.
- Priganjanje na delo 185.
- Prijem storilca 244.
- Prilrivanje 333.
- Pripor, vštetje v kazen 77.
- Priprave:
 za napravljanje lažnih listin
 in mer 233,
 za ponarejanje denarja 239,
 241.
- Priljavljiva dejanja 32.
- Priračunanje kazni 64.
- Prisega, kriva 144, 145, 148.
- Prisilna delavnica 52.
- Prisilna izvršitev kazni 44.
- Prisilna poravnava izven ste-
 čaja 346, 348, 354—356.
- Prisilno delo 40.
- Pristanek k zločinstvu 137.
- Pristranost v službi 386.
- Prisvojitve tuje stvari 322.
- Prodaja osebi pod 15. leti
 381.
- Promet, javni 204—213.
- Prometno osebje 14, 208.
- Propaganda.
 da se oblastva ovirajo v
 svojem delu 130,
 za borzno trgovanje 374.
- Prostitutke 280, 281.
- Protipravnost 23, 24, 34.
- Protitožba zaradi razžalitve
 298.
- Publikacije, nemoralne 288.
- Računanje:**
 kazni 41,
 pri izgubi častnih pravic 48.
- Radijski aparati, motenje 213.
- Radiotelefone, radiotele-
 grafске priprave 212.
- Razbojništvo 326.
- Razdor, plemenski, verski
 165.
- Razdraženost 24.
- Razid, neposlušnost napram
 pozivu 129, 131.
- Razkošno življenje 345.
- Razlaganje sanj 375.
- Raznašanje:
 lažnih govoric in trditev
 101, 156,
 neresničnih činjenic 301,
 osebnih, domačih razmer
 299.
- Razpočna snov 191—193.
- Razširjanje lažnih vesti 111.
- Razžaljenje 297—313,
 preklic 305.
- Realno-zaščitno načelo 91 do
 98, 102—104, 106—110, 115,
 215, 222, 225, 229, 234—239,
 283.
- Rehabilitacija 90.
- Rekvirirano blago 121.
- Revolucija 115.
- Robija 35, 37,
 časna 37,
 dosmrtna 92, 104, 105, 109,
 167, 188, 191, 196, 197,
 200, 201, 308,
 omilitev 71,

- računanje 41,
 zastaranje 78, 81.
 Ročna zastava 366, 377, 378.
 Rodbina:
 izrekanje lažnih trditev 101,
 nasilna izprememba, po-
 smeh, preziranje 100.
 Roditelji, če zanemarijo otro-
 ka ali grdo ravnajo z njim
 294.
 Roki za plačilo 43.
 Rušenje discipline 113.

Sabotaža 109, 115, 209, 242.
 Sadje 255.
 Samomor 169.
 Samooprostitev 143.
 Samoupravna služba, izguba
 35, 47.
 Samoupravni uslužbenec glej:
 Državni uslužbenec.
 Senat glej: Narodno pred-
 stavnštvo.
 Senator 297, 302.
 Shodi 161,
 draženje na razdor 165,
 preprečitev neprepoveda-
 nih 164.
 Sila:
 da bi se izpremenila dr-
 žavna ureditev 94,
 da bi se oprostili jetniki
 142,
 da se kaj stori, trpi 243,
 odvedenje ženske osebe s
 — 246,
 pojem 14,
 zoper državnega uslužbenca
 127,
 zoper kralja, prestolona-
 slednika 93.
 Silobran 24.
 Skaljena zavest 22.
 Skaženje obraza 178.
 Skice vojaških predmetov,
 krajev 124.
 Skrbnik:
 če zanemari otroka ali
 grdo ravna z njim 294,
 utaja 319.
 Skupljanje 143.
 Skupščina, narodna glej: Na-
 rodno predstavništvo.
 Slaboumnost 22.
 Sladila, umetna 260.
 Sleparska igra 362.
 Slepljenje 362, 375.
 Slovesna obljuba 145.
 Smrt obsojenčeva 44, 87.
 Smrtna kazen 36, 91, 105,
 167, 189, 191, 196, 197,
 200, 201, 328,
 omilitev 71,
 zastaranje 81.
 Smrtna nevarnost: spraviti
 koga v — 175.
 Sodnik:
 častni, razžaljenje 302,
 zahteva ali sprejme darilo
 387.
 Sodomija 285, 286.
 Sorodniki:
 izključitev kaznivosti 135,
 141, 324, 325,
 poškodba tuje stvari 370,
 telesna združitve med nji-
 mi 284.
 Sostorilci 34.
 Splav 172.
 Spletkarstvo pri konkurzih
 354, 355, 367.
 Spolne bolezni 256.

Sprevod, motitev 164.
 Srečke 364.
 Stanje skrajne sile 25.
 Stanovanje:
 protizakonita preiskava 396,
 vpad v — 250.
 Starejšina, vojaški 116.
 Stava 362.
 Stavka 115, 242.
 Stek 61—64, 207.
 Stiska: dejanje storjeno v —
 25.
 Stranske kazni 35, 46—49, 61.
 Strašenje 155, 156.
 Sumljive reči 333.
 Surogat blaga 342.
 Suvereniteta, prekršitev 125.
 Suženjstvo 243.
 Svaštvo 284.
 Svobodnjaki 40.

Škoda:

učinjena državi 103,
 ugotovitev s sodbo 65.

Tajnost:

državna 102.
 kršitev 251—253, 401, 402,
 403,
 poklicna 252,
 razprav 150,
 tvorniška, trgovinska 368.
 Tapija 386, 389.
 Tarifa za cene 382.
 Tatvina 314 nasl.
 Tehtanje, krivo 343.
 Tekma, nečedna 367.
 Telefon, zloraba 304.
 Telefonski promet 209, 210.
 Telegrafski promet glej:
 Brzjavni promet.
 Telegram glej: Brzjavka.

Telesno združenje:

s sorodnikom 284,
 z maloletnikom 273, 274,
 z zaupano osebo 275,
 z ženskami 269—272, 276,
 277.

Tepež 184, 248.

Terorizem 94, 95, 98, 115.

Tisk, oglašanje sredstev za
 odpravo ploda 174.

Tolmač:

lažna izpovedba 144—148,
 razžaljenje 302.

Trahom 254.

Tramvaj 206—211.

Trdnjava:

izdaja 108, 110,
 skice o — 124,
 vohunjenje 109,
 vstop vanjo 123.

Trgovanje:

na borzi 373,
 z vrednostnimi papirji 373.

Trgovina:

prenos na drugega 344,
 z ženskami in otroki 283.

Trgovinske knjige:

lažna poročila iz — 348,
 nepravilno vodstvo, uniče-
 nje, prikrivanje 344, 345.

Tuja država:

posli s — 103,
 sprejem službe 105,
 stopanje v stik 104,
 znak 99.

Ubikviteta 11.

Uboj 167.

Udeleženec 88, 89, 117, 142,
 154, 184, zasebni 85.

Ugonobitev dokazne moči 223.

Ujetniki, vojni 116, 117.

Ukor:

mlajšemu maloletniku 28,
podrejeni osebi 306.

Umrta oseba, razžaljenje 87,
297, 310, 313.

Uničevanje:

službenih predmetov, sred-
stev 128, 131,
tujih listin 223,
tujih stvari 365.

Upijaniti:

osebo pod 16. letom 366,
se do nevrtaunljivosti 166.

Upnik v konkurzu 346, 351,
355.

Upniški odbor 347.

Uporaba stvari:

poverjene 379,
zarubljene, zastavljene 366.

Uporaba zakona 1—7, 13; na
inozemca 5, 7.

Upravnik, konkurzni 355.

Uslužbenci prometnih naprav
208, 211.

Usmrtitev:

kake osebe 167, 168,
kralja, prestolonaslednika
ali kraljevskega namest-
nika 91,

iz malomarnosti 177,
nasnavljanje na — 107,
otroka za poroda 170.

Ustava 83, 94, 98, 115.

Utaja 318, 320,

državnega uslužbenca, va-
ruha, skrbnika, vzgoji-
telja 319.

Uteži, lažne, predrugačene
231.

Uvreda [razžalitev] 297 nasl.

Varnostne naprave, uničenje
199.

Varuh:

če zanemari otroka ali
grdo ravna z njim 294,
telesna združitev z zaupa-
no osebo 275,
utaja 319.

Vedeževanje 375.

Veleizdaja 91—93, 97, 98.

Vera:

preklinjanje 162,
preprečitev bogočastja 163.

Verski predstavnik:

izsiljenje dejanja 395,
ki opravi nedovoljeno po-
roko 399,

ki opusti vpis v matrike
398,

razžaljenje 302,
telesna združitev z zaupa-
no osebo 275,

zloraba duhovne oblasti
400.

Vežbanje ljudi 97.

Vino 342.

Vlačuganje 52, 158.

Vlada tuje države: stopanje
v stik z — 97, 104.

Vladar tuje države, razžalje-
nje 308.

Vladarske pravice:

izstavljanje posmehu, pre-
ziranju 100,
preprečitev, vršiti — 94.

Voda:

onesnaženje 258, 267,
primes kvarnih sestavin
257.

Voditelji trgovinskih podjetij
356.

Vodne sile 196.
 Vodnjak, onesnaženje 267.
 Vohunstvo 107—109.
 Vojak:
 motenje v službi 113,
 pomoč pri pobegu 120.
 Vojaška disciplina, rušenje
 113.
 Vojaška obramba 114.
 Vojaška tajnost 109.
 Vojaški predmeti:
 prevzem od vojaka 122,
 prodaja, nabava 121.
 Vojni ujetnik 116, 117.
 Vojno izdajstvo 104—108.
 Vojno posojilo 106.
 Vozovnice 222.
 Vračunanje kazni 10, 64.
 Vračunljivost 22, 135, 166.
 Vrednostni papirji 215—217.
 Vrednostni znaki 225.
 Vrnitev ukradene, utajene
 stvari 321.
 Vstopnice 222.
 Vštevanje:
 prestane kazni 10, 64,
 pripora, zavarovalnega za-
 pora 77.
 Vzgojitelj:
 telesna združitev z zaupa-
 no osebo 275,
 utaja 319.
 Zadostitev upnikov 351.
 Zadrževanje duševno bolne
 osebe 244.
 Zadržki zakonski, prikrivanje
 291.
 Zadržna pravica 366.
 Zahteva usmrtitve 168.

Zakon [brak]:

kazniva dejanja zoper za-
 kon 290—295,
 nasilna izpremema, po-
 smeh, preziranje 100,
 odvedba z namero, skleniti
 — 246,
 prikrivanje zadržka 291.
 Zakotni pisarji 85.
 Zalotenje pri zločinu 244, 327.
 Zamena: od osebe pod 15. leti
 karkoli vzeti v — 381.
 Zamenjava otroka 296.
 Zaplemba glej: Odvzem pred-
 metov.
 Zapor 39, računanje 41, 77.
 Zapretje 243.
 Zaprte osebe:
 če se združijo, da bi prišle
 v prostost 143,
 pomoč pri pobegu 142.
 Zapustitev otroka 294.
 Zasebna obtožba 86,
 odstop 89,
 po zakonitem zastopniku
 87,
 prehod pravice na druge
 osebe 87,
 pri kaznivih dejanjih, stor-
 jenih v inozemstvu 8,
 učinek zoper soudeležence
 88,
 zaradi izdaje tvorniške taj-
 nosti 368,
 zaradi odvratanja kupcev
 367,
 zaradi prešuštva 292,
 zaradi razžaljenja časti 297
 do 301, 310,
 zaradi spolne okužitve 256,

- zaradi utaje med sorodniki,
zakonci 324, 325,
zaradi zlorabe danega po-
oblastila 370,
zoper javne posojevalce 377.
- Zaseženo [rekvirirano] blago
121.
- Zastaranje:
pravice:
do izvršitve kazni 81—83,
pregona 78—80,
v inozemstvu izvršenega
kaznivega dejanja 8.
- Zastava, ročna 366, 377.
- Zastavnica 216.
- Zastopnik tuje države, raz-
žaljenje 309.
- Zaščitni nadzor 53, 54, 56.
- Zatočenje 38; računanje 41.
- Zaupane stvari 318.
- Zavarovalnina 340.
- Zavarovanje dolga 380.
- Zavarovanjska prevara 340.
- Zavedba 34.
- Zavedenje:
maloletne deklice 276,
osebe pod 16. letom, da se
upijani 268,
ženske osebe 277.
- Zavod:
za vzgajanje 26—28,
za zdravljenje pijancev 54,
za zdravljenje in za čuvanje
nevračunljivih oseb 53.
- Zdravila 259, 260, 263.
- Zdravljenje brez izobrazbe
262.
- Zdravnik 172, 173, 220, 275,
brezpravno izdajati se zanj
262,
kršitev tajnosti 252,
malomarno zdravljenje 263,
zdravljenje brez pristanka
264.
- Zdravniška komisija 173.
- Zdravniško izpričevalo 219,
231.
- Zelenaštvo 357.
- Zločinstvo 15.
- Zloraba:
spolna 274, 275,
službene oblasti 97, 395.
- Zmanjšana vračunljivost 22.
- Zmota:
klevetnikova 304,
o bistvenih oznamenilih
bitja kaznivega dejanja
19,
o okolnosti dejanja 20.
- Značaj storilčev 74.
- Znak:
državne, vladarske oblasti
99,
državnega uslužbenca 132,
kovinski 240,
nepremične lastnine 224,
oblastveni 99,
službeni 229, 230,
uporaba lažnega, predruža-
čenega — 227,
vrednostni 225, 226, 228,
230,
za klicanje na pomoč 212,
zemljemerski 224.
- Zrakoplov, domači 3.
- Zrakoplovstvo 58, 125, 206 do
211.
- Zvodništvo 282, 283.
- Železniške tatvine 316.
- Železniški promet, varnost
206—211.

Ženska:

- odvedba 246,
 - odvedba zaradi nečistosti 278, 283,
 - telesno združenje 269, 271, 273—277,
 - zavedenje 276, 277,
 - zvodenje 282.
- Žig, oblastveni 225—230.
- Živinozdravnik 220, 221.

Življenske potrebščine:

- hranitev v nečistih posodah 266,
 - odvzemanje 59,
 - onesnaževanje 258,
 - primešavanje kvarnih sestavin 257,
 - prodajanje pokvarjenih 266,
 - umetno napravljanje 266,
 - tatvina, utaja 320.
-

Narodna in univerzitetna
knjižnica

© NUK

00000448703

XXI. snopič: Zakon o dopolnitvah v zakonu o stanovanjih z dne 15. maja 1925. (Prvotni zakon v XVI. snopiču.)

XXII. snopič (druga izdaja): Zakon o neposrednih davkih (pregledan in izpopolnjen). — Zakon o davku na neoženjene osebe in o davčni oprostitvi oseb z devetimi ali več otroki.

XXIII. snopič: Zakon o posesti in nošenju orožja (z dne 14. junija 1928.). — Zakon o osrednji upravi za mere in dragocene kovine, o kontrolah mer in dragocenih kovin in o kontrolah sodov. — Zakon o merah, njih rabi v javnem prometu in nadzorstvu nad njimi. — Zakon o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine.

XXIV. snopič: Proklamacija Njegovega Veličanstva kralja z dne 6. januarja 1929. in njegov nagovor na ministre. — Zakon o kraljevski oblasti in o vrhovni državni upravi. — Zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi (z dne 6. januarja 1929.). (Ta zakon s sedaj veljavnim besedilom v XXIX. snopiču.) — Zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o tisku z dne 6. avgusta 1925. (Prvotni zakon v XVIII. snopiču.) — Zakon o izpremembi zakonov o občinah in oblastnih samoupravah. — Zakon o izpremembi in dopolnitvi zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih z dne 17. maja 1922. (Prvotni zakon v VIII. snopiču.) — Zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o glavni kontroli z dne 30. maja 1922. (Prvotni zakon v VII. snopiču.) Zakon o državnem sodišču za zaščito države (z dne 8. januarja 1929.) in uredba za izvrševanje tega zakona (z dne 14. januarja 1929.). — Zakon o postavljanju, premeščanju, prevajanju na drugo dolžnost ali stroko, postavljanju na razpoloženje, upokojevanju in odpušcanju državnih uslužbencev.

XXV. snopič: Zakon o zemljiškem katastru.

XXVI. snopič: Zakon o advokatih za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.

XXVII. snopič: Zakon o ureditvi rednih sodišč za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Zakon o sodnikih rednih sodišč. (Izpremembe in dopolnitve v tem zakonu v XLIII. snopiču [stran 304.]) — Zakon o državnem tožilstvu.

XXVIII. snopič: Zakon o odvrtačanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni. — Pravilnik o cepljenju živali zaradi odvrtačanja, zdravljenja in spoznavanja živalskih kužnih bolezni. — Pravilnik o upravljanju državnega fonda za zatiranje živalskih kužnih bolezni. — Uredba o načinu upravljanja denarnih kazni zaradi prekrškov in prestopkov po členih 111. in 113. zakona o odvrtačanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni.

XXIX. snopič: Zakon, s katerim se uveljavljajo in uvajajo kazenski zakonik, zakonik o sodnem kazenskem postopanju in zakon o izvrševanju kazni na prostosti. — Kazenski zakonik za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Zakon o pobijanju zlorah v službeni dolžnosti. — Zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi (z dne 6. januarja 1929. in z dne 1. marca 1929.).

XXX. snopič: Zakon o ureditvi vrhovne državne uprave. — Zakon o ureditvi predsedništva ministrskega sveta. — Zakon o ustroju državne uprave. — Zakon o notranji upravi. — Zakon o izpremembi zakonskih odredb, s katerimi se predpisuje zaslisevanje ali odločanje ministrskega sveta, odnosno soglasnost finančnega odbora narodne skupščine. — Zakon o centralnem tiskovnem uradu. — Zakon o vrhovnem zakonodajnem svetu in komisijah strokovnjakov pri ministristvu pravde. — Zakon o poslovnem redu pri državnem svetu in upravnih sodiščih. — Zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonih o občinah. — Zakon o osebnih imenih. — Zakon, s katerim se posojila samoupravnih teles oprasha državnih davčnin.

XXXI. snopič: Zakon o državnih cestah. — Zakon o samoupravnih cestah. — Pravilnik za trasiranje in sestavljanje projektov za

Nadaljevanje na četrti strani ovitka.

državne ceste. — Uredba o vzdrževanju državnih cest, mostov in prostov. — Uredba o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih. — Uredba o službenih razmerjih cestnih nadzornikov in njih prejemkih. — Uredba o službenih razmerjih državnih cestarjev in njih prejemkih. — Ceste v ljubljanski in mariborski oblasti, ki jih je smatrali za oblasti ceste I. in II. reda.

XXXII. snopič: Invalidski zakon (z dne 4. julija 1929.). — Navodilo za ocenjanje pridobitne nesposobnosti vojaških invalidov.

XXXIII. snopič: Zakonik o sodnem kazenskem postopanju za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Zakon o izvrševanju kazni na prostosti. — Navodila za izvrševanje predpisov §§ 27. do 33. zakona o izvrševanju kazni na prostosti.

XXXIV. snopič: Zakon o srednjih šolah.

XXXV. snopič: Zakon o organizaciji finančne uprave.

XXXVI. snopič: Zakon o učiteljskih, — Zakon o narodnih šolah. — Zakon o učnih knjigah za narodne in meščanske šole, učiteljska in srednje šole.

XXXVII. snopič: Zakon o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja. — Zakon o banski upravi. — Zakon o praznikih.

XXXVIII. snopič: Zakon o pospeševanju kmetijstva. — Zakon o vinu. — Zakon o zatiranju bolezni in škodljivcev kulturnih rastlin. — Zakon o gozdih. — Zakon o pospeševanju živinoreje. — Zakon o kontroli kmetijskih pridelkov, namenjenih za izvoz. — Zakon o zaščiti domače lesne industrije in pravilnik za uporabljanje tega zakona.

XXXIX. snopič: Zakon o zaščiti avtorske pravice. — Zakon o povračilu škode državi zbog dejanj veleizdaje in o prepovedi nad imovino oseb, obdolženih takih dejanj. — Zakon o državnem sodišču za zaščito države (z dne 31. decembra 1929.) in uredba o izvrševanju tega zakona (z dne 4. januarja 1930.). — Pravilnik za izvrševanje zakona o zaščiti avtorske pravice. — Pravilnik o ustanovitvi sveta strokovnjakov glede avtorske pravice.

XL. snopič: Konkurni (stečajni) zakon za kraljevino Jugoslavijo. — Zakon o prisilni poravnavi izven konkurza. — Zakon, s katerim se uvajata konkurzni zakon in zakon o prisilni poravnavi izven konkurza. — Uredba o tarifah za nagrade upravitelju konkurzne mase in za nagrade upravitelju prisilne poravnave izven konkurza. — Zakon o razprodajah.

XLI. snopič: Zakon o ustroju vojske in mornarice. — Vojaški kazenski zakonik kraljevine Jugoslavije.

XLII. snopič: Zakon o sodnih taksah in pravilnik za izvrševanje tega zakona.

XLIII. snopič: Zakonik o sodnem postopanju v civilnih pravadah (civilni pravdni postopnik) in uvodni zakon za ta zakonik.

XLIV. snopič: Zakon o javnih notarjih.

XLV. snopič: Zakon o zemljiških knjigah. — Zakon o notranji ureditvi, osnavljanju in popravljanju zemljiških knjig.

XLVI. snopič: Zakon o obžnem upravnem postopanju.

XLVII. snopič: Zakon o izvršbi in zavarovanju (izvršilni postopnik).

XLVIII. snopič: Zakon o uradnikih.

XLIX. snopič: Gradbeni zakon.

L. snopič: Novelirani kazenski zakonik za kraljevino Jugoslavijo s kratkimi pojasnili.

